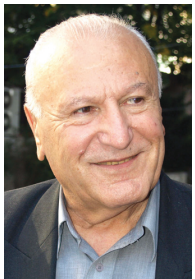

Александър Лилев:
Никоя партия
не е готова
за избори

Стр. 11

6000
производители
на тютюн
на протест

Стр. 6

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С **ДУМА**
Крайните десници
настъпват в Европа

Стр. 13

Котарак
бе призован
за съдебен
заседател

Стр. 25

■ **НЯКОЛКО
ДУМИ**

Хайл!

Велиана ХРИСТОВА

С "жертвите на комунизма" стана както с до-
сиетата - в единия слу-
чай омазаха наравно с
доносниците достойни
хора, дали много на Бълга-
рия. Сега по волята на МС
ще се прекланяме еднак-
во пред отявлени убийци
и мародери, верни слуги
на нацизма, и пред жерт-
ви на политическа репрес-
ия, доста от които, реа-
билитирани още при соци-
ализма, не само след 1990
г. ГЕРБ, в паника от об-
щата вече опозиция,
реши да прави реверанс
към сините и употреби за
целите си една от най-
неизживените болки на
обществото - агската
непримиримост между
жертви и убийци, сменяли
местата си в тежката
ни история. И вкарва
българите в нова мела-
ница на омразата. Тя е
шанс за властта.

Да избереш геня на
Народния съд за почит
пред "жертвите на кому-
низма", значи да разчи-
таш на късата памет на
по-възрастните и на не-
вежеството на по-млади-
те. Господа, Народният
съд у нас бе създаден по
заповед на Великите сили
(Техеран, 1943 г.), победи-
ли хитлеризма, на който
ние бяхме сателит. Напъ-
хахме се в котилото на
Фюрера и бяхме победени.
И Парижкия мирен дого-
вор, и Лондонското спора-
зумение от 1945 г. одоб-
риха решенията на Наро-
дния съд. Защото ние си
имахме и съдружници на
Хитлер, и изверги. Но
като ще се кланяме вед-
но пред тях и пред жерт-
вите, защо ГЕРБ не поус-
ка и от ЕС да стори те-
мане пред жертвите на
Нюрнбергския процес? А
ген за поклон пред жерт-
вите на това управление
не ни трябва. Всеки ген е
такъв. Хайл!

„ГАЛЪП“:

55 на сто смятат, че властта е в криза

Рейтингът на Бойко Борисов се е сринал
с 14% заради последните скандали

55 на сто от градското
население в страната смя-
та, че управлението е в
криза. Това сочат данни от
изследване на "Галъп", ко-
ито бяха оповестени вчера.

Друго, този път нацио-
нално проучване, показва
още, че се увеличават мнени-
ята, че действията на уп-
равляващите са непредви-

дими и хаотични. Сега това
са 54%, а преди година са
били 43 на сто.

44 процента от българите
пък намират вицепреми-
ера Цветан Цветанов за ви-
новен за незаконно под-
слушване на фирми и граж-
дани. 75% от анкетираните
градски жители са запозна-
ти със случая с огласените

разговори на премиера,
като всеки втори е
обсъждал случая със се-
мейство и приятели. Спо-
ред 35% записът не е ав-
тентичен, а 33% не могат
да преценят дали е истин-
ски. Според 32% министър-
председателят е осъщест-
вил незаконно покровител-
ство над бизнесмена Миха-

ил Михов, когото в стеног-
рамата той нарича Мишо
Бирата.

Личният рейтинг на пре-
миера пък се сринал с 14
на сто след скандалите,
сочат още данните на со-
циолозите. Одобрението на
Борисов вече е около 42
процента.

Стр. 3

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Около петдесет фермери и млекопроизводители се
събраха на протест край село Долна махала, Пловдивска
област, заради закъснелите плащания на субсидиите

България има големи драматурзи

Държавата трябва да съдейства творбите
им да бъдат превеждани на повече езици,
смята Тунджер Джюдженоглу

Стр. 24

НАП продава логото на „Ботев“ на търг

Надават за емблемата
на 3 февруари при първоначална
цена 171 990 лв.

Стр. 31

България

www.duma.bg

Снимка
Мариета ТОМОВА

Искра Фидосова
ревностно
следеше дали
ще мине
президентското
вето върху
Изборния кодекс

**Мнозинството
отхвърли вето
на президента
върху Изборния
кодекс. Това е
спасителният ви
пояс, заявиха от
левицата**

зультатите от приемането на кодекса. “Не бива да се отнемат граждански права”, предупреди Осман. Не може да се говори за демокрация, когато се отнема правото на глас, продължи той. Осман обърна внимание на депутатите, че правната комисия със своето становище се опитва да подведе цялото Народно събрание, цитирайки европейски практики. “Как може да стимулирате гражданите да нарушават закони”, запита мнозинството депутатът от ДПС. Осман запита и защо сега не покажат кадри от автогарата в Кърджали, където със сигурност в момента има около 30 автобуса. “Показвайте ги само в дни на вот”, подчерта той. Това са български граждани, колкото и неприятно да е това за някои”, подчерта Осман. “Уседналостта е нещо различно от лишаването от право на глас”, подчерта депутатът. ДПС ще

Изборът на кметовете влиза в КС

Искра ДОБРОМИРОВА

“Коалиция за България ще се обърне към Конституционния съд заради дискриминационните и противоконституционни текстове в Изборния кодекс.” Това обяви вчера социалистът Янаки Стоилов от парламентарната трибуна при обсъждането на наложеното президентско veto върху кодекса. Стоилов уточни, че става въпрос за текстовете, с които се ограничава изборът на хората в малките населени места, както и в районите на градовете, да избират кмет. “Правителството се дави и това е вашият спасителен пояс”, заяви от своя страна Мая Манолова. “Този документ ви е необходим, за да се извадите

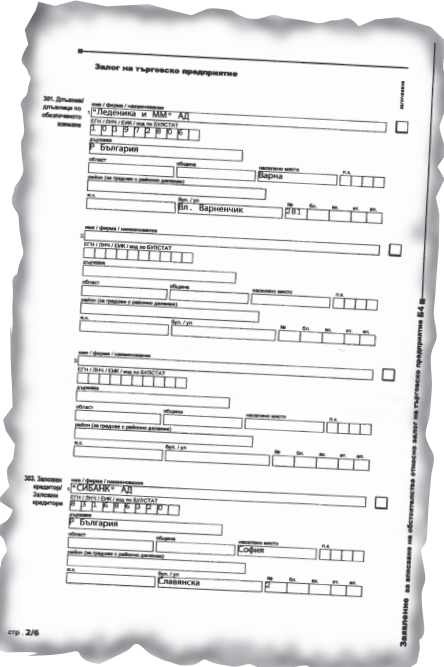
от блатото, в което затъвате”, продължи социалистката. Манолова обаче обърна внимание на управляващите, че нито една законодателна поправка няма да им върне изгубеното доверие на хората. Въпреки забележките, отправени от ново от страна на опозицията и Синята коалиция, мнозинството отхвърли вето на държавния глава. Против се обявиха социалистите и ДПС, а сините се въздържаха. Дебатите продължиха около час и половина. В началото шефката на правната комисия Искра Фидосова изчете чинно становището по текста на вето. Янаки Стоилов обаче веднага обърна внимание на Фидосова, че в кодекса има

текст, който сам по себе си е достатъчен да бъде прието вето на президента - ограничаването на правото на избор. “Различните критерии, които се въвеждат при избора на кметове, не само са нецелесъобразни, но и противоконституционни”, заяви Стоилов. Той допълни, че това противоречи на равнопоставеността на гражданите. Стоилов се обърна към мнозинството, че с този текст напълно субективно дискриминират хората. “Който и да е президент, би се възползвал от правото си да наложи veto на този кодекс”, заяви от своя страна Ремзи Осман от ДПС. Той предупреди управляващите, че истината ще възтържествува и те ще го усетят с ре-

информира всички международни организации за този проблем, заяви Осман. Искра Фидосова реши да брани партията си и кодекса и заяви, че била шокирана от някои от мотивите в президентското veto. Относно уседналостта правистката заяви, че изискването се въвеждало, за да се изгради трайна връзка между избираещ и избран. Лютов Местан обаче ѝ обясни, че като юрист трябва да бъде доста по-обективна в изказванията си, както и че доста нескоропосано се позовава на европейски практики. Избирателният кодекс е законодателен подвиг, хвърли се да брани управляващите и атакисът Павел Шопов.

Фирма „Леденика“ заложена в СИБАНК срещу 2 млн. лв.

Фирма “Леденика” е заложена като обезпечение по кредит за 2 млн. лв. Това става ясно от договор между фирмата и СИБАНК. През 2009 г. фирмата на Михаил Михов - Бирата, тегли 2 млн. лв. заем от СИБАНК. Като обезпечение по кредита Михов залага цялото си търговско предприятие. Крайният срок на погасяване на сумата е 20 октомври 2014 г. Малко след като Михов сключва договор за кредит, фирмата му губи лиценза си за производство на бира, което затруднява връщането на заема. Доскоро акционер и шеф на Надзорния съвет на СИБАНК бе Цветелина Бориславова, която е известно, че е половинката на премиера.

50 лева глоба за шофиране в бус лентата

Глобата за шофиране в бус-лентата вече ще е 50 лв. вместо 20 лв. Това решиха депутатите, които приеха окончателно някои от поправките в Закона за движението по пътищата вчера. На шофьорите, превишили скоростта с над 30 км/ч в населени места, вече няма да им бъде взимана книжката. Санкцията ще е единствено глоба. Без книжката за 3 месеца ще остават тези, които в

населено място са превишили скоростта с над 50 км/ч. Глобата за подобно нарушение също се увеличава. Извън населените места и при нарушение от над 50 км/ч няма да се отнема книжката. Без книжката за три месеца ще останат шофьорите, които системно превишават скоростта по междуградските пътища. За същото нарушение в населените места книжката ще бъде отнемана за 6 месеца. От

БСП се обявиха срещу опцията при превишаване на скоростта извън населени места книжката да се взима само при системни нарушения. Според левицата управляващите дават възможност с високи глоби нарушителите да се откупват. По време на дискусиата депутатът от Коалиция за България Петър Мутафчиев се обяви срещу наличието на така наречения “син” талон.

Записите на „Галерия“ са презаписи

Записите, които вестник “Галерия” предостави на прокуратурата, са презаписи. Това гласи заключението, изготвено от експерти при Националния институт по криминалистика и криминология (НИКК), публикувано на сайта на прокуратурата вчера.

Основното заключение на експертите е, че звукозаписите не са оригинали и върху тях е извършена допълнителна манипулация. “При изследване на потока на речта, смисловото съдържание и интонационния контур на провежданите разговори, на отделни места се констатира нарушение на параметрите в областта на

синтаксиса, стилистиката и интонацията”, констатира експертите. В експертната обаче се признава, че привнесеният допълнителен фон шум и изкривяването на сигнала ограничавали възможностите за изследване и откриване на признаци за манипулация и монтаж върху звукозаписите.

Танов е подслушван за контрабанда

СРС-та по отношение на Ваньо Танов са прилагани в рамките на досъдебно производство, съобщи шефът на комисията за контрол на спецсредства Явор Нотев. Досъдебното производство, по думите му, е образувано във връзка с данни за извършени престъпления по високите етажи на властта. Нотев уточни, че досъдебното производство е за контрабанда. Предстои да се изясни периодът, в който са прилагани СРС-та,

съобщи Нотев. Трябва да се изясни също така дали изтеклите разговори в публичното пространство са част от спецсредствата, прилагани срещу Танов. Заявител на използваните СРС-та срещу Танов е Върховна касационна прокуратура. Под ръководството на ВКП са специките между ДАНС, МВР и прокуратурата. Разрешението за използване на СРС-та срещу шефа на митниците е дадено от СГС.

Кабинетът определи ген за жертвите на комунизма

1 февруари е обявен за Ден на признателност и почит към жертвите на комунистическия режим. Решението било взето по предложение на президентите на Република България д-р Желю Желев (1990-1997) и Петър Стоянов (1997-2002). За решението съобщиха от правителствената информационна служба. В мотивите се посочва, че 1 февруари 1945 г. е денят, в който били убити регенти, депутати, офицери, министри, общественици, жертви на Първи състав на т.нар. Народен съд. Затова тази дата е знакова за историята ни - тя поставя началото на репресиите срещу българския народ, посочват в писмото си до министър-председателя президентите Желев и Стоянов.

Сергей Станишев:

Вотът на доверие няма да върне доверието на хората

“С механичното гласуване на вот на доверие към правителството управляващите няма да си върнат доверието на хората”, заяви вчера по повод поискания вот на доверие от Бойко Борисов председателят на ПГКБ Сергей Станишев. Той припомни, че дълго избирателите са прощавали на управляващите тяхната некомпетентност, но след 18 месеца на власт оправданията за “лошото наследство” не вървят.

“Правителството е вредно за обществото и за развитието на

Единствено Конституционният съд може да определи дали шест месеца след това не може да има вот на недоверие, смята Любен Корнезов

Ира ТОДОРОВА

България”, бе категоричен Станишев. “И 240 гласа да имат в парламента, ако нямат доверие сред хората, нищо не могат да решат”, изтъкна лидерът на БСП. Според него исканият вот на доверие има за цел, от една страна, да дисциплинира мнозинството от ГЕРБ и “Атака”, а от друга

- да се затвори тема, която е неприятна за премиера и за управляващите.

“Няма как да се забрави това, което се случи”, отбеляза Станишев по повод скандала с оповестените разговори на шефа на митниците с представители на властта. Лидерът на БСП напомни, че все още няма отговор на основния въпрос - дали е имало

такива разговори. “За съжаление става все по-ясно, че е имало”, коментира Станишев. По думите му управляващите стават жертва на собствения си модел на управление чрез СРС-та и ползването им за политически цели. “Кой отвори тази кутия на Пандора - министър Цветанов”, заяви Станишев. Той изтъкна, че е привърженик на откритата политика. “Аз съм доказал, че не използвам мръсни игри в политиката. На мен ми е чуждо използването на СРС-та и компромати”, заяви Станишев по повод опитите БСП да се представи като “куловод” на скандалите от гербаджийката Искра Фидосова.

“БСП не се притеснява от предсрочни избори. Това е демократичен механизъм”, заяви Станишев. “Ние не сме ГЕРБ, от нас няма да видите действия, които дестабилизира държавността и обществения ред”, бе категоричен Станишев.

В същото време депутатът от левицата Любен Корнезов поря за ентусиазма на управляващите относно това, че шест месеца след вот на доверие не може да се иска вот на недоверие. Това бе заявено по-рано вчера от зам.-председателя на парламента Анастас Анастасов. Корнезов обаче разясни, че единствено Конституционният съд може да каже може ли след вота на доверие, който ще се разглежда тази седмица за цялостна политика, в рамките на шест месеца да се внесе искане за вот на недоверие. “Не мислете, че приемайки вота на доверие, едно правителство се циментира за шест месеца”, посочи Корнезов. Той допълни, че вотът на доверие ще бъде гласуван с обикновено мнозинство, а не квалифицирано мнозинство и за да мине, са необходими да гласуват 50% плюс 1 от присъстващите в залата депутати.

РЕАКЦИИТЕ

Коалиция за България ще продължи консултациите си за искания вот на недоверие, коментира председателят Сергей Станишев и допълни, че фактът, че не може да се иска вот на недоверие, след като е получен вот на доверие за цялостната политика на правителството, са “схоластични тълкувания”. Относно това как ще гласува групата на социалистите, Станишев заяви: “Нашите действия си продължават планоно, защото тук не опира до механично мнозинство. Могат да запушат нещата, но технологично няма да възстановят доверието”.

ДПС също са категорични, че няма да подкрепят искания вот на доверие към правителството на Борисов. Сините поставиха пет искания към кабинета. Първото искане е спиране на проекта “Белене”, следващо - даване приоритет на “Набуко”, а не на “Южен поток”, трето - ченгетата от Държавна сигурност да бъдат махнати от държавата, четвърто - въвеждане на фискален борд и оставка на Цветан Цветанов в случай, че се окаже, че неправилно е обвинил лекарите от Горна Оряховица, изреди желанията на Синята коалиция съпредседателят й Мартин Димитров.

55% смятам...

От стр. 2

Категорично може да се каже, че това не е просто поредното подслушване и поредният скандал с подслушване, а нещо, което се откроява и нещо, което се следи масово, коментира социологът от Галъп Марчела Абрашева. Според нея основният извод, който може да бъде направен, е, че об-

ществено мнение е объркано. 29% от анкетираните дават позитивни оценки за управлението на страната през текущия месец, а негативни оценки са дали 38%, като тенденцията от януари 2010 е негативните оценки да се увеличават и дори са се удвоили за последната година.

Запитани дали са съгласни, че правителството на ГЕРБ ще се справи с кризата в икономиката и държав-

ните финанси, 31% дават положителен отговор, 44% отрицателен, а 26% казват, че не знаят. На въпроса дали са съгласни с твърдението, че Цветан Цветанов не е достатъчно честен и почтен човек, за да се бори с престъпността, 33% изразяват съмнението си в почтеността на вицепремиера, а други 31% нямат съмнение в него, а останалите не знаят как да отговорят на този въпрос.

Борисов:

Влизаме в окопите. Пускат компромати с „добре подбрани истини“

Щом искат така, така ще бъде, или на война - като на война. И ние влизаме в окопите. Това са думи на премиера, казани вчера пред министрите му по време на правителственото заседание по точка 31 “Проект на решение за предложение до Народното събрание за гласуване на доверие на Министерския съвет с министър-председател Бойко Борисов”.

Търсят всичко, което могат отнякъде да изкопчат с една-единствена цел - да подкопаят, от една страна, доверието в мен. Второ, да ме направят колеблив, и не на последно място, да ме подчинят или направят зависим, обяснява ситуацията Борисов.

“Имам стотици разговори с Дянков и Танов, стотици”, казва премиерът, “но те подбират тази част”. Дянков е тук и е жив свидетел, президентът се обади, за да ме помоли за неправомерно действие на митниците, които за въпросния Мишо Михов искат да му съсипят бизнеса. Ето тук е Дянков, обръща се отново премиерът към финансовия министър, нека да се

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Премиерът Бойко Борисов заедно с министъра на регионалното развитие Росен Плевнелиев и Карстен Расмусен - заместник-ръководител на отдел “България” в главната дирекция “Регионална политика” на ЕК, провериха строителството на 19-километровото трасе до пътя вълз Даскалово на автомагистрала “Люлин”

закълне, аз му казах: “Действайте си, както е по закон, отнемайте или ако сте отнели лиценза и повече не се занимавайте, да си отива в съда”.

Борисов заявява още пред кабинета: “откъде вземат и как вземат записите, ще обсъдим много отговорно с вицепремиера,

защото това е безобразие”. СРС-то е, за да документира направени престъпления, обяснява още той. СРС-то не е от него да се изваждат компромати и години наред непрекъснато да се изваждат подбрани части.” “Пише се компроматът така, че самият четящ като го чете, той да

се отвори от себе си. Така нагло и така както виждате пускат, и не на последно място с добре подбрани истини. Като подберете няколко истини, взети от различен контекст, се получава нещо, което действително може да отвори човек”, обяснява още Борисов.

О Б Щ И Н А Ц А Р Е В О

8260 гр. Царево, ул. “Хан Аспарух” 36

О Б Я В А

В изпълнение на Заповед № РД-01- 37/ 17.01.2011 г. на кмета на общината

ОБЩИНА ЦАРЕВО:

ОТКРИВА процедура по провеждане на публичен търг с тайно наддаване за продажба на недвижим имот - частна общинска собственост, а именно: дворно място с площ от 560 /петстотин и шестдесет/ кв.м, представляващо УПИ I, кв.28 по ПУП на с.Велика, актуван с АЧОС №528/23.08.2006 г.

Задължителни условия за провеждане на търга: Начална тръжна цена 24 646 / двадесет и четири хиляди шестстотин четиридесет и шест/ лева без ДДС.

Направените предложения не могат да бъдат по-малки от първоначалната тръжна цена плюс 10%.

Начин на плащане на цената - цялата сума в седемдневен срок от влизане в сила или от датата на допускане на предварително изпълнение на заповедта на кмета на община Царево за определяне на участника, спечелил търга.

Тръжна документация:

1. скица на имота
2. акт за частна общинска собственост
3. препис от Заповед №РД-01-37/17.01.2011 г. на кмета на общината

4. извлечение от НРПУРИВОС в частта относно процедурата за провеждане на търга

5. проект за договор.

Задължителни документи за участие:

1. заявление за участие в свободен текст
2. за търговците - документ за съдебна регистрация, удостоверение за актуално състояние или ЕИК по чл.2 отЗ Закона за търговския регистър
3. за търговците ЮЛ - решение на управителен орган за участие в търга и придобиване на имота по направеното предложение
4. предложение за размер на цената, поставено в отделен запечатан непрозрачен плик, надписан от външната страна с “предлагана цена” и името на участника и поставен в общия плик
5. копие от лична карта за участниците физически лица
6. квитанции за внесен депозит и закупена тръжна документация
7. декларация за извършен оглед на имота и запознаване с условията на търга
8. удостоверение от отдел “МДТ” за липса на задължения към община Царево за заплащане на местни данъци и местни такси и декларация /свободен текст/ от участниците за липса на непогасени частни финансови задължения към община Царево.

Срок за закупуване на тръжната документация от деловодството на община Царево до 16.00 ч. на 14-ия ден от публикуването на обявата в национален ежедневник.

Срок за подаване на предложенията за участие - до 16.00 ч. на 15-ия ден от публикуването на обявата за търга в национален ежедневник.

Предложенията за участие се подават в деловодството на община Царево в запечатани и непрозрачни пликове, със залепен етикет с наименованието на участника и имота.

Цена на тръжната документация - 100 лв. без ДДС и размер на депозит за участие - 10% от началната тръжна цена, вносими по сметка на община Царево, най-късно до изтичане на срока за подаване на заявленията за участие.

Дата на отваряне на предложенията - първия работен ден след изтичане на срока за подаване на офертите, час - 14.00 ч., място - заседателната зала в сградата на общинска администрация Царево.

Оглед на имота ще се извършва по искане на кандидат след закупуване на тръжната документация и внасяне на депозита за участие, всеки работен ден до датата на провеждане на търга.

За информация: тел.0590 55013
Митра Нешева

България

ГЕРБ спасиха с процедура шефа на ОбС в Стара Загора

Мнозинството в местния парламент погази закона и оварги председателя от импийчмънт

Христо ХРИСТОВ

С 23 гласа "за" срещу 20 "против" и двама "въздържал се" председателят на старозагорския Общински съвет Тенчо Руканов от ГЕРБ запази поста си в хода на извънредно заседание, поискано от 17 общински съветници.

С процедурни хватки мнозинството от ГЕРБ и коалиция "Демократична Стара Загора" (ДСБ-СДС) наложи в ущърб на закона за местното самоуправление гласуване за дневния ред на заседанието, в който бяха включени две точки: смяна на предсе-

дателя и избор на нов.

Напразно вносителите напомняха на колегите си законови текстове и сочеха примери от практиката на общинарите в Бургас, Сливен и Ямбол. Стигна се дори до вариант, ако се гласува дневен ред, то това да стане тайно, но от ГЕРБ отстояха на своето си. От бързана да натиснат "правилното" копче двама от мнозинството се оказаха в позиция "въздържал се" и за малко да провалят усилията на мнозинството.

От ГЕРБ бяха категорични, че нароченият за смяна председател е "целият в бяло", а опитът за импийчмънт целял "похарчване на ценна енергия

и подмяна дневния ред на обществото". Вносителите на искането обаче контрираха, че 23 от 49 ангажимента на Общинския съвет за м.г. не са били изпълнени, вината за това била изцяло на председателя.

Разпространен бе и документ, показващ недвусмислено, че по различно време Руканов е бил обект на разследвания, включително и за измами в качеството му на длъжностно лице. Запитан за това, оцелелият председател измънка, че е проверяван многократно по разни сигнали, но не знаел да има образувани досъдебни производства.

"Ще обжалваме прекратя-

ването на извънредното заседание пред областния управител, както е по закон ще изчакаме неговото становище и тогава ще решим дали да не подновим искането си за смяната на Руканов", обяви председателят на ОбС на БСП-Стара Загора доц. Бойчо Биволарски. Той заяви, че срещу отделни общински съветници е бил оказан силен натиск от страна на ГЕРБ.

По 0,12 лв. поиска от журналистите след заседанието председателят на ОбС Тенчо Руканов, за да им предостави официална разпечатка от гласуването. Документът обаче щял да бъде даден до пет дни по-късно.

Обвиниха лекари за фалшиви епикризи под менетата

Пловдивската окръжна прокуратура е повдигнала обвинение срещу петима български граждани - трима лекари и две лица от Асеновград. Те са обвинени по чл. 321 от Наказателния кодекс - за "участие в ръководството на организация или група, която чрез използване сила или внушаване на страх сключва сделки или извлича облаги". За това престъпление наказанието е затвор от 3 до 8 години. Милена Р. е привлечена под наказателна отговорност като организатор и ръководител на групата. Задържана е за 72 часа с постановление на наблюдаващия прокурор. За три денонощия е арестувана и Славка П., лекар от пети състав на ТЕЛК. Останалите трима обвиняеми - Димитър Р., съпруг на Милена Р., и лекарите Валентин Г. и Костадинка П. са пуснати под парична гаранция от по 2000 лв. Групата извършвала престъпления, предмет на разследване, съобщиха от прокуратурата. Ставало дума за подкупи, документи и престъпления по служба, но това ще се уточнявало в хода на разследването. Установява се и от колко време е действала "организацията".

Детските градини в Пловдив без такса?

Нина ЧАВДАРОВА

Съветниците от БСП под тепетата поискаха 500 хил. лв. от бюджета, за да бъдат премахнати таксите за детските градини в Пловдив. Те не са съгласни с идеята на кмета да се отдели половин милион лева за фен клубовете на четирите пловдивски отбора. Не може в година на криза, когато трябва да се акцентира върху социалните плащания, да се насочват пари в екзотични посоки, поясни говорителят на съветниците от левицата Тодор Кръстев. Щом с лека ръка могат да се намерят 500 хил. лв. за такава "идея", ние предлагаме да се добавят още толкова и в Пловдив детските градини да станат без такси, конкретизира Кръстев. Соци-

алистите посочиха, че предложението е част от пакета мерки на БСП в Пловдив за преодоляване на кризата. Миналата седмица със същия аргумент те предложиха увеличение на средната работна заплата в общинските предприятия. Председателят на групата Николай Радев заяви, че в местния парламент БСП ще настоява общинският бюджет да се приеме на две четения в две отделни сесии, между които да се предвидят нуждите на хората. Според Радев има бюджетни възможности за още социални ангажименти на общината към пловдивчани - освен безплатни детски градини. Предстои специализираните комисии към ГС на БСП да анализират в петък финансовата рамка и да ги мотивират, обяви той.

Над 250 послания за час и половина оставиха пловдивчани в рамките на националната протестна кампания "Хладилник" срещу замразените доходи на българските граждани. Сред залепените бележки върху амортизирания хладилник имаше критики към правителството заради хаоса в здравната система и МВР, задълбочаването на кризата и неадекватно поведение на финансовия министър, аферата със СРС-та и скандалните данни за контрабандата. Кампанията на МО в БСП ще завърши със стоварване на хладилници от цялата страна пред сградата на Министерския съвет

Хванаха чиновник с фалшива диплома

Служител на Областната администрация в Монтана бе разкрит, че е представил фалшива диплома от УНСС. Той използвал документа менте, за да получи назначение в държавната институция. При проверка на документацията се оказало, че 47-годишният чиновник е представил фалшива диплома по специалността публична администрация от икономическия университет. Измамата лъснала след справка в базата данни на учебното заведение. Оказало се, че служителът изобщо не фигурира като студент в УНСС и въобще не е получавал подобна диплома. Липсата на оригинална диплома обаче не е попречила измамникът да заема длъжността "Главен специалист". От 2007 година той е на служба в общинската администрация на Монтана, а документната измама е разкрита едва сега. По случая е образувано досъдебно производство.

www.duma.bg

кратки

Арестуваха полицай за незаконна сеч

Видински полицай бе задържан, след като бил хванат с моторна резачка в нерегламентирано счище край града. Наблизо бил паркиран собственият му микробус, натоварен с 3 кубика дървесина. Колегите на униформения открили още 6 кубика дървен материал на домашния му адрес. Проверката установила, че полицаят Б.Б. няма изискваните документи за сеч, което предизвикало и дисциплинарно производство.

Непълнолетен бе намушкан с нож

16-годишен ученик бе намушкан с нож в Благоевград. Момчето и негов 21-годишен приятел запидали заедно в заведение под благаевградския театър. Скарали се и излезли да "изяснят въпроса" пред заведението. В заформилия се бой баткото извадил нож и намушкал 3 пъти доскорошния си сътрапезник. За щастие ножът бил с късо острие и не е нанесъл рани по жизненоважни органи. Ученикът е настанен в болница без опасност за живота, а нападателят е задържан в полицията.

Пак отложиха делото срещу Баретата

Делото срещу Златомир Иванов-Баретата ще продължи отново на 2 февруари. Процесът отново бе отложен, като този път се оказа, че един от съдебните заседатели е болен. Въпреки че става дума за резервен съдебен заседател, той е член на съдебния състав и процесът не може да продължи в негово отсъствие, обосноваха се от съда. Баретата е обвинен в организирането и ръководенето на престъпна група за разпространение на наркотици. Иванов заедно с Мартин Димитров са обвинени и за предумишленото убийство на Румен Стефанов. Баретата е считан за подбудител, а Димитров - за помагач.

Баща уби сина си при скандал

76-годишен мъж от пловдивското село Труд удуши сина си при битов скандал. 42-годишният му син се приbral пиян и вдигнал скандал защо родителят му не финансира алкохолните му увлечения. Афектиран, синът налетял на баща си с кухненски нож и заплашил да го убие. При схватката бащата го удушил. Кметът и съседниците застанаха зад бащата убиец и заявиха, че синът от години тормозел семейството си. Убийтът често се забърквал в скандали, кражби и злоупотреби и бил познатник на полицията в района.

„Пирогов“ прие 6 жертви на побои

Шест са жертвите на побои, случили се в различни софийски квартали, които бяха приети на лечение в "Пирогов". Сред пострадалите има и две жени. 19-годишната Т.Л. дори е със счупен пръст на лявата ръка и е настанена в отделението по хирургия. В софийската болница за спешни случаи е и 21-годишен благаевградчанин, пострадал в катастрофа преди няколко дни. Той е в реанимацията с гръдно-коремна травма, фрактура на лявото бедро и счупено ребро. Пожар в кв. Враждебна изпрати 90-годишен дядо в секцията по изгаряния и пластична хирургия. Човекът е с изгаряния по ръцете и левия крак.

ДЕЦАТА В ДОБРИЧ СЕ БИЯТ ЗА ДЖОБНИ

Дана РУСЕВА

Най-често се посяга върху автомобили или група деца нападат други малчугани най-често за отнемане на пари, които в повечето случаи не стигали до лев. За това алармира председателката на местната комисия за борба с противообществените прояви сред малолетните в Добрич Росица Добрева. Една от причините е продължаващото и задълбочаващо се родителско отсъствие в грижата за децата. При над 60% от непълнолетните, стигнали до наказателни дела, семействата са с проблеми. Другата причина е бедността на семействата. Част от кражбите са за набавяне на джобни. Побоищата в училищата вече са често за това, а откраднатите суми дребни.

България

www.duma.bg

Оперират апандисит само при 3-ма хирурзи в болница

Повишените изисквания към общинските болници ще ги унищожат, алармират експерти

Аида ОВАНЕС

3а операция на апандисит се въвежда изискване за отделение/лаборатория по клинична патология в населеното място и 3-ма хирурзи със специалност. Почти всички останали операции изи-

скват II ниво на компетентност. За изпълнението на почти всички клинични пътеки НЗОК поставя условие II и III ниво на компетентност и ако на една болница е определена I ниво за отделение по хирургия, ще може да извършва много леки операции (например на гнойни възпаления на кожата).

За лечение на инфаркти и инсулти, ритъмни и проводни нарушения е въведено изискване болниците да имат сключен договор с болница, в която има инвазивна кардиология и да "отстои на 120 минути". За лечение на бронхопневмония в болницата трябва да има разкрита вирусологична лаборатория. За пневмонията при деца се въвежда изискване и за отделение по клинична патология. Такава лаборатория вече е нужна за лечение на све-

товъртеж, радикулит и комозио. Досега дейностите на болниците до сключването на новите договори се отчитаха и заплащаха по старите. От Нова година извършените през януари дейности по старите договори няма да бъдат платени, ако болницата не може да сключи договор по новите изисквания.

Спешна помощ остава без безплатните консултации и изследвания, давани досега от общинските болници. Според експерти повишените изисква-

ния към общинските болници ще ги унищожат. След миналогодешните промени и рестрикции тези условия нанасят "последния решителен удар срещу общинското здравеопазване", коментира д-р Стойчо Кацаров от Центъра за защита правата в здравеопазването.

Правилата са в Приложение щ18 към НРД 2011, с което се определят алгоритмите на клиничните пътеки. Същите представляват по същество и изисквания за сключване на договор.

Снимка Мариета ТОМОВА

С топлото време от "клеп шоповете" се показаха на слънце и затворените иначе по мазетата продавачи

Без анкетна комисия за горнооряховската болница

Депутатите отхвърлиха създаването на Временна анкетна комисия във връзка със скандала в болницата в Горна Оряховица, предложено от депутата от Синята коалиция д-р Ваньо Шарков. По думите му такава комисия е единственият орган, който може да изиска и да се запознае с резултатите от съдебномедицинската експертиза от болницата в Горна Оряховица. "Длъжни сме да на-

мерим всички отговори за това какво е направено в тази болница, какво не е направено, какви нарушения са извършени и какво не е направено от органите на МВР и какъв е резултатът от проведената повторна медицинска експертиза", посочи д-р Шарков. Според него мълчанието по темата не прави по-добро българското здравеопазване, нито прави по-добър българският парламент. "Отхвърлянето за

създаване на тази комисия означава, че си затваряме очите пред лошите неща, които се случват в българското здравеопазване, както и пред лошите неща, които се случват по вина на МВР", каза още депутатът.

По думите му на 5 декември миналата година министър Цветан Цветанов е прочел едни СРС-та срещу лекарите и оттам нататък са започнали да текат СРС-та навсякъде.

Безработен почина от пневмония

44-годишният безработен Пламен Кондаков стана първата жертва за годината от пневмония в Петрич, съобщава "Струма". Тежкото вирусно заболяване настъпило след коронарография в София.

Мъжът бил приет в петричка болница в събота, след като опитал да се лекува сам. В неделя сутринта обаче състоянието му рязко се влошило и той издъхнал. Починалият е син на покойния дългогодишен шофьор на линейка

към Бърза помощ Борис Кондаков.

Тежка пневмония е поразила и 23-годишна бременна петричанка в седмия месец. Вчера през целия ден екип на МБАЛ "Рокфелер" е търсел възможност болната да бъде настанена във високо специализирана клиника, тъй като става дума за два живота - нейния и на детето. Родилката е настанена в реанимацията с дихателна недостатъчност. Няколко дни преди това се е лекувала в домашни условия с антибиотици.

Над 4000 са сменили личния си доктор в Добричко

В област Добрич 4159 здравноосигурени граждани си избраха нов личен лекар в края на 2010 г., съобщиха от Районната здравноосигурителна каса. Допуска се, че сред основните причини за нов избор е не-

доволството на пациенти от обслужването и отношението на личните им лекари. Голяма част от новорегистрираните пациенти са сменили адреса си на местоживее, което също налага избор на нов общопрактикуващ лекар, посочват от РЗОК.

Необходимостта от консултации със специалисти и назначаването на медикодиагностични изследвания се преценява от лекуващия лекар, уточняват от РЗОК по повод на зачестилите сигнали от пациенти, че им се отказват направления. Регулативните стандарти се формират от РЗОК за всеки лекар по правила за определяне броя на специализираните медицински дейности и стойността на медикодиагностичните дейности, допълват от касата.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Първите кокичета, предвестниците на пролетта, цъфнаха в градинките на дворове в Каварна

37-годишна роди 1,5 кг бебе в дома си

37-годишна жена е родила в дома си във врачанско село, съобщиха от Областната дирекция на МВР във Враца.

Преди ден в РУ "Полиция" - Бяла Слатина, е получено съобщение от филиала на Центъра за спешна медицинска помощ в града за приета пациентка - 37-годишната К.Л. от Кнежа, която живее в къщата на 55-годишния А.И. в с. Малорад.

Жената е приета с новородено недоносено дете от женски пол с тегло 1,5 кг. Според лекарите К.Л. е родила детето в къщата си в Малорад, без медицинска помощ. Новороденото е транспортирано в МБАЛ - Враца, за оказване на необходимите грижи. За станалото е уведомен отдел "Защита на детето" - Бяла Слатина. По случая е образувано дознание.

Икономика

www.duma.bg

6000 производители на тютюн на протест

Хората мизерстват, а реколтата им мухлясва, заяви депутатът от БСП Корнелия Нинова

Около 6000 са били протестиращите тютюнопроизводители вчера около 16 часа, като техният брой постоянно се е увеличавал, съобщи депутатът от БСП Корнелия Нинова. Протестиращите бяха основно от Гоцеделчевския район. В участъка при входа на Гоце Делчев при кръговото кръстовище към обяд са били събрани около 3000 тютюнопроизводители от общините от

Гоце Делчев, Гърмен, Хаджидимово, Сатовча, Доспат, Якоруда, по информация на Фокус, но броят им постоянно е нараствал. Първоначално те са преминали повече от два километра в мирно шествие по главния път Гоце Делчев-Доспат. След това са блокирали движението в района. Затворен бе и входът на Гоце Делчев от Благоевград.

Малко след започването на протеста и напрежението е започнало да

расте с прехвърляне на реплики между организаторите на протеста и участниците в него, като организаторите са призовавали протестиращите да се върнат на мястото, на което им бе разрешено провеждането на събитието - отбивката за селата Гърмен и Огняново. На председателя на инициативния комитет, Мехмед Метушев, му е прилошало по време на протеста, а малко по-късно бе съобщено, че е починал.

Полицейското присъствие на протеста е било засилено, а служителите на реда въоръжени с палки и щитове. Полиции са регулирали движението при протеста на тютюнопроизводителите. Има и непотвърдена информация за агресивно поведение на полиции. Имало е и блокада на кръговото движение в Гоце Делчев. Образували са се задръствания, тъй като това е маршрут, по който минава голям трафик.

Според Корнелия Нинова исканията на тютюнопроизводителите са напълно основателни. Из-

купвателната кампания за прибория и обработен тютюн от миналогодишната реколта трябва да започне още от 1 януари. Производителите имат договори с фирмите, но те не изкупуват, за да вземат тютюна на безценница и балирания вече тютюн мухлясва, затова производителите започнаха да го изхвърлят, заяви Нинова. По нейните думи така се е изгубил целият им труд от миналата година. Освен това предстои подготовка за новата реколта, но те не са наясно ще получат ли обещаните доплащания.

Европа ни разреши доплащания за 76 млн. евро, но тези пари не бяха заложени в бюджета. Тези хора мизерстват, нямат пари за хляб. В някои села тютюнопроизводители имат изписани по 50 страници с взетото на вересия в местния магазин, съобщи Корнелия Нинова.

Докато течеше вчера протестът на производителите, Министерският съвет одобри проект на закон за изменение и допълнение на Закона за тютюна и тютюневите изделия. С предвидените промени ще бъде закрит фонд "Тютюн".

И животновъдите излязоха на улицата

Животновъди от Сливенско протестираха вчера пред сградата на Община Сливен. Те протестираха с искане за оставката на земеделския министър Мирослав Найденов и експертите от Министерството на земеделието и храните (МЗХ). Проблемът според животновъдите е заради разминаване в базата данни и сега ще се наложи да връщат с наказателни лихви субсидиите, получени през 2009 година. Един от животновъдите даде пример. За 10 000 лв., изплатени субсидии за отглеждане на животни, ако се наложи да върне сумата, заедно с лихвата ще трябва да върне 20 000 лева. Освен това животновъдите искат оставката на министър Мирослав Найденов, защото значителна част от стопаните на животни все още не са получили субсидиите си за глава животно за миналата година поради неясни причини, като изтъкват възможностите за продължа-

ващи проблеми с идентификационната система за животни.

Освен това животновъдите упрекуват земеделското министерство в дискриминационна данъчна политика спрямо производителите и третирането на 40% от оборота им като чиста печалба. Животновъдите са и против облагането на европейските субсидии и националните доплащания с 10% данък печалба, както и увеличаването на осигурителната тежест в сектора. Животновъдите припомнят, че увеличаването на минималния осигурителен доход от 65 лв. в предходните години на 240 лв. минимален осигурителен доход за 2010 година е непосилно за тях. Други проблеми, за които се упреква земеделското министерство, е спирането на генофонд субсидирането и селекционната мотивация у фермерите, както и субсидирането на качествено произведено мляко.

Нямало жалби заради високите сметки за парно

В "Топлофикация-София" нямало подадени жалби заради по-високи декемврийски сметки за парно отопление, съобщи вчера изпълнителен директор на топлофикационното дружество Стоян Цветанов по повод казаното преди ден от шефа на ДКЕВР, че няма основания за проверка на дружеството заради по-високите сметки. При еднакво потребление на топлинна енергия за декември 2010 г. спрямо декември 2009 г.

сметките би трябвало да са по-високи с 29,4 на сто, отбеляза Цветанов. По думите му около 56 на сто от сметките за отопление на столичани за миналия месец ще бъдат за суми между 50 и 150 лева.

Това, че един абонат не е плащал сметките си три години, не означава, че сумите ще му бъдат опростени, поясни директорът на дружеството. Той посочи, че за това е необходимо решение на съда. В момен-

та заведените дела са над 50 000, като на месец се завеждат между 1000 и 1200 дела. Само три на сто от делата не са спечелени от "Топлофикация-София", добави той. В момента, в който се заведе дело, тригодишната давност спира да тече, обясни директорът на дружеството. Според него политиката на "Топлофикация-София" се прецизира и дела ще бъдат завеждани преди изтичането на тригодишния срок.

„Белла България“ разширява производството на тестени продукти

Хранителният холдинг "Белла България" продължава да развива производството на тестените продукти с марка BELLA и инвестира в изграждането на втора специализирана фабрика в Свиленград, където се предвижда да бъде концентрирано производството на замразени баници. За целта се планира пълна оптимизация на производството и логистиката в Свиленград, както и откриването на нови работни места.

"Целта на оптимизацията е повишаване на капацитета и ефективността на производството и логистиката на замразени тестени изделия", коментира по повод разширяването на бизнеса изпълнителният директор на "Белла България" Елза Маркова.

"Белла България" е най-големият производител на замразени тестени продукти в страната и държи 40% от пазара на замразени тестени изделия в Румъния. Разполага с напълно изградена дистрибуторска мрежа в Гърция. Компанията навлиза на пазара на замразените готови продукти през 2007 г., като включва в асортимента си готови за изпичане баници от точени кори и бутер тесто. С тези предложения марката въвежда подобен тип "удобни продукти" на българския пазар. Те се предлагат в два формата - голяма баница и малки банички - с различни пълнежи.

СПОРЕД ШЕФА НА „БУЛГАРГАЗ“:

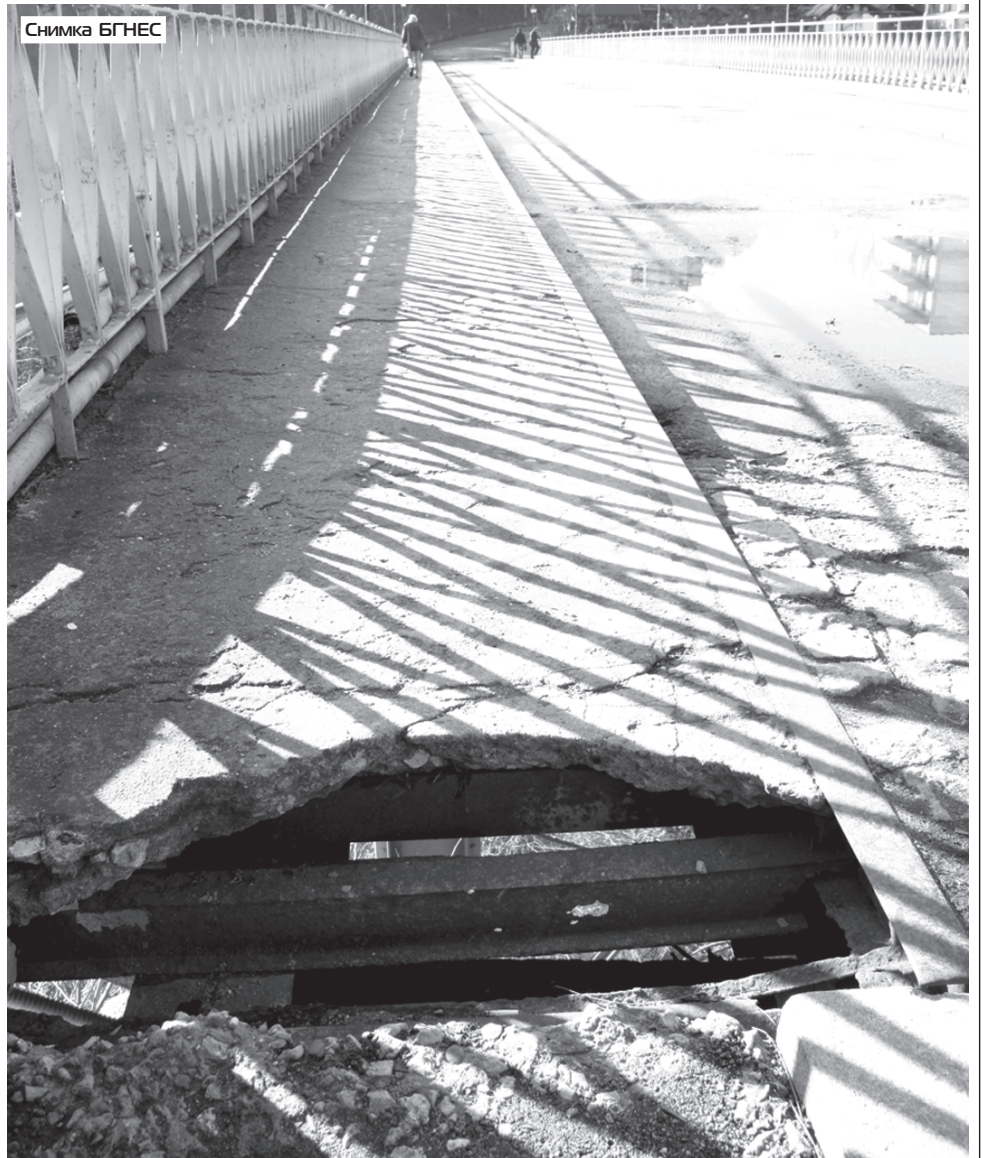
Поскъпването на петрола ще удари цените на газа

Ако цената на петрола продължи да нараства на международните пазари, е нормално да се повиши и доставната цена на природния газ на входа на страната, ако не се постигне споразумение "за нещо различно". Това прогнозира изпълнителният директор на "Булгаргаз" Димитър Гогов. По думите на Гогов "различно" споразумение е възможно да се постигне, когато се намери пресечната точка между интересите на "Газпром" и на българската страна. Той припомни, че нови договори може да има евентуално в

средата на годината. Преговорите с "Газпром" вървят по график, стремим се да намерим пресечната точка, където интересите на двете страни се срещат, коментира Гогов. Нов кръг от преговори ще има още следващата седмица в Москва, където ще участва и изпълнителният директор на "Булгаргаз". Той отбеляза, че в момента местният добив на природен газ е под очакваното поради техническа авария на един от сондажите. В резултат подаваното количество от началото на януари е около 70 на сто от необходимия обем.

Различни цифри за размера на контрабандата

Според председателя на Асоциацията на безмитните оператори Радостин Генов ГЕРБ е направил много срещу контрабандата за една година. Във връзка с констатацията на Генов депутатът от БСП Корнелия Нинова припомни някои цифри, свързани с приходите в бюджета за миналата година. "С 2 млрд. лв. намаляха приходите в бюджет 2010 от акцизи и ДДС, от които поне 500 - 600 млн. лв. са само от цигари и контрабанда на цигари". По думите на Нинова всеки в държавата вижда до какви размери се е разраснала контрабандата. Според Генов обаче за миналата година контрабандата е свалена с 5-6%. Европейско изследване показва, че у нас контрабандата от цигари се е увеличила драстично и е около 40 на сто, припомни Нинова. Според нея колко и да се "слага" на правителството Генов няма да му бъдат върнати лицензите за безмитна търговия.

Опасна дупка зее от няколко години на Стамболовия мост във Велико Търново

Практично земеделие

www.duma.bg

ПОЛЕЗНА ИНФОРМАЦИЯ

Заради високите осигуровки заплатите ще са по-ниски

През 2011 г. заплатите вероятно ще бъдат по-ниски в сравнение с равнището на 2010 г. поради по-високите осигуровки за пенсии. Изчисленията показват, че малко над 30 на сто от заплатите ще отиват за осигуровки.

Вноската за пенсия вече е 17.8%, за родените преди 1 януари 1960 г. и 12.8% за тези след 31 декември 1959 г. Това е с 1.8 пункта повече от 2010 г. Разликата от 5% за по-младите отива в универсалните пенсион-

рените, и на сомоосигуряващите се.

Осигурителните вноски, които са за сметка на работодателя и работник, се запазват в съотношение 60:40.

Без промяна остават осигуровките за болест и майчинство - 3.5%, за безработица - 1%, и за трудова злополука, която варира от 0.4 до 1.1%. Отпада обаче осигурителната вноска

ни фондове за втора пенсия. Държавата запазва своите 12% като осигурител, който плаща върху възна-гражденията и на осигу-

г у - ровката на ръководителите срещу фирмен фалит - 0,1%. Причината е, че във фонд "Гарантирани вземания на работници и служители" има

достатъчно натрупани средства, а се плащат малко на брой обезщетения. Здравната вноска остава 8%, а разпределението между осигурител и осигурен е 4,8 на 3,2. Така общата осигурителна тежест за наетите работници ще бъде 12,9% върху заплатата, а остатъкът се поема от осигурителя.

От 1 януари за всички работещи при тежки условия (първа и втора категория труд), на които им предстои да се пенсиони-

рат до края на 2014 г., работодателите ще правят допълнителни вноски за пенсия към НОИ, откъдето ще им изплащат парите за старост. До 31 март частните професионални фондове трябва да прехвърлят средствата по индивидуалните партии на тези хора към фонд "Пенсии" в НОИ. Техният размер е около 100 млн. лева.

Самонаетите от 1.01.2011 г. ще плащат месечни авансови вноски за пенсия, болест и майчинство според размера на дохода си. Досега те се осигуряваха върху минимум 420 лв. на месец, а в края на годината изравняваха сумите според размера на целия им годишен доход.

Като база за новите, диференцирани вноски, се взема декларирането за 2009 г. облагаем доход. Ако той е до 5400 лв., месечната вноска ще е върху не по-малко от 420 лв. При облагаеми годишно между 5401 лв. и 6500 лв., ще се плаща осигуровка върху 450 лв. За годишен доход от 6501 до 7500 лв. - върху 500 лв., а за над 7500 лв. - върху 550 лв. Здравните осигуровки за тях обаче са 8% върху минималния осигурителен доход от 420 лв. Ако някой не се съобрази с тази скала и прави по-ниски осигурителни вноски през годината, ще трябва да плаща по-късно разликата с лихва в размер на ОЛП плюс 20 процентни пункта.

Какви са отстъпките за данъците от 2010 г.

От 03.01.2011 г. стартира данъчната кампания за 2010 г. Декларациите за данъка върху личните доходи и за корпоративния данък могат да бъдат намерени на интернет страницата на НАП.

Срокът за внасяне или изпращане по електронен път на попълнените декларации от физическите лица в НАП за 2011 г. е до 2 май. За да се ползва отстъпка от 5%, е необходимо декларацията да се подаде до 10 февруари. Същата отстъпка носи и подаване на данъчната декларация директно чрез интернет с електронен подпис. Двете отстъпки не се комбинират. Тези, които работят само на трудов договор и нямат странични доходи, както и гражданите, които са получавали само необлагаеми доходи, каквито са стипендиите, не трябва да подават данъчна декларация, освен ако не искат да ползват някое от облекченията. Доходите от производство на непреработени продукти от селско стопанство на регистрирани тютюнопроизводители или земеделски производители вече подлежат на облагане и също се декларират в годишната данъчна декларация. Сборът от годишните данъчни основи може да се намали с внесените през годината за сметка на лицето осигурителни вноски за закупуване на осигурителен стаж при пенсиониране. Има данъчни облекчения и за дарения - от 5 до 50%, но общо не повече от 65 на сто от сумата от годишните данъчни основи.

500 лева е глобата за неподадена в срок данъчна декларация. При посочване на неверни данни с цел да се намали размерът на дължимия данък санкцията е до 1000 лева, ако за нарушението не се предвижда по-тежко наказание. При обявяване на взетите или дадени пари на заем над 10 000 лв., глобата е 10% от недекларираната сума.

ДФЗ

През 2010 г. фонд "Земеделие" е изплатил 610.1 млн. лв. субсидия от ПРСР

От стартирането на програмата досега фондът е сключил договори на стойност 1,707 млрд. лв. Към 27 декември 2010 г. са подадени 7240 заявки за плащане на обща стойност 1,2 млрд. лв. По тях са извършени плащания за 6774 заявки, като общата стойност на изплатените средства надхвърля 790,3 млн. лв.

Само за 2010 г. са извършени плащания - междинни, авансови и окончателни по общо 4371 заявления, като общата стойност на изплатените средства е 610,1 млн. лв.

Най-атрактивна остава мярка 121 "Модернизиране на земеделските стопанства", по която при успешно изпълнение на инвестицията се очаква да бъдат изплатени над 569,6 млн. лв.

През последните две седмици на годината Експертната комисия по осигуряване на прозрачност (ЕКОП) в Държавен фонд "Земеделие" е одобрила 311 проекта по Програмата за развитие на селските райони с обща стойност на одобрената субсидия 136.6 млн. лв. по следните мерки: 121 "Модернизиране на земеделските стопанства" - 263 проекта, с обща стойност на субсидията 73 524 162 лв.

123 "Добавяне на

стойност към земеделски и горски продукти" - 21 проекта с обща стойност на одобрената субсидия 24 838 278 лв.

311 "Разнообразяване към неземеделски дейности" и 312 "Подкрепа за създаване и развитие на микропредприятия" - 11 проекта със стойност на одобрената субсидия 3 244 838 лв.

По общинските мерки 321 "Основни услуги за населението и икономиката в селските райони" и 322 "Обновяване и развитие на населените места" са одобрени 16 проекта с одобрена субсидия от 35 059 200 лв.

Свят

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Протестиращите в Тунис настояват за ново правителство без участието на хора от обкръжението на Зине ал Абидин Бен Али. Само ден след сформирването му, временното правителство, създадено да подготви първите демократични избори след падането на диктатурата, изпадна в затруднено положение. Трима министри от важния опозиционен профсъюз UGTT напуснаха, заявявайки, че "нямат доверие" в правителство, включващо членове на партията на Бен Али

САЩ и Китай търсят общ език

Лидерите Барак Обама и Ху Цзинтао обсъждат наболели проблеми

Президентът на САЩ Барак Обама посрещна китайския си колега Ху Цзинтао в момент, когато лидерите на двете страни търсят общ език по икономически въпроси и проблеми на сигурността. Двамата лидери обсъждат наболели проблеми от валутните и търговските спорове до дебати в сферата на отбраната и сигурността, обтегнали двустранните отношения.

Според анализатори четиридневната визита на Ху е най-важната за китайския ръководител от 30 години насам, имайки предвид нарастващото военно, икономическо и дипломатическо влияние на Пекин. Китайският външен министър сам определи визитата като "важна". За важността на срещата сви-

детелства и частната вечеря в Белия дом, една рядка практика, чийто домакин беше президентът Обама.

"САЩ и Китай трябва да развият откровеност и прозрачност, за да изградят доверие и да преодолеят различията си", заяви американският държавен секретар Хилъри Клинтън. "Ние искаме да започнем открит диалог и да търсим сфери на общо съгласие", уточни Клинтън.

Според вестник "Уолстрийт Джърнъл" по време на визитата на Ху Цзинтао в САЩ ще бъдат подписани споразумения за милиарди долари. В Белия дом очакват, че основната част на пакета сделки ще бъде продажбата на самолети "Боинг" на Китай. Освен това Пекин предвижда да закупи от Америка резервни части за автомобили, говеждо и други

зеделелски продукти. Общата стойност на пакета сделки се оценява на десетки милиарди долари. Ху Цзинтао и американският президент Барак Обама искат да покажат, че отношенията между двете страни имат взаимноизгоден характер и се подобряват. Но в същото време те са принудени да отчитат, че елитите в двете страни изпитват дълбоко недоверие един към друг.

За последен път китайски държавен глава е посещавал САЩ през 2006 г., още преди световната финансова криза, когато Америка бе доминираща икономическа държава. Оттогава дисбалансът в американско-китайската търговия все повече се увеличава. През миналата година Китай е изнесъл за САЩ стоки на стойност над \$250 млрд. повече, отколкото САЩ са експорти-

рали за КНР.

Според американските коментатори въпросът за курса на юаня, който Вашингтон смята за изкуствено завишен, също както и нарушенията в Китай на правата на американците на интелектуална собственост, ще се превърне в една от остриите теми на дискусиите между двете страни.

Не по-малко проблематични изглеждат и перспективите за споразумения в областта на сигурността. Китай многократно е протестирал заради доставките на американски оръжия за Тайван и подкрепата на Вашингтон за духовния лидер на Тибет Дайла Лама. Белият дом пък иска от Пекин да накара своя съюзник Северна Корея да прекрати ядрената и ракетната си програма и да подкрепи американските санкции срещу Иран.

МАРКАТА СИ ОСТАВА В ИСТОРИЯТА

Германският канцлер Ангела Меркел изключи възможността за завръщане към германската марка на фона на кризата с дълга, довела до призови най-голямата икономика на Европа да се откаже от еврото, предаде АФП. "Няма да има връщане към дейчмарката", заяви Меркел в свое интервю. Канцлерът повтори твърдението си, че е обвързана с европейската валута и "ще направи всичко необходимо да гарантира стабилност на еврото". Меркел отхвърли и идеята за разделяне на еврозоната между фискално устойчивите северни страни, сред които е и Германия, и заталия в дългове юг.

Олбрайт изкара милиони от Косово

Бившият държавен секретар на САЩ Мадлин Олбрайт спечели милиони в Косово, пише сръбският в. "Вечерне новости". "Ангажирането на бившия ръководител на американската дипломация на страната на албанците се изплати през последните дни. Компанията на Олбрайт спечели 20 млн. евро от продажбата на косовския мобилен оператор", коментира белградското издание, като изтъква, че това е станало с хитри финансови, но и политически ходове. Мадлин Олбрайт беше държавен секретар на САЩ в администрацията на президента Бил Клинтън от 1997 до 2001 г.

дерът на социалистите Мартин Шулиц определи като "приближаващ се до цензура" и поиска отмяната му.

Евродепутатите приеха Орбан с празни първи страници

Евродепутатите размахваха бели първи страници на вестници, а някои от тях запушиха устата си по време на речта пред Европейския парламент на унгарския премиер Виктор Орбан. По този начин те протестираха срещу медийния закон.

В началото на речта на Орбан в Страсбург евродепутатите от групата на зелените размахваха празната първа страница във формат А3, на който бяха изписани имената на унгарските ежедневници и думата "цензура". Той представи приоритетите на ротационното председателство на Европейския съюз, поето от неговата държава. Някои от депутатите запушиха устата си.

Орбан отговори, заявявайки, че се чувства "като у дома си" и посочи, че в унгарския парламент също могат да станат "оживени и бурни дебати". През последните дни депутатите от други политически групи в парламента остро критикуваха закона, който ли-

www.duma.bg

кратки

Глобалното затопляне ни обрича на глад

Учени изчислиха, че измененията в климата в резултат на изхвърлянето на парникови газове в атмосферата ще доведе до недостиг на храна още през 2020 г. Всеки пети човек на Земята ще бъде обречен на глад, се казва в доклад на климатичната организация "Световен екологичен фонд". Сега от недохранване страда всеки седми жител на планетата.

Стачката в Чили спира

Правителството на Чили се споразумя за слагане край на продължилите седмица протести заради повишаване цената на газа. Правителството се съгласи да увеличи цената на газа в мразовитата южна област Магаянес само с 3%, вместо с 16,8, както беше поискано от държавната петролна компания ЕНАП в опит да ограничи субсидиите.

Дунав наводни хърватите

Река Дунав достигна рекордни нива в Хърватия, предизвиквайки наводнения в района на област Бараня. Нивото на реката се увеличава с 3 см на час, достигайки рекорди. Очаква се до края на седмицата да бъде 6,5 метра, което е най-голямото в последните 90 години.

Свинският грип превзема Албания

Здравното министерство на Албания обяви още 11 потвърдени случая на свинския грип А Н1Н1. Представител на министерството каза, че общо 48 души са били заразени от вируса на този грип през последните две седмици и че ведомството е нащрек.

Иран екзекутира наркотрафиканти

Десетима наркотрафиканти бяха обесени в затвора в иранския град Карадж. От началото на годината в Иран са изпълнени смъртни присъди чрез обесване на най-малко 45 души. Иран е една от страните с най-много изпълнени смъртни присъди, наред с Китай, Саудитска Арабия и САЩ. В Иран смъртно наказание се налага за убийство, изнасилване, въоръжен грабеж, трафик на дрога и съпружеска изневяра.

Снимка БГНЕС

Икономическата среща на върха на арабските лидери започна в египетския курорт Шарм ел Шейх. Обезпокоени от размириците в Тунис, арабските лидери се очаква да приемат програма на стойност 2 млрд. долара за подпомагане на нестабилни икономики, където възникнаха протести срещу високата безработица, повишаващите се цени и корупцията

Свят Балканите се бунтуват

Тридневни стачки блокират Гърция, македонските тютюнопроизводители заплашват с гражданско неподчинение, а румънците не искат скъпи горива

Тридневни стачки започнаха от вчера служителите в градския транспорт, лекарите, адвокатите и фармацевтите в Гърция в знак на протест срещу два законопроекта на правителството за реструктурирания и рестрикции, съобщават гръцките медии. Работещите в обществените транспорт стачкуват от няколко седмици, тъй като диалогът им с министърството на инфраструктурата за предлаганите от кабинета промени в трудовите отношения в отрасъла все още е в ход и неговият изход е неизвестен.

Стачни действия са обявили и работещите в железопътната компания ОСЕ и в електрическата железница. През тези дни няма да се движат никакви влакове на железопътния оператор Трено-се, както и автобуси от Патра до Киато. Анулирани са дестинации на международни влакове, като пътниците им ще се превозват с автобуси.

До петък аптеките в цяла Гърция ще бъдат затворени, тъй като стачки започват и фармацевтите, които протестират срещу законопроект на правителството за либерализиране на професията им. Припомняме, че гръцкото правителство пое ангажимент пред кредиторите си от Европейския съюз и

Международния валутен фонд, спасили страната от фалит, да либерализира т. нар. "затворени професии", сред които са собствениците и служителите в аптеките. В момента професията ползва редица привилегии, като например наследствено предаване на лицензите при условие, че наследниците са учили фармация. Към протеста се присъединяват и адвокатите, които недоволстват срещу законопроекта, който предвижда оръязване на доходите им.

Междувременно в съседна Македония тютюнопроизводителите заплашиха правителството с гражданско неподчинение заради негативните идеи и рестриktivните мерки, касаещи оценяването на тяхната продукция. Според тях умишлено се понижават изкупните цени, породени от желанието на големи инвеститори да сложат ръка върху сектора, който досега в Македония се смяташе за относително стабилен.

Сериозно напрежение се натрупва и в нашата северна съседка - Румъния. Започнаха масови протести на румънските граждани пред бензиностанциите в цялата страна заради високите цени на горивата. Шофьори започнаха да блокират достъпа до бензиностанциите или да плащат с дребни монети,

недоволни от новите цени на горивата. Протестиращите заявяват, че миналата година бензинът и дизелът са се повишили вече с 30 процента и нефтените компании и държавата заедно печелят от това. Според икономистите в хазната през 2010 г. са влезли над четири милиарда евро само от увеличените акцизи, а правителството пък смята, че вдигането е спекулативно и разпорежда финансова проверка на фирмите, които оперират на текущия петролен пазар. Кратка справка от икономическото министерство на Румъния показва, че за един ден бензиностанциите в Румъния продават гориво за близо 22,5 млн. евро. Като сравнение се посочват цените на горивата в България, които са с около три процента по-ниски.

Кризата в Румъния разпалва носталгията по комунизма, твърди Асошиейтед прес. С нарастването на икономическите трудности много румънци поглеждат с носталгия назад към стабилността, осигурявана от комунистическия режим. Проучване от септември на Центъра за проучване на мнението и пазара показва, че около половината от анкетиранияте - 49% (с допустима грешка от 2,9 на сто) казват, че животът по време на комунизма е бил по-добър от сега.

Снимки БГНЕС

Пететажна сграда се срути в столицата на Йемен - Сана. Много хора са затрупани под развалините. По първоначална информация жертвите са много, но точният брой не е известен. Инцидентът е станал призор, когато повечето хора спели

Райс не съжaliaва за войната в Ирак

Бившият държавен секретар на САЩ Кондълиза Райс заяви, че не съжaliaва за войната в Ирак, започнала през 2003 г., при която беше свален от власт Саддам Хюсеин. По думите ѝ по този начин е бил премахнат "тумор в Близкия изток".

В интервю за Си Ен Ен Райс обаче призна, че е имало грешка от страна на разузнаването, заради което САЩ погрешно са смятали, че в Ирак има оръжия за масово унищожение.

Не съжaliaвам, че използвахме възможността да премахнем този тумор в Близкия изток, който беше насочил Близкия изток към зло, беше използвал оръжия за масово унищожение, беше непокренен враг на Съединените щати, сложи четиристотин хиляди души от собствения си народ в масови гробове и продължи да заплашва съседите си", заяви Райс. "Мисля, че грешката, а това беше грешка, бе да се насочва вниманието само върху оръжията за масово унищожение", призна Конди.

Райс беше държавен секретар на САЩ от 2005 до 2009 г. по време на втория мандат на президента Джордж Буш, а през 2001-2005 г. беше съветник по национална сигурност. В момента тя работи като професор по политология в университета "Станфорд".

Райс беше държавен секретар на САЩ от 2005 до 2009 г. по време на втория мандат на президента Джордж Буш, а през 2001-2005 г. беше съветник по национална сигурност. В момента тя работи като професор по политология в университета "Станфорд".

Коуън оцеля Арестуваха Бейби Док

Премиерът на Ирландия Брайън Коуън спечели вътрешнопартиен вот на доверие. Това му гарантира, че ще остане начело на формацията Фина Фойл до парламентарните избори през март. Коуън е приел оставката на министъра на външните работи Михол Мартин, който беше единственият му съперник. Според Мартин партията се нуждае от нов лидер на предстоящите избори. Гласуването се проведе след месеци на спекулации, че премиерът ще бъде принуден да подаде оставка преди изборите тази пролет. Вотът беше инициран от самия Коуън, критикуван напоследък за ниския рейтинг на управляващата партия. Подкрепата за нея е рекордно ниска - едва 14 на сто.

Бившият хаитянски диктатор Жан-Клод Дювалие, известен като Бейби Док, е бил задържан, предаде ДПА. Срещу него бяха повдигнати обвинения в корупция и злоупотреба с обществени средства. Часове по-късно той беше освободен в очакване на съдебен процес.

Дювалие, който оглавяваше брутален режим в Хаити от 1971 до 1986 г., се завърна изненадващо в неделя в островната държава след 25-годишно изгнание във Франция. Под полицейски ескорт той се настани в луксозния хотел "Карибе" в столицата Порт-о-Пренс.

Тежковъоръжени полицаи влезли в хотелската стая на Дювалие, придружавани от съдия и прокурор. Според хаитянска медия там са били и адвокати на бившия диктатор.

Смята се, че 59-годишният Жан-Клод Дювалие и неговото семейство притежават огромно богатство, натрупано в една от най-бедните страни в света.

Пристигането на Дювалие предизвика и политическа несигурност в

Бейби Док се завърна изненадващо в Хаити миналата неделя

страната, опустошена от катастрофално земетресение преди година и последвала епидемия от холера. За тази неделя, в деня на пристигането на ексдиктатора, бе определен балотажът в президентските избори, но той бе отложен.

Дик Марти нещо увърта

Докладчикът на Съвета на Европа Дик Марти заяви, че докладът му за Косово е бил погрешно разбран и че той не твърди, че премиерът Хашим Тачи е бил директно замесен в търговия с човешки органи по време на войната в Косово, събщи Танюг.

В доклада пише, че близки до Тачи хора са директно замесени в търговията с човешки органи, но е трудно да се вярва, че Тачи не е чувал за тези работи, посочи Марти в интервю за косовска медия, цитирано от радио Свободна Европа.

Марти добави, че в неговия доклад, за разлика от книгата на бившия главен прокурор на Хагския трибунал Карла дел Понте, са уточнени няколко аспекти и не става дума за стотина незаконни трансплантации, а за няколко случая.

Нагуа се вълна от самозапалвания

Момче се запали във френския град Марсилия, съобщиха френски медии. Ученикът се полял с бензин и опитал да се самоубие, като се самозапали. Случката се разиграла в тоалетната в частното училище, където учи 17-годишният. След като се запалило, момчето тръгнало да бяга с писъци из сградата. Бил е спасен от работещите в училището.

Все още не е ясно защо младежът е решил да сложи по този начин край на живота си. Ученикът е спасен, но състоянието му е тежко. Мом-

чето е настанено в болница със 70% изгаряния по тялото си.

Би Би Си припомня, че "вълната" от подобни инциденти започна по време на протестите в Тунис. Там един от протестиращите младежи се самозапали. Във вторник пък бяха извършени два подобни опита в Египет.

В понеделник алжирка е опитала да се самозапали, предаде Франс прес, като се позова на местния печат. Агенцията отбелязва, че това е първата жена, направила опит да се самоубие по този начин.

Свят

www.duma.bg

365-те дни на Сергей Лавров

Външният министър на Русия
разказа за плановете си през 2011 г.

РОССИЙСКАЯ
ГАЗЕТА

СЪВМЕСТНО
ИЗДАНИЕ С

ДУМА

Владислав ВОРОБЬОВ

изказвания, които в новините на информационните агенции се появили със забележката "Мълния". Например министърът съобщи, че въпросът за замяната на намиращия се в американски затвор Виктор Бут не се обсъжда. И веднага разказа една скандална история: "Наскоро се случи неприятен епизод със съпругата на Виктор Бут, която заминала за САЩ с виза и която няколко часа била задържана на летището в специална стая, където я обскирали и разпитали. При разпита били използвани непозволени методи... На свой ред американските партньори изказали съжаление, че не успели да предупредят съпругата на Бут, че тя сега има не виза, а разрешение за еднократно влизане в страната. И според американските закони уж такава виза предполага именно такава процедура, на каквато тя била подложена". В гласа на Лавров в този момент се почувства стоманена нотка: "Надявам се, че ще се спазват, в това число и изискванията на американското законодателство по отношение на хората, които не са заподозрени и които просто

имат право на достъп до членовете на семействата си, които са задържани".

Не по-малко твърдо отговаряше Лавров на въпросите за

коментарите на членовете на Европарламента по делото на Ходорковски: "По разбираеми причини не мога да давам политически оценки (по делото на Ходорковски - бел. "Российская газета"), най-малкото защото съдебният процес не е приключил, подадена е апелация. А да се правят някакви изказвания, както се опитват, например в Европарламента, е некоректно, това е неадекватно поведение".

Последва въпросът: как може да се отрази този процес върху отношения на Русия с

други държави? "Мисля, че в повечето държави, които са наши партньори, на власт са хора прагматични, които могат да отделят зърното от плевелите и които подхождат към всеки въпрос, който е дневен ред, според достойнството му - отговори Лавров и уточни - Понякога ни казват в същата тази ОССЕ: готови сме да обсъждаме инициативата ви за договора за европейска сигурност, ако направите нещо в сферата на човешките права, например разширите някакви диалози по правата на човека. Може да се използва и обратната логика. Може да се каже - ако не спрете да говорите за правата на човека, ние няма да разговаряме за интересувашите ви въпроси за сигурността. Това е път към никъде. Струва ми

Сергей Лавров

Болезнената промяна на индийската столица, която става на 100 години

Беатрис ЛЬО БОЕК

Делхи празнува през 2011 г. 100-годишния си юбилей като столица на Индия. Историята на града е белязана от безконтролно развитие и разрастване, с което сега се опитват да се справят властите с риск да създадат "град на апартейда".

Между 12 и 19 век Делхи няколко пъти е бил столица на древна Индия. Бил е и столица на ослепителната моголска империя, преди да остане на заден план заради кипящата от живот Колката (Калкута), в източната част на страната. Но през декември 1911 г. крал Джордж Пети решава да върне столицата в Делхи и възлага на британския архитект Едуин Лътиънс да построи квартал, в който да са съсредоточени административните и политически институции, наречен Ню Делхи.

След като през 1947 г. Индия извоюва независимостта си от Великобритания, Делхи става столица на Индийския съюз. Британските планове за

благоустройството на града са били изработени при разчети за население от 70 000 души. Днес в Делхи живеят най-малко 16 милиона души, от които само 3-4 процента са в кварталите, които имат градоустройствен план, казва Малун Котари, директор на организацията Мрежа за жилищно настаняване и поземлени права, защитаваща правото на индийците да живеят в прилични жилища.

"Програмата за развитие на Делхи не се основава на потребностите на населението. Повечето от жителите не живеят подобаващо", казва Котари, който е бивш специален докладчик на Комисията за правата на човека на ООН по въпросите за жилищната политика и настаняването.

За 100 години големият поток от имигранти, идващи в Делхи, за да търсят работа, доведе до разрастване на бедняшките квартали. Бумът на автомобилния трафик коренно промени облика на индийската столица. Днес в Делхи има 6,5 милиона автомобили - точно толкова, колкото са в Колката, Мумбай и Мадрас, взети заедно.

Миналата есен работите по облагородяване и разкрасяване на столицата и по прогонването на

бедняците и просяците от центъра на града заради Игрите на Общността на нациите, замислени като витрина на модерна Индия, само задълбочиха различията в Делхи.

"Сега създаваме град с две лица - едното придобива чертите на град на апартейда, от който бедните са изключени", казва Котари.

Делхи беше избран за

седалище на правителството поради две особености на топографията, припомня екологичната неправителствена организация "Делхи грийнс". Първата е реката Ямуна. Втората е своеобразният гръбнак, по протежението на който се обособиха гористи зони, превърнали се в "зелените дробове" на града. Но строежът на пътища, галопиращата

урбанизация и изхвърлянето на отпадъците навредиха на голяма част от природните ресурси. На много места Ямуна вече прилича на канал за отходни води под открито небе.

По данни на Световната здравна организация Делхи е на четвърто място сред най-замърсените градове в света. Той се опитва да излекува тези

свои болести. През октомври миналата година беше поставено началото на пилотна програма за анализ в реално време на въздуха, както и за прогнозиране на качеството му за 48 часа напред.

Големи средства бяха вложени в изграждането на метро, което би трябвало да облекчи трафика. Метролинията обаче наложил изграждането на десетки бетонни мостове, които още повече загрозяват пейзажа на Делхи.

"Делхи страда от криза на идентичността. Заради бързото разрастване на града вече няма връзка между населението, а градът е един от най-старите в света", казва Гоинд Сингх от "Делхи грийнс".

Делхи е разположен в сеизмичен район и все още не е взел мерки с оглед на подобна катастрофа. Миналия май правителството прецени, че спешно трябва да се оценят рисковете, свързани с качеството на строителството, признавайки същевременно, че "най-голямото предизвикателство е може би трудността да се привлече вниманието на политическите лидери върху сеизмичната сигурност на сградите в момента, когато Делхи е изправен пред толкова много повиснали проблеми".

За 100 години големият поток от имигранти, идващи в Делхи, за да търсят работа, доведе до разрастване на бедняшките квартали

Интервю

Александър Лилов:

Никоя партия не е готова за избори

България се нуждае от нови политици, които да европеизират страната

Г-н Лилов, коя е поуката от 2010-а, която пренебрегнахме и сега възпроизвеждаме нейните дефекти?

- Мисля, че главната поука, която управлението на България трябва да извлече от 2010 г., е, че кризата е тежка и тя трябва да бъде овладяна с адекватни мерки, а не със словесни декларации. Боя се, че 2010-а беше много тежка и за бизнеса. Нашето производство спадна, безработицата расте, в някои райони на страната - в пъти. Бях преди дни в моя роден град Белоградчик, там безработицата е опасно голяма - над 25%. Така е почти в цяла Северозападна България. Цените и инфлацията растат, единственото, което не се увеличава, са заплатите. Хората не могат да посрещнат най-насыщните си нужди. Успокоителните преценки, които някои министри непрекъснато твърдят, не са верни. Хората виждат това по джоба си.

Още по-тежка година започва в областта на политическата система. Ние живеем в много тежък режим на скандали - от скандал на скандал. Нещата, които осигуриха на ГЕРБ големия успех на парламентарните избори, все повече буксват. Вярно е, че се предприеха много сериозни акции против престъпността, но се оказа, че те не са достатъчно ефективни - няма осъдени знакови личности. Ясен стана демонстративният характер на борбата с престъпността, а дейците, които дойдоха на власт с обещание да я преборят, се оказаха във вихъра на скандали, свързани тъкмо с корупция - например случая с имотите на Цветан Цветанов и Андрей Иванов. Понякога имам чувството, че българската държава и нашето общество не функционират нормално. Вижте здравеопазването, то самото е тежко болно, не дай си Боже да се разболеете.

Само че нито корупцията, нито спадът в производството са се появили през последната година-година и половина, откакто ГЕРБ е на власт. Анализатори твърдят, че тази носталгия по времето на социализма не е признание за Живков, а недоволство от перманентната криза, в която живеем вече 20 години.

- Вече сме в 21-вата година след края на социалистическата система и да се оправдава всичко с наследеното и деформациите й, не е ефективно като обяснение. От друга страна, това не е въпрос на пропаганда - хората, които са живели и при социализма, могат да сравнят нещата и да направят преценката. Това, което вие казвате носталгия, е по същество сравнение между живота днес и живота в онези условия. Аз самият знам, че социализмът във вида, в който беше установен в Съветския съюз и в България, страдеше от много сериозни грешки, изкривявания, недостатъци, обаче в социал-

ната област положението сега и положението преди е просто несравнимо.

Част от обяснението за несполуките на прехода е, че бившите комунистически величия станаха първи капиталисти. Говори се и за куфарчетата с пари?

- Смятам, че тезата за куфарчетата с пари, за назначените капиталисти би трябвало вече да излезе от употреба. Онези, които са станали богати благодарение на своята предприемчивост и на заниманията си, хубаво, нека бъдат богати. Щом е пазарна икономика, не може да няма бедни и богати. Но онези, които разграбиха националното богатство, би трябвало да отговорят пред закона. И това е лошото, че възмездие, в името на което дойде това управление, просто не се вижда - няма един осъден, който да олицетвори очакването, че ще се сложи край на криминалната физиономия на прехода. Фактът, че това не се случва, създава много тежко напрежение в обществото.

Ръководни функционери на БСП признаха, че загубиха битката с ГЕРБ на полето на морала.

- Този проблем е сериозен за БСП. От средите на партията също има богати хора. И аз повтарям - ако те са станали богати, спазвайки законите на страната, нека бъдат такива, но ако са нарушили закона или морала на тази 120-годишна партия, те би трябвало да отговорят сурово и пред закона, и пред ценностите на социалистите.

Народът бърка силния държавник със силата на властта

БСП се свързва с червените олигарси.

- Да се обърнем към историята - в комунистическото движение, в социалистическите партии винаги е имало богати хора. Именно от тях тръгва идеята. Фридрих Енгелс е бил заможен човек, не искам да броя нататък. Не е страшно, че има отделни богати хора в социалистическата партия, страшно е, ако те вземат в ръцете си съдбата й. Защото богатите слоеве на обществото имат свои, десни партии. БСП е лява и е създадена да отстоява интересите на слабите, бедните, безработните.

Разбира се, ние не искаме да бъдем партия на бедните, нашата цел е да създадем условия всеки да живее по-добре. Това означава, че ние все повече и повече ще ставаме партия на средната класа - на вас, на лекарите,

на учителите, на хората на труда, но на един труд, който създава добро материално битие. Това е идеалът на нашата партия. Но сега, когато толкова голяма част от обществото е бедна и живее в нищета, ние не можем да си позволим да следваме дясна политика.

Това е едно от обвиненията към предишното правителство, в което участваше БСП, че тройната коалиция е водила дясна политика.

- Има нужда от цялостна оценка на това управление, която не изключва критиката. Но ако говорим за тази страна - дали това управление е било автентично ляво и дали е допускало десни изкривявания, то е ясно, очевидно е. Ако вземем т.нар. плосък данък, не зная такова нещо да се прави от друга лява партия в Европа и света. Дори десните правителства в България не предприеха такава стъпка. БСП го направи и бе наказана на изборите.

Заплаха за БСП ли е движението АБВ?

- О, не. Аз съм скептик по отношение на АБВ. Смятам президентството на Георги Първанов за успешно, но идеята му за АБВ за недостатъчно обмислен проект. Ако те искат да бъдат алтернатива, както е заложено в името им, те могат да бъдат алтернатива само чрез властта. Това не става с интервю или дискусия. Производството на идеи е добро нещо, България има остра нужда от това, но реализирането на идеята става през партиите в политиката. Не можеш да бъдеш алтернатива, ако не участваш във властта. Затова смятам, че това движение не е достатъчно ясно - какво иска да бъде, какви цели си поставя и какви ценности изповядва.

От друга страна, моето мнение категорично е, че

СНИМКА БГНЕС

АЛЕКСАНДЪР ЛИЛОВ е роден през 1933 в с. Граничак, община Белоградчик. Завършил е българска филология в СУ "Св. Климент Охридски" и естетика и теория на изкуството в Академията за обществени науки в Москва. Член на ЦК на БКП и на Политбюро в периода 1974-1983 г. От 1990 до 1998 г. е депутат във Великото народно събрание, в 36-ото, 37-мото и 38-мото Народно събрание. Председател е на Висшия партиен съвет на БСП в периода 1990-1991, член на Висшия съвет на БСП. От 1993 е ръководител на Центъра за стратегически проучвания към БСП. Член-кореспондент на БАН, доктор на философските науки.

ката на политика за предстоящите избори.

Т.е. още се готви, не е готова?

- Да, разбира се, не знам коя партия би могла да каже, че е готова. Затова смятам, че да се заплашва сега България с предсрочни избори не е оправдано, защото никоя партия, включително и ГЕРБ, не е готова за избори.

Как се отнасят към намерението на правителството да отзове дипломатите, свързани с Държавна сигурност? Има ли все още скрити зависимости и защо продължаваме да говорим за тайните служби на тоталитарния режим?

- Това е проблемът - защо на 21-вата година отново този въпрос излиза на преден план и се превръща в проблем, който не само разделя и създава напрежение в обществото, но руши и съдби.

Е, може би, защото не е решен в началото на прехода.

- Ние можем да се сетим и след 100 години за нещо, което е минало и да искаме да го оправим, но това не означава нищо друго освен слаба политика и лоши държавници. Сега трябва да се изхожда от това кой какво е правил, кой какви грешки или нещо по-тежко от грешки има. И така да се решават нещата. Политическата полиция, която се занимаваше с доноси, е едно, разузнаването е друго. Покажете ми една европейска държава, която да постъпва така със своето разузнаване! Това е невероятно! Самият закон, който между прочем бе приет по време на нашето управление, не е адекватен на едно правилно, държавническо разбиране. Да се удра по българските разузнавачи е мало-

умие. А как да се реши този проблем, който отиде твърде далеч, е много трудно да се каже - кашата е сварена вече.

Скандалът със СРС-тата и заявката, че трябва да се подслушват министрите, за да могат да са в напрежение и да не стъпват настрана?

- Изумен съм, че един премиер може да доказва необходимостта да подслушва своите министри. В Америка един президент беше принуден да напусне поста си заради скандала "Уотъргейт". И това е подслушване на противника. Но да подслушваш своите собствени министри...

Но пък, съдейки по социологическите проучвания, хората одобряват подслушването?

- Това са необясними за мен страни на общественото мнение, необясними и от рационална гледна точка. Не може такава масово подслушване да не се отрази на рейтинга на едно правителство. Мисля, че причината е в отчуждението на нашия народ от прехода, затова той търси месии и често бърка силния държавник със силата на властта, която понякога злоупотребява.

Но и вие сте един от основните действащи лица на прехода, усещате ли вина за това, че не тръгнахме в правилна посока?

- Разбира се, всички политици, които участвахме в обществения живот в тези преходни данни, носим своя дял от отговорността. Но своя дял, не чуждия.

Интервюто е взето преди Бошко Борисов да поиска вот на доверие
На заем от Vsekiden (Със съкращения)

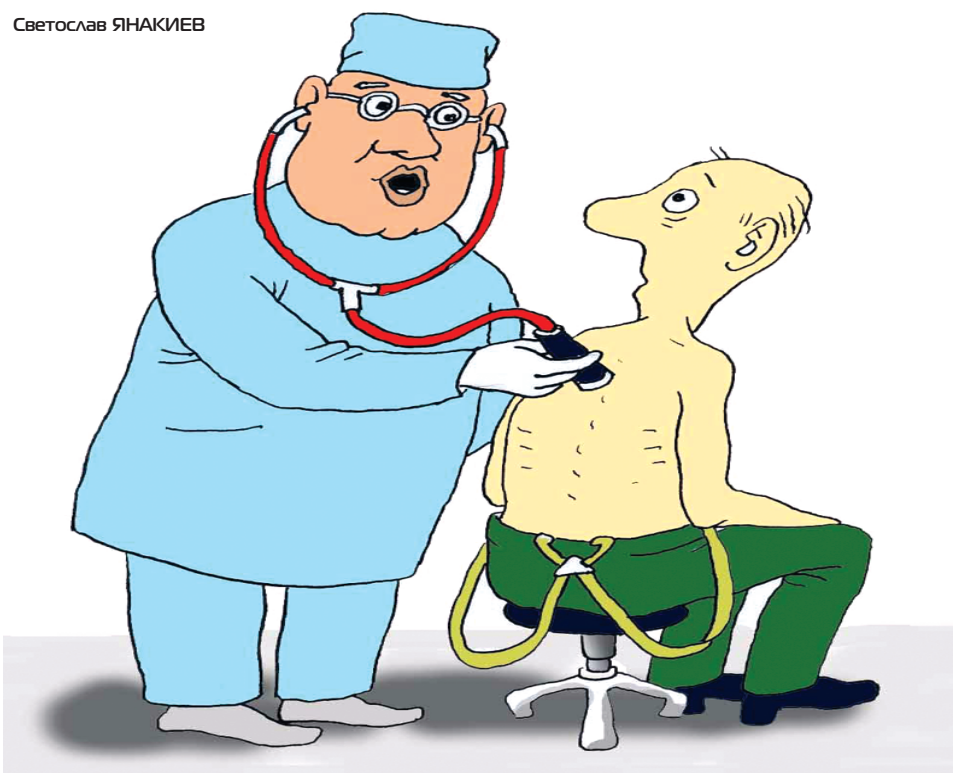
Общество

АЛЕКСАНДЪР СИМОВ

От първия миг беше ясно, че ще се наложи ГЕРБ да впрегне цялата си фантазия, за да излезе поне малко от блатото на СРС-скандалите и лъснатата полицейщина на управлението. В крайна сметка те избраха един неочаквано ефективен ход - кабинетът на Борисов да иска вот на доверие от парламента. Тази процедура има лоша слава в най-новата българска политическа история. Единственият друг опит за вот на доверие бе направен от Филип Димитров през ноември 1992 година и кабинетът му падна от власт, разкривайки, че парламентарната демокрация има и коварни капани. Ако вотът на доверие

Светослав ЯНАКИЕВ

- Идвате тъкмо навреме...
- Какво ми е, докторе?
- Още ден-два и сам щяхте да оздравеете!

Отчаян ход или хитра маневра?

мине, а точно това ще се случи при бетонното мнозинство на ГЕРБ и "Атака", кабинетът си осигурява шест безоблачни месеца, които ще им позволят поне да изкредат до местните и президентските избори. С този изкуствен, но умело постигнат комфорт обаче ГЕРБ си поставят и капан. Това, че технически надцкават опозицията на практика им гарантира разлютената кампания и за двата вида избори. Отделно - създава се усещането, че мнозинството е леко паникьосано за своите шансове за оцеляване и заради това прибегва до екзотични ходове.

Вотът на доверие обаче наистина е коварен и е много по-лесна формула за

падането от власт. Защото 61 депутати могат да обърнат кабинета. Но това са рисковете на играта на ръба и ГЕРБ ще изкарат няколко безсънни нощи в несигурност дали са си нагласили цялата математика.

ГЕРБ, а това със сигурност не са го мислили по този начин, правят и добра услуга на левицата с отчаяния си ход. БСП нямаше никакъв друг изход, освен да иска вот на недоверие на кабинета, след като даде разгромяваща оценка на управлението досега и на политическата криза, в която закъса правителството. Обаче ако предположим, че един вот на недоверие бе съборил кабинета - парламентарната кон-

фигурация би станала още по-кошмарна, защото със 116-те си депутати ГЕРБ е незаобиколим фактор в това Народно събрание. Все пак вотът на доверие ще даде възможност на БСП да се изяви като единствената реална опозиционна сила на ГЕРБ и най-ярък критик на проваленото управление. Кое то никак не е малко. Особено на фона на меланхоличните опити на Синята коалиция да заеме позата на опозиция, но не съвсем. Те поставиха 5 условия на Бойко Борисов, въпреки че прекрасно знаят, че премиерът не понася условията и няма да изпълни нито едно от тях. Почти със сигурност може да се прогнозира, че сините ще се разсеят при

гласуването и ще отидат да пият кафе в решителния миг, за да не участват в него. Така си представят те опозиционните действия. Но нека избирателите им да ги съдят...

В крайна сметка обаче вотът на доверие показва, че управлението минава на командно дишане, защото е изчерпило всички останали средства. По света има случаи, когато техническите хватки са вършили своята работа за оцеляването на кабинети. Но историята, а тя е най-коварното нещо на света, познава и много примери за това как правителства са падали под много по-силен натиск от парламентарния. Натискът на обикновените хора.

Правила за нелекуване

АИДА ПАНИКЯН

Втора година не спират опитите да бъдат задушени малките болници, като се измислят нови и нови, най-вече - неизпълними, критерии. В началото на м.г. болниците можеха да сключат договор с касата по клинична пътека, ако имат двама специалисти. Така на хиляди болни се наложи, ако имат пневмония например, да изминат по 70-80 км до "най-близката" болница. Защото онази, която е на 30-40 км,

изведнъж се оказва, че не може да лекува пневмония, защото имала само 1 пулмолог, а не двама.

Докато един документ определяше минимален брой от 10 легла за съществуването на болница, изведнъж някому хрумна изискването да се промени на 30 легла. И този критерий можеше да изтрие от лицето на българската здравна карта 80-100 малки болници. Подплашена от протести, държавата направи "реверанс" и отложи с 1 година тази мярка.

Сега се появяват нови "правила": операция на апендицит може да се прави само в болница, която има лаборатория по патология и 3-ма хирурзи. Защо? И тримата ли ще оперират? Или единият оперира, а двамата седят на резервната скамейка? Как до вчера в

тази болница е можело и 1 хирург да оперира, а от днес не може? Защо до вчера апендиксът можеше да се оперира без патологична лаборатория, а от днес не може? На колко километра трябва да пътува пациентът с остър апендисит, кой му осигурява транспорт и кой му гарантира, че след 70-80 км, когато стигне в "най-близката" болница, ще е жив? Как изведнъж се оказва, че деца може да се раждат само в болници, в които има хормонална лаборатория за неонатален скрининг?

Официалният мотив за промените - "подобряване на качеството на здравеопазването", е благороден. Всички искаме качествено здравеопазване. А и кой друг, ако не държавата може да се заеме с решаването на този проблем? Въпросът е с какви

средства го прави и дали подборът им ще доведе до желания резултат. За сега отговорът никак не е очевиден. Затова от само себе си се налага въпросът дали целта на всички промени от година и половина насам не е да бъдат закрити 100-ина малки болници, които са трън в очите на правителството? Същите, при чийто фалит здравната каса ще си спести едни 50-60 млн. лв., а 2 млн. души на практика ще останат без достъп до медицинска помощ. Защото държавата не е измислила какво звено може да осигури здравна помощ на 1/4 от населението на страната.

Виновен ли е гражданинът X, че живее в малък град? Виновен ли е д-р Y, че е избрал да работи в малка болница? Трябва ли заради бълхата да се изгори юрганът?

Датума

20

www.duma.bg

1375 - НАЧЕЛО НА БПЦ ЗАСТАВА СВ. ЕВТИМИЙ, ПАТРИАРХ ТЪРНОВСКИ (ОК. 1325 - ОК. 1405). Поставя основите на Търновската книжовна школа. Духовен водач на народа по време на турската обсада на старопрестолния град. Според предание ръката на палача се вдървила, когато се опитал да посече светия патриарх. Канонизиран за светец.

1775 - РАЖДА СЕ АНДРЕ-МАРИ АМПЕР, ФРЕНСКИ ФИЗИК (УМИРА 1836 Г.). Един от откривателите на електромагнетизма. В негова чест единицата за сила на тока е наречена ампер. Изследва взаимодействията между електрически ток и магнитното поле и формулира основните им закони.

1853 - В ЕЛЕНА СЕ РАЖДА ПРОФ. СТЕФАН БОБЧЕВ, ЮРИСТ, ПУБЛИЦИСТ, ДЪРЖАВНИК (УМИРА 1940 Г.). Завършва юридически науки в Москва. Един от основателите на СУ и на Юридическия факултет. Основател, директор и преподавател в Свободния университет за политически и стопански науки (днес УНСС). Председател на БАН (1921-1937). Редактор и издател на сп. "Юридически преглед".

1912 - НАД САНКТ ПЕТЕРБУРГ СЕ ИЗДИГА ПЪРВИЯТ БЪЛГАРСКИ ДВУПЛОЩЕН САМОЛЕТ. "Княз Борис Търновски" е конструиран от свищовлията Сотир Черкезов (1882-1962).

Първият български авиатор, дипломиран в Русия, завършва с отличие Все-русияския императорски аероклуб. С подкрепа на сънародници от Болград разработва свой модел самолет. Издига се с него на 300 м и каца успешно - само 8 години след полета на създадения от братя Райт "Флайър".

1920 - РАЖДА СЕ ФЕДЕРИКО ФЕЛИНИ, ИТАЛИАНСКИ РЕЖИСЬОР, СЦЕНАРИСТ И АРТИСТ (УМИРА 1993 Г.).

Едни от най-добрите му филми са "Осем и половина", "Сладък живот", "Амаркорд" и др. Няколко месеца преди смъртта си получава "Оскар" за цялостно творчество. Наградата му е връчена от Марчело Матроияни и София Лорен.

1934 - В МОСКВА УМИРА ГАВРИЛ ГЕНОВ, ДЕЕЦ НА БЪЛГАРСКОТО И МЕЖДУНАРОДНОТО КОМУНИСТИЧЕСКО ДВИЖЕНИЕ (Р.1892 Г.). Участник в Септемврийското въстание, член на Задграничното бюро на ЦК на БКП (т.с.). От 1927 г. е в СССР, работи в Селския интернационал и в българската секция на Комунистическия интернационал. Редактор е на съчиненията на Ленин на български език.

1946 - ОСНОВАНО Е ЦРУ НА САЩ (CIA). Създадено е като организация за съдържане на комунизма. Въпреки острата опозиция на Държавния департамент, ФБР и Пентагона, службата е на директно подчинение на президента. Занимава се с операции под прикритие, добиване и обработка на разузнавателна информация за чужди правителства, организации, фирми и граждани.

1983 - УМИРА ГАРИНЧА, БРАЗИЛСКИ ФУТБОЛИСТ (Р. 1933 Г.). Мануел Франсишку душ Сантуш е смятан за един от най-великите играчи в историята на футбола, независимо че левият му крак е с 6 см по-къс от десния. Прякорът му на португалски означава птичка. Умира като забравен и беден герой.

1993 - УМИРА ОДРИ ХЕПБЪРН, АНГЛИЙСКА АКТРИСА (Р. 1929 Г.). Носителка на "Оскар" за ролята на принцеса Ана в "Празник в Рим", на наградите "Еми", "Златен глобус", "Грами" и др. По време на Втората световна война като професионална балерина тайно танцувала пред групи от хора, за да събира пари за Холандската съпротива. Години от живота си посвещава на работата си в УНИЦЕФ.

ПЕТЛЮВДЕН - ПРАЗНИК, ТАЧЕН В ИЗТОЧНА БЪЛГАРИЯ, ЗА ЗДРАВЕ НА МОМЧЕНЦАТА. Свързан с обредното колене на петел най-често на прага на пътните врата. Кръвта от него трябва да пръсне по вратата. С нея правят и кръстен знак по лицата на момчетата. Обредната трапеза включва сварен цял петел, обредни краваи или пита.

Бедността в Европа - диагноза на един провал

За Европейския съюз 2010 беше година на борба срещу бедността. Равносметката обаче е тъжна – във всички европейски държави бедността не само не отстъпи, но дори се увеличи, с последната криза – още повече. Сумарният брой на бедните в общността се изчислява на 80–120 милиона души. Несигурността обхваща вече всички слоеве на населението, дори висшите кадри.

ФРАНСИС ВУРЦ*

ТЕМАТА е в основата на споровете, разтърсващи от години страните ни, относно икономическия модел, който трябва да се наложи в Европейския съюз, за да се сложи край на скандалната масова бедност.

Въпросът предполага най-напред да се очертаят основните етапи на амбицията за изкореня-

ване на бедността, демонстрирана от всички дейци на европейското изграждане от половин век насам. След това – да се диагностицира провалът на многобройните опити в това отношение и да се посочат препятствията, които трябва да се преодолеят, преди да се заемем с дълбоките причини за бедствието, срещу което всички твърдят, че искат да се борят ожесточено.

Основни етапи на демонстрираната амбиция

ОЩЕ от създаването си Европейската общност заявява своята воля за социален напредък. А Договорът от Рим вече обещава *икономически и социален прогрес*. Именно в този дух през 1957 г. е създаден Европейският социален фонд, чиято цел е да подпомага заетостта и обучението на работниците.

През 1975 г. се появява първата програма за борба срещу бедността. Става въпрос за пилотна програма, целяща най-вече осъществяване на проучвания, предназначени да помагат за по-доброто разбиране на явлението бедност, за да може то по-лесно да бъде премахнато. Тогава Съветът на министрите приема за бедни хора или семейства, чиито средства са толкова оскъдни, че са извън определен приемлив

минимум за начин на живот в страната членка, в която живеят. Програмата трябваше да покрие периода от 1975 до 1993 г. Тя обаче не беше изпълнена, тъй като много бързо Великобритания и Германия оспориха законността ѝ с оглед на т. нар. принцип на субсидиарност, според който отговорността в социален план не се носи от ЕС, а от всяка страна членка.

През 1992 г. Съветът на министрите публикува две съобщения. Първото насърчава държавите да признаят *елементарното право на хората на достатъчни средства (...)* за да живеят по начин, съвместим с човешкото достойнство. Другото подчертава, че понятието „европейски социален модел“ е заложено в законодателството на Европейския съюз, и се обявява за ориентиране в посока, позволяваща постигането на тази цел.

През 1997 г. Договорът от Амстердам полага законова база за борбата срещу социалното изключване, като включва в целите на ЕС и държавите членки *подобряването на условията за живот* и подходяща социална защита. Същата година е въведен и първият „отворен метод за координация“, казано на неразбираемия език на Общността. Има се предвид

в областите, зависещи от страните членки, да се организира съревнование между тях, да се поставят колективни оценки на взетите мерки, за да се поощрят съгласуваните и устойчиви ангажименти на всички държави в името на общи цели.

Също така през целия този период бяха взети (и продължават да се взимат) конкретни мерки, целящи подпомагане на основните нужди на хората с големи затруднения. Например под формата на разпределяне на хранителни продукти на хуманитарните организации. Вместо да се атакуват причините за бедността, се предприемат мерки срещу най-възмутителните ѝ последици. Държави като Румъния, но също така Испания, Италия и Франция, се възползват от тях. Други отказват, по-специално тези, които въпреки се борят за намаляване на бюджета на Общата селскостопанска политика. (Например, за 2011 г. количествата за разпределяне вече са включени в бюджета: 1500 т масло, 100 000 т мляко на прах, 3 милиона тона зърнени храни... възлизащи на около 480 милиона евро.)

Но чак през 2000 г. с приемането на Лисабонската стратегия за 2000–2010 г. (която няма нищо общо с Лисабонския договор) се изтъкна най-настойтелно амбицията *да се даде решителен тласък за изкореняване на бедността до 2010 г. и да се осигури активното социално интегриране на всички*. Тогава съществуването на 55 милиона бедни в Европа на Петнайсетте е обявено за *недопустимо*.

Въведени са показатели за редовно следене на постигнатия напредък, като ниво на бедността – парична (доходи) или непарична (условия на живот, лишения); процент на бедните работници и други... Това обаче не става лесно. Например оценките за нивото на доходите, които да се смятат за граница на бедността, силно варират в различните държави. Не само в абсолютна стойност, което е нормално, а и спрямо средния доход във всяка страна. Предложеният таван е 60% (бедни са тези, чийто доход е под 60% от средния доход на сънародниците им). В някои държави обаче приложеният процент е 50%, дори 40% от средния доход – което автоматично

(На стр.2)

ЛИСАБОН СЕ ПОДЧИНЯВА НА
ФИНАНСОВИТЕ ПАЗАРИ И ВНАСЯ
НЕСИГУРНОСТ В ОБЩЕСТВОТО

Строги икономии и протести

САНДРА МОНТЕЙРО*

НА СВЕЧЕРЯВАНЕ на 24 ноември 2010 г., когато в Португалия беше в ход общата стачка срещу суровите мерки за икономии, приети от правителството на Социалистическата партия, на площад „Фигейра“ в сърцето на Лисабон, където се бяха събрали близо три хиляди души, се чуваха възгласи: *МВФ, МВФ, МВФ*. Не закъсня и ироничният отговор откъм естрадата: *Не го викайте, не го викайте...* Това беше достатъчно, за да избухне всеобщ смях. Хората, събрани на площада за участие в концерт в подкрепа на общата стачка, призоваваха музиканта на сцената, свързания с португалската революция популярен певец Жозе Мариу Бранку, да изпее песента си „МВФ“, композирана през 1979 г.

* Журналистка, отговаряща за португалското издание на *Монд дипломатик*.

Всички таяха в душите си страха от заплахата за трети път (след 1977 и 1983 г.) Международният валутен фонд да се намеси в страната. Кое би означавало ново влошаване на обстановката в резултат от прилагането на различни програми за стабилизиране и растеж: още по-голяма рецесия и неравномерно разпределение на лишенията. Разбираемо е защо музикантът „се извинява“, че се представя със стари песни върху толкова неактуални сюжети...

Общата стачка на 24 ноември е най-мощната в историята на страната. За първи път след 1988 г. призивът за участие в нея дойде и от двете профсъюзни централи – Португалската обща конфедерация на труда и Общия съюз на трудещите се. Протестът беше изключително масов. Транспортният сектор, пристанищата

(На стр.8)

* Бивш евродепутат (шест мандата - от 1979 до 2009 г.) и председател (1999 - 2009) на Конфедералната група на Европейската обединена левица – Северна зелена левица (GUE-NGL) в Европейския парламент. Политически коментатор на френския вестник *Юманите*. Статията е въз основа на изказване пред международен семинар на тема „Как обедняхме“, организиран от 4 до 6 ноември 2010 г. от „Кошут клуб“ и унгарското издание на вестник *Монд дипломатик* и посветен на борбата срещу бедността и социалното изключване в Централна и Източна Европа.

Ед. цена 12.00 лв.	
ТАЛОН ЗА ПОРЪЧКА	
Моля, изпратете ми.....екземпляра от	
АТЛАС НА ОКОЛНАТА СРЕДА	
специално издание на <i>Монд дипломатик</i>	
Ще внесе сумата.....лева по сметката на „Монд дипломатик“ в ЦКБ	
IBAN: BG17 CECB 9790 1092 4196 00	
Адрес за доставка:	
Име.....	
Ул. №.....	
Град.....	
П. код	
За контакт:	
Тел.....	
E-mail.....	
Талона за поръчка заедно с копие от платежното нареждане изпратете на адреса на <i>Дума</i> или на e-mail: lmdbg@press.bg	

Бедността в Европа - диагноза на един провал

(От стр. 1)
намалява броя на смятаните за бедни в съответната страна.

И все пак, Европейският съюз мобилизира финансови средства и се снабдява с юридически инструменти за борба срещу бедността. За периода 2007–2013 г. Европейският социален фонд получава 75 милиарда евро. Създаден е Европейски фонд за приспособяване към глобализацията, за да насърчава реинтегрирането на работниците, съкратени поради реструктуриране в

големи мащаби. И тук мерките не са насочени към причините за този тип реструктуриране, които в повечето случаи се дължат на надпреварата за по-добри финансови резултати, без оглед на последствията върху хората. Сметчава се единствено ефектът от тях.

А и този фонд получава едва 500 милиона евро, прехвърляни от неизхарчените предишната година кредити. Ето защо условията за получаване на тези помощи осигуряват строг подбор.

Следователно става дума за сериозен провал на целия

Европейски съюз и държавите членки.

Тонката е в полето на политиците

ПРЕПЯТСТВИЯТА, които трябва да се преодолеят, за да се премахнат дълбоките причини на бедността, се съдържат в самата идея за европейско изграждане и по-специално в три от ключовите му насоки, които бяха затвърдени през последните години.

Европейският съюз поставя твърде много власт на пазарите, особено на финансовите – забрана за всякакви пречки пред свободното движение на капитали; Централната банка е поставена в услуга на финансовите пазари – „силното евро“ е привлекателно за капиталите, но съсипва населението; Пакт за стабилност, който ограничава публичните разходи... През 2008–2009 г. видяхме докъде води това либерално увлечение. Макар контролът над този бесен устрем да беше засилен, работната логика не се промени. Това е машина за производство на безсрамно богатство и скандална бедност.

Сегашният Европейски съюз насърчава конкуренцията между народите – надпревара за максимално ограничаване на социалните придобивки, несигурност, отваряне на държавните предприятия към конкуренцията... В подобна схема, основана върху социалния дъмпинг, задължително се създава бедност.

Европейският съюз отслабва силите за съпротива и намеса на гражданите и действащите лица в социалната сфера. Властта е концентрирана на върха; въвеждат се системи за принуда, проверки, санкции... чак до контрол на националните проектобюджети преди разглеждането им от националните парламенти. По тази логика социалното се превръща в променлива стойност в икономическата война.

Европейските юридически текстове изразяват това противоречие между заявените амбиции и логиката на икономическата система. Хартата за основните права, например, признава *правото на достъп до социалните служби, които осигуряват закрила при майчинство, заболяване, трудова злополука, зависимо*

положение или старост, както и в случай на загуба на работа. Този текст обаче (както и много други) е последван от *разяснение, установено под ръководството на президиума на Европейския конвент*, което гласи: *Позоваването на социалните служби се отнася за случаите, в които те са били създадени с цел да осигуряват определени помощи, но по никакъв начин не се има предвид, че такива служби трябва да бъдат създавани, в случай че не съществуват!* Уточнява се, че тези разяснения са предназначени за евентуално сезираните юрисдикции, които ще трябва да се съобразят с тях.

В Лисабонския договор членът, признаващ *специфичната задача на услугите от общ икономически интерес*, за прилагането на която предприятията по изключение имат право да не спазват правилата за конкуренция, завършва със следната уговорка: *Развитието на търговията не трябва да се засяга* [от услугите от общ икономически интерес] *до степен, която би била в противоречие с интересите на Съюза.* Подобна уговорка има и към члена за социалната политика: *Съюзът и държавите членки прилагат мерки, които отчитат (...) необходимостта от поддържане на конкурентоспособността на икономиката на Съюза.* Тонът е същият и в члена за социална закрила и борба срещу социалното изключване: *Разпоредбите, приети в съответствие с настоящия член (...) не могат да оказват съществено влияние върху финансовото равновесие.*

Примери могат да се вземат и от съдебната практика на Съда на Европейския съюз. Холандия бе заставена да промени системата си за социално настаняване поради *очевидна грешка* в областта на обществените услуги. Всъщност таванът на доходите, даващ право на такова настаняване (33 000 евро на домакинство) беше сметнат за твърде висок. В Долна Саксония (Германия) друго решение (решението „Рюферт“) отсъди в полза на латвийско предприятие – подизпълнител на немска строителна компания, което искало да плаща на служителите си 50% от минималната заплата, приета за този сектор в региона. И това се прави в името на свободата на всяко предприятие да може да предоставя услугите си при същите условия, както в страната, от която произхожда.

Така Съдът постави свободата на капитала над правото на труд!

Следователно има основни разпоредби, които трябва да бъдат преразгледани в структурите на Европейския съюз, като се поставят конкретни цели и срокове за изкореняване на бедността в Европа – също толкова задължаващи, колкото са днес целите за борба срещу обществените дефицити. И ако бизнес средите не искат и да чуят за такива задължаващи цели в областта на борбата с бедността, то е, защото се страхуват, че това ще доведе до поставяне под въпрос на либе-

ралните икономически правила, на които те държат най-много. Топката е в полето на политиците, които взимат решенията.

Проблемът е, че най-силните европейски ръководители все още не са настроени критично към настоящия икономически модел в Европа.

На 15 октомври 2010 г. при посрещането на 18 „философски“ организации, господата Барозу – председател на Европейската комисия, и Ван Ромпой – председател на Европейския съвет, откровено се впуснаха в лиризм. За първия *борбата срещу бедността е европейски приоритет*. Той спомена *етичното* измерение на тази борба, но не показа и следа от самокритика спрямо политиката, която се оказва неспособна да се справи с бедността. Според втория *е нужно алтруистично, солидарно и хуманитарно въхновение. Трябват ни ценности. Европейският съюз – това е единство в многообразието. Социалното изключване противоречи на единството и следователно е антиевропейско!* Но не казват кой знае какво относно политическите преобразувания, необходими, за да се успее там, където прилаганите до момента стратегии се провалиха!

При повечето депутати в Европейския парламент също се наблюдава разлика между думите и делата. Така по време на изслушването през октомври на доклада „Фигейредо“ за борбата срещу бедността почти всички бяха съгласни да се препоръча на държавите членки да въведат минимален доход, по-висок от прага на бедността, но конкретното предложение на трите леви групи за задължаваща рамкова директива в подкрепа на подобна разпоредба бе отхвърлено. А новата европейска програма за следващото десетилетие, наследник на Лисабонската стратегия – „Европа 2020“, която вече представлява официален план на Двадесет и седемте, отлага с 10 години първоначално предвидения от Лисабонската стратегия срок. Този път обаче амбициите са по-скромни. Вече не се говори за премахване на бедността, а за намаляване на броя на бедните с 20 милиона.

Едни и същи причини водят до едни и същи последствия и можем да се обзаложим, че ако споменатите вече пречки си останат, през 2020 г. пропорцията на бедните в населението на Европейския съюз ще се окаже още по-драматична. Гражданите, действащите лица в социалната сфера, синдикалните организации и сдружения, прогресивните политически сили имат интерес да извисят глас и да изискат преориентиране на европейските икономически правила и политически практики, което да позволява социалните цели да получат такова място в реалните решения, каквото днес имат в речите на най-силните ръководители. Да си пожелаем годината на борба срещу бедността да допринесе за подобен обрат. Силата на социалните движения, обхванали в последно време целия Европейски съюз, дава повод да се надяваме.

БЪЛГАРСКА РЕДАКЦИЯ
Превод Десислава Николова

Да не се пипат либералните правила, истинската причина за бедността

СРЕД юридическите инструменти, с които ЕС се снабдява в този период (2000 г.), е Хартата за основните права. В нея се казва, че *човешкото достойнство е непокътнимо. То трябва да се защита и защитава.* И още: *с цел да се бори срещу социалното изключване и бедността, Съюзът признава и защита правото на социална помощ и на помощи за жилище, на достъп до социалните служби.*

Колкото до самия Лисабонски договор, влязъл в сила преди година, той съдържа „социална клауза“, която предвижда оценяване на социалните последици от всички европейски политики.

Така разбираме, че става дума за изцяло структурирани действия, особено след влизането в сила на Лисабонската стратегия за 2000–2010 г., съобразно един ясен принцип – да не се пипат либералните правила, които са причината за бедността, а само да се увеличават социалните амортизатори и другите предпазни мерки. Това е стратегически избор. Той изисква оценка, равностметка, както и съответните заключения.

Налага се жестока констатация: 10 години след стартирането на Лисабонската стратегия бедността не само не е изкоренена, но дори не е и намаляла. Напротив, увеличила се е. Официално през 2008 г. (преди финансовата криза) тя засягаше 84 милиона души, средно 17% от населението (близо 20% във Великобритания, над 20% в България и Румъния), т. е. всеки шести европеец.

Сред тези бедни хора или рискови групи, застрашени от бедност, 70 милиона имат работа (по данни на Съвета по заетостта, 31 март 2008 г.). Това са бедните работници (working poors). 20 милиона от бедните са деца, след получаване на социални помощи. Без тези помощи (които днес често са застрашени) те ще бъдат 30 милиона.

Извън тези хора, общественият проблем, в какъвто се превръща бедността, се разпростира все повече:

– всеки пети европеец заявява, че поне веднъж през 2010 г. е нямал пари за храна, за всекидневни потребителски стоки или за да си плати сметките;

– 30% от европейците смятат, че е *все по-трудно да се справят с разходите за здраве*;

Снимка Мариета Томова

Крайните десници настъпват

Една след друга само за две години крайните десници доближиха и дори прескочиха летвата от 10% и дори 15% на националните избори в няколко европейски държави, като Белгия (17,1%), България (12%), Франция (10%), Унгария (14,8%), Холандия (17%) и Норвегия (22,9%).

В Италия, където Националният алианс прерязва пъпната връв, за да се интегрира в класическата десница, отцепническата Северна лига вече води в Ломбардия, Венето и Пиемонт (вж. Рафаеле Лаудани и Лоран Бонели, стр. 4-5). В Швейцария година след забраната на минаретата Демократичният съюз на центъра убеди 53% от гласуващите да се експулсират имигрантите, признати за виновни за някакво „престъпление“, включително и за „злоупотреба със социални помощи“... Но всичко това не представлява едно цяло.

На Изток крайната десница наследи дълга и особена история (вж. Михаел Мункенберг, стр.6-7). На Запад традиционните неофашисти живуркат в гетата си. За сметка на това партиите, които се обявяват против системата и търсят достойно представяне, както и новодошлите, които могат да бъдат определени като НЛО, например холандската Партия на свободата (вж. Ринке ван ден Брунк, стр.7), се радват на популаторски успехи.

Техният „бизнес“ се обновява, с известни противоречия, разбира се, но и с две общи черти – експлоатират на социалната криза и отхвърлянето на мюсюлманите (вж. по-долу). Две широко застъпени във Франция теми от Марин льо Пен, която в средата на януари зае мястото на баща си начело на Националния фронт.

Играта на три политически „семејства“

Доминик Видал *

СЪС СИГУРНОСТ крайната десница вече не е онова, което беше. Мачистки култ към „силните мъже“? Председателството на Националния фронт (НФ) е поето от жена – всъщност от дъщерята на неговия основател. Бенедикт XVI помирява църквата с интегрите? Формации, опирали се дълго време на християнския морал, днес защитават правата на хомосексуалистите, като ръководителите им също се оказват гейове. Традиционна благосклонност към антисемитизма и ревизионизма? Повечето крайно десни движения вече демонстрират подкрепата си за сегашното правителство на Израел, преден пост на Запада.

И има защо – осъждането на „мюсюлманското нахлуване“ се превръща в основното, което обединява формации, защитаващи различни позиции относно глобализацията, държавата-нация, Европа, протекционизма, социалната държава (*welfare state*), обществените услуги, отношенията със САЩ... Може ли тогава да се говори за „нова европейска крайна десница“? На този въпрос най-добрите наблюдатели отговарят (подобно на йезуитите, според някои) със следния въпрос: не се ли крие капан във всеки един от тези термини?

„Нови“ ли са тези течения? С изключение на [холандската] Партия на свободата на Херт Вилдерс, става въпрос за стари крайно десни формации (1), уверява Пиеро Инязи, преподавател по политически науки в Болонския университет (2). А подходът на онези, които се опитват да се интегрират в системата, като се държат приемливо, се сблъсква със собствената им неофашистка традиция. Истинската новост се състои в типичните за периода обстоятелства: изчезването на комунистическия враг, който е заменен от ислямисткия или дори чисто и просто от мюсюлманския враг.

Своеобразно завръщане към германския философ Освалд Шпенглер, чийто труд *Залезът на Запада* (3), публикуван през 1918 г. и 1922 г., въоръжи интелектуално чиракуващи за диктатори противници на Ваймарската република. Само че неотдавнашният изборен късмет на далечните наследници на черните сили е част от плъзгането към дясната половина на европейския политически спектър, тъй като нито една алтернативна сила не експлоатира темата за кризата на глобализирания финансов капитализъм и хегемонията му.

Дори етикетът „крайна десница“ притеснява политолога Жан-Ив Камю (4), асоцииран изследовател към Института за международни и стратегически отношения (IRIS), който предпочита да определя тези формации като *радикални, ксенофобски и популистки*. Но последното прилагателно не е ли като... за всяка манджа мерудия? И на мен никак не ми допада, продължава Камю, освен ако не го определим като тенденция да се замества представителната демокрация с пряка демокрация, тъй като „благоразумието на народа“ винаги има право пред природно покварените елити. Заемайки противоположна позиция, Ерик Вьорт уверява, че някой ден ще ни благодарите (5) за реформата на пенсионната система – излиза, че 70-те процента французи, които ѝ се противопоставят, били глупаци. Елитизмът и популизмът са като близнаци, заключава политологът.

Камю на драго сърце оприличава на НЛО появилите се от нищото политически ръководители: холандеца Пим Фортейн,

FELIX WEINOLD, 2010

бивш социалист и открит хомосексуалист, станал ислямофоб, убит на 6 май 2002 г., тринадесет дни преди големия успех на листата му (17%); швейцареца Кристоф Блохер и неговият Демократичен съюз на центъра, стара земеделска партия, която се радикализира и през 2007 г. спечели 29%; странната Партия на истинските финландци, ново превъплъщение на една стара формация, което се обявява срещу системата и имиграцията (нейният ръководител Тимо Соини сега държи реч в Европейския парламент)...

Единствено или множествено число трябва да се използва, когато се говори за крайната десница на Стария континент? Инязи и Камю говорят за *хибридно движение*, чиито очертания са различни при различните партии в зависимост от особеностите, традициите и политическия пейзаж на държавите. Ето защо, да я описваме като „европейска“, би било парадоксално, тъй като национализмът на крайната десница винаги е бил алергичен към изграждането на Европа, започнато от Робер Шуман и Жан Моне преди повече от шестдесет години.

На базата на този анализ и на събраните данни на Запад и на Изток разследващият журналист може да изработи прагматична европейска типология, като разграничи три основни течения:

- второстепенни неофашистки групи, които трудно преодоляват носталгията по черните и кафявите ризи и дори по частите на СС, в състава на които предците им са се борили срещу „юдео-болшевизма“. Най-емблематичните от тях са обречени да изчезнат по естествен път: германските Републиканци, Испанската фаланга, италианското социално движение „Трицветен пламък“ и гръцкият ЛАОС – Народен православен сбор (православието е религията на 98% от гърците);

- партиите против системата, които от 90-те години на XX век се опитват, всяка по свой начин, да разбият „санитарния кордон“, зад който т. нар. републиканска десница ги изолираше, за да заеме мястото им под слънцето;

- и накрая, в това пространство, напуснато от „достойните за уважение“, се появиха гореспоменатите извънземни (тъй като политиката, подобно на природата, изпитва ужас от празнотата).

И ако формациите от първото течение имаха ограничено влияние (от 0,1% до 7%) на европейските избори през 2009 г., както и на други неотдавнашни избори, партиите от останалите две групи събраха повече от 10% от гласовете в единадесет държави: Австрия (Австрийска партия на свободата, 12,7%), Белгия („Влаамс Беланг“ – Фламандски интерес, 10,9%), България (12%), Дания (14,8%), Франция (10% на местните избори през 2010 г.), Унгария (14,8%), Италия (Северна лига, 10,2%), Литва (12,2%), Норвегия (22,9%), Холандия (17%) и Швейцария (29%). В този списък не е включена една голяма формация, и то с основание: Италианският национален алианс е единственият, който радикално сряза пъпната връв (вж. статията на Рафаеле Лаудани и Лоран Бонели, стр.4-5).

Според Инязи най-важното е да се разбере дали партията възнамерява да остане извън системата с надеждата да я разбие, или иска да спечели позиции, за да я промени отвътре. Стига, разбира се, да е способна да го направи или иначе казано – умерената десница да спре да я гетоизира. Преподавателят припомня как, не без известни трудности, Сборът за републиката и Съюзът за френска демокрация в крайна сметка не се присъединиха към Националния фронт, но с няколко ярки изключения (6). „Радикализацията“, смята Инязи, най-често е просто реакция на тази гетоизация. И обратно, онези, които се показват смирени, го правят, защото знаят, че така десницата ще ги приеме.

На осемстотин километра на север Йорг Хайдер беше решил, че може да спечели същия облог като италианския си колега, но без да промени нищо в идентичността си. Ръководител на Австрийската партия на свободата (АПС) от 1986 г., той затвърди позициите ѝ спрямо правителството във Виена, упреквайки го, че е по-неефективно по отношение на заетостта, отколкото... Третия райх! С 27% през 1999 г. партията му следваше по петите социалистите и изпревари консерваторите, чийто ръководител Волфганг Шусел предложи министерски портфейли на няколко членове на АПС. Тогава Хайдер се оттегли в бастiona си в Каринтия. През 2005 г. неизбежният „бунт срещу бащата“ го подтикна да основе истински неофашисткия Съюз за бъдещето на Австрия, с което разцепи крайната десница на две – една малка, затворена в себе си трети и други две трети, свързани със системата. След което през 2008 г. загина пиан зад волана на BMW-то си на излизане от нощен гей клуб.

Когато се опитваше да се домогне до поста на баща си, Марин льо Пен, подобно на Хайдер, искаше да натрупа опит в стил Джанфранко Фини, като остане вярна на ценностите си, т.е. Националният фронт да се отърси от „сатанизирането“, без старата партия да бъде променена коренно, без да се сменя името ѝ. Но как да се спре броженето на носталгично настроените по Виши и по „разпродадената на безценица“ колониална империя? Дебнец в засада, другият претендент

(На стр. 4)

(1) Освен ако не е посочено друго, цитатите са от интервюта, направени от автора.

(2) Автор на *La Fattoria degli Italiani. I rischi della seduzione populista*, Rizzoli, Милано, 2010, и на *L'Estrema Destra in Europa*, Il Mulino, Болоня, 1994.

(3) Преиздадена от Gallimard, Париж, 1948 (в гватемала).

(4) Съставен на *Dictionnaire de l'extrême droite* (Речник на крайната десница), Larousse, Париж, 2007.

(5) В Сената, на 23 октомври 2010.

(6) На 16 март 1986 г. Сборът за републиката и Съюзът за френска демокрация постигнаха победа на парламентарните и регионалните избори, като спечелиха председателството на двадесет от общо двадесет и гватемала френски региона – пет от които с подкрепата на Националния фронт, който в замяна получи заместник-председателски кресла в шест региона.

* Историк и журналист, съставител съвместно с Бертран Бади на *L'Etat du monde 2011: la fin du monde unique* (Състояние на света през 2011 г.: краят на еднополюсния свят), La Découverte, Париж, 2010.

Крайната десница във Франция постави на дневен ред две големи теми – ислямът и социалната проблематика. Няколко примера:

Докато ние мислим само за пенсиите си, за ваканциите си, за осигуровките си, мюсюлманският свят произвежда армии от бойци, мъже и жени, готови да жертват живота си като човешки бомби и във война.

Оскар Фрайзингер, депутат от швейцарския Демократичен съюз на центъра, по време на Конференцията срещу ислямизацията, Париж, 18 декември 2010.

Или днешната слаба, индивидуалистка, консуматорска Франция, или една нова Франция в една Нова Европа, политически, икономически и военен колос, простиращ се от Атлантическия океан до руските брегове на Тихия океан. Етнически еднороден блок с гарантирана стабилност, пространство, разчитащо на собствената си икономика, разполагащо със собствени ресурси от суровини и с достатъчен пазар, на който да пласира продукцията си, пространство, самозадоволяващо се в хранително отношение.

Jacques Bompart (съвместно с Philippe Randa), *Les Chemins de la victoire* (Пътищата на победата), Deterna, Лиеж, 2002.

Тази левица, посветила се на защитата на подтиснатите, на експлоатираните, на дребните собственици, дребните чиновници и дребните селяни, със сигурност е по-отдалечена от поамериканчената левица на хора като Строс-Кан и Обри, отколкото от нас! Тя е по-близо до нас, отколкото десницата, ръководена от парите.

Жан-Мари льо Пен, реч от 1 май 2010, www.frontnational.com

Все по-често чувам изказвания, че в някои квартали не е добре да си жена, нито хомосексуалист, нито евреи, нито дори французин или бял.

Марин льо Пен, АФП, 11 декември 2010.

Сега има десет-петнайсет места, където редовно идват определен брой хора, за да си присвоят територии. Съжалявам, но на тези, които много обичат да говорят за Втората световна война, ще кажа, че ако трябва да говорим за окупация, това не е трудно, защото случващото се е именно окупиране на територия, на квартали, в които се прилага религиозният закон, това е окупация.

Марин льо Пен, Фигаро, Париж, 11 декември 2010.

(От стр. 3)

умело подчертаваше противоречията на съперницата си. Според Бруно Голниш изкуствено раздухваната полемика за мюсюлманската „окупация“ разкрива, ако изобщо има нужда от това, ограниченията на т. нар. стратегия за „преустановяване на сатанизацията“. Политико-медийната система няма да се задоволи с гаранциите, които ѝ се дават. Искате все нови и нови (...), изисква от нас първо да преклоним глава, после да превием гръб и накрая да коленичим (7).

Претендентката си извади поука от съдбата на австриец: вместо като него да обяви силите на СС за част от немската армия, на която трябва да се отдаде почит (8), тя възнамерява веднъж завинаги да затвори страницата на Втората световна война и на така скъпите на баща ѝ провокации, като тази, че газовите камери са само детайл от историята.

По-важното е, че тя не се поколеба да говори за социални придобивки на работниците, сред които Националният фронт спечели доста избиратели, последователно разочаровани както от левицата, така и от саркоизма. Следва примера на Льо Пен, който на 1 май 2010 г. забрави, че някога е бил ултралиберал и глашатай на Роналд Рейгън, и изведнъж започна да защитава (9) покупателната способност, социалната защита и пенсиите – за да се засили потреблението и да се възобнови растежът, който единствен може да осигури заеотост за всички. Настоя също за защита на икономическите граници, за справедлива данъчна реформа, подкрепа за земеделието и за малките и средни предприятия и индустрии и др. Ето и заключението на бащата, своеобразна програма за дъщеря му: *От десетина години подялбата се прави в полза на финансовия капитал. (...) Да се добавят към това мерки, които намаляват средствата, поемани от здравната каса, да се увеличи заплащаното от пациента, както и да се поставят под въпрос пенсионните системи, означава да се поеме по ултралиберален път, което*

В Испания една подчертано консервативна десница обединява носталгично настроените по франкизма. В Италия пък една част от крайната десница стана приемлива, докато друга част проповядва сепаратизъм.

**РАФАЕЛЕ ЛАУДАНИ*
и ЛОРАН БОНЕЛИ**

ПО КАКВО се различават крайно десните от десните формации? Какви са отличителните черти на едните и на другите, на техните програми, на идеологиите им? Тези въпроси, които неизменно присъстват в академичните и медийните дебати, нямат особен смисъл. Разчленяването на политическия живот на автономни категории, на предполагаеми изолирани сфери в действителност не издържа на анализ. И пренебрегва чисто политическите залози на степенуване, в които понятието „крайна десница“ е винаги по-дискредитиращо от понятието „национална десница“.

Следователно да се анализират взаимовръзките в тази сфера, не означава да се търсят вътрешно присъщи характеристики на една партия, а пътища за разбиране на дадени повече или по-малко уместни съюзи, на възможна приемственост, наблюдавана на национално или местно равнище. Този въпрос се отнася по-специално за Испания и Италия, две държави, в които крайната десница дълго време е била на власт с диктатурите на генерал Франсиско Франко (1939-1975) и на Бенито Мусолини (1922-1943) (1).

В Испания демократичният преход остави оскъдно място за партиите, отъждествяващи се с франкизма. Разбира се, те запазват известно влияние в силите за сигурност, което се

* Изследовател в Катедрата по история, антропология и география на университета в Болоня.

Играта на три политически

дълбоко противоречи на нагласите и традициите на страната ни.

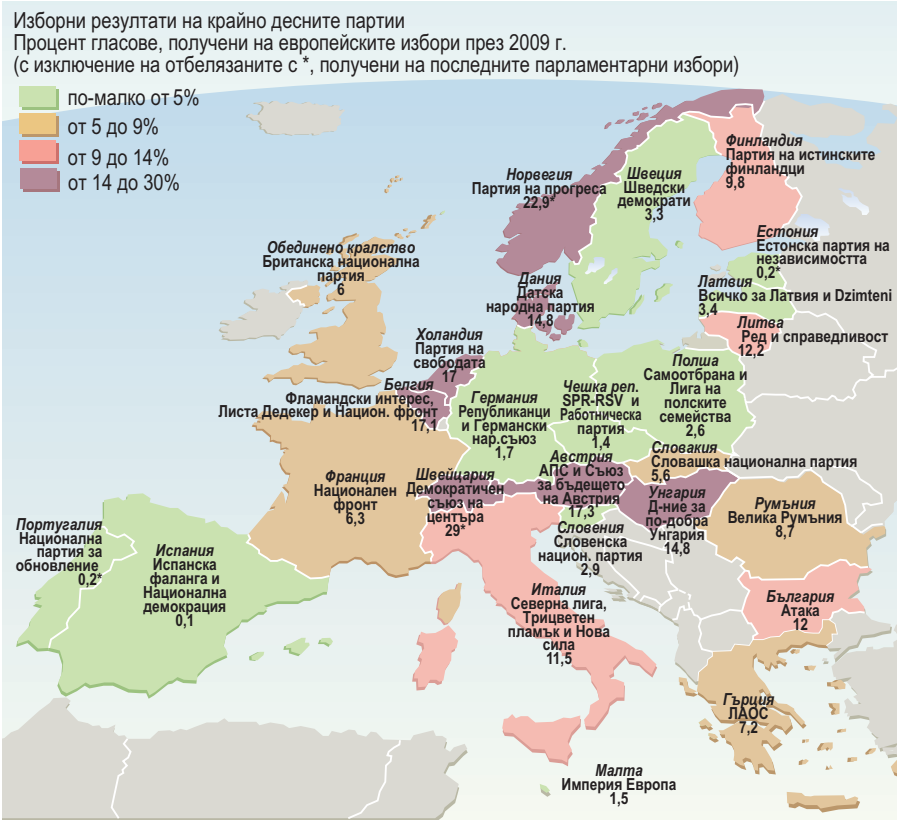
Предимството на безотговорните партии, отбелязва Инязи, е че обещават, че *утре ще се бръснем безплатно и няма да плащаме данъци. Условието е социалната държава да бъде обвързана с националното предпочитание* – както в Югоизточна Европа, орфана от мизерията, така и във все още охранената Северна Европа. Идеята е всеобщото объркване да прикрие истинските цели. Друг пример: крайната десница твърдеше, че залага на държавата, за да се противопостави на транснационалния капитал, а ето че Северна лига и „Фламандски интерес“ препоръчват откъсване на Падания и Фландрия. Дали култът към регионалната идентичност ще замени този към националната?

Под един въпрос може да се постави общ знаменател, освен в случая с Франция – подкрепата за Израел. В началото на декември 2010 г. близо тридесет ръководители на крайната десница – сред които холандецът Херт Вилдерс (10), белгиецът Филип Девинтер и наследникът на Йорг Хайдер, австриецът Хайнц-Кристиан Щрахе – посетиха Израел, където бяха посрещнати с почести като най-видни гости. Които си приличат, се привличат: Авигдор Либерман (вицепремиер и министър на външните работи, решен да отърве от палестинците държавата, която му се иска да е еврейска) разговаря приятелски с Вилдерс, който пък си мечтае Коранът да бъде забранен.

Европейският свободен алианс, към който тази делегация заяви, че принадлежи, е европейският клон на едноименната американска асоциация. На четиридесет и второ място сред най-богатите жители на Лос Анджелис (11) (приблизително 750 милиона долара), меценатът Обри Черник препоръчва с „Иерусалимската декларация“ обединение на демокрациите срещу тази нова глобална заплаха от тоталитарен тип – ислямизма.

прояви в опита за военен преврат на 23 февруари 1981 г. Но те никога няма да имат тежест на изборите главно поради факта, че голяма част от привържениците им и от идеите им бяха погълнати от основната дясна формация – Народен алианс. Тази партия, чието ръководство беше поверено на Мануел Фрага, бивш министър на туризма и информацията при Франко, се превръща в основната опозиционна сила на Испанската социалистическа работническа партия, управлявала от 1982 до 1996 г.

През 1989 г. Народният алианс беше преименуван на Народна партия (НП) и неин ръководител стана Хосе Мария Аснар. Формацията обединява широк спектър от гласоподаватели, като се тръгне от християндемократическата десница и се стигне до най-носталгично настроените към франкизма обществени слоеве. Затова правителствата ѝ се менят в зависимост от съюзите, които ѝ се налага да сключва. В периода между 1996 и 2000 г., когато НП управлява начело на коалиция, тя се проявява по-скоро като либерална (приватизация и съкращаване на социалните разходи), но

КОГАТО СЕ завърнаха в Европа, много от тези туристи от нов вид участваха в Париж в Конференция срещу ислямизацията – събитие, организирано от групичките „Светско противодействие“ и „Блок на идентичността“ (организатори на събиранията с аперитиви - наденичка с чаша вино, и раздаване на супа от свинско за бедни) с подкрепата на ултрационисткия и ултраатлантически сайт Drzz.fr. Така че вече не става въпрос за вечния реванш след колониалните войни (повод за присъединяването на част от радикалните десници на страната на Израел по време на войната от 1967 г.), а за подкрепа на биещите се на първа линия на фронта срещу „ислямизацията на Запада“.

Каква гротеска, биха възкликнали някои: как двадесет и пет милиона мюсюлмани ще наложат шериата на петстотинте милиона граждани на Съюза? Това би означавало да се подцени ефикасността на една несравнима манипулация на умовете, когато призракът на „сблъсъка на цивилизациите“ се материализира пред очите ни. Докато ислямистите се възползват от униженията и разочарованията на арабско-мюсюлманския свят, неоконсерваторите превръщат в оръжие ислямофобията, сочейки с пръст един антисемитизъм, понякога злостен, но идеологически второстепенен (12).

На 10 декември 2010 г. в Лион Марин льо Пен „забрави“ в колко много градове няма джамии и определи молитвите на мюсюлманите на улицата като *окупация без танкове и войници*. Дали това е съвпадение? Ами ако този нов пикантен коктейл е най-убедителното доказателство за новата офанзива на мъгълвата формация в дясно от десницата?

Разбира се, десетилетията непосредствено след Втората световна война почти по нищо не приличат на 20-те и 30-те години на XX в. Но въпреки че се представя по различен начин, опасността е не по-малко обезпокоителна – не става въпрос

когато повторно взема властта през 2000 г., този път с абсолютно мнозинство, поема по-консервативен курс.

НП се включва решително в „глобалната война срещу тероризма“ в Афганистан и след това в Ирак. Гласува закон, ограничаващ възможността за влизане и престой в страната на чужденци и забранява „Батасуна“ („Единство“) – формация на баската националистическа левица. Налага също реформа, която връща религиозното обучение и католическия морал в началното и средното образование.

Когато през март 2004 г. става отново опозиционна партия, слага началото на период на напрежение между радетелите за превръщането на НП в традиционна либерална партия (като кмета на Мадрид Алберто Руис Галардон) и привържениците на една по-твърда линия. Избирането на Мариано Рахой за генерален секретар изразява търсенето на равновесие, но НП ще продължи да търси подкрепата на най-радикалните си избиратели. Свидетелство за такава нагласа е яростната съпротива на партията срещу дебатите за Гражданската война (*Някои среди искат да съживят старите призрци на едно вече загърбено минало*, обвинява Игнасио Гонсалес, заместник-председател на Мадридската автономна област) и дори срещу демонтирането на фашистките паметници (премахването през 2005 г. на паметник на Франко, възседнал кон, в мадридския квартал „Нуевос министриос“ според местните ръководители е *най-радикалният акт в демократичната история*).

НП ще подкрепи също офанзивите на висшите кръгове на католическата църква срещу хомосексуалните бракове (които по мнението на Рахой *извращават традиционната брачна институция*); срещу гражданското обучение в училищата (*чрез което левицата възнамерява да управлява волята на децата и да моделира съзнанието им*, според Алисия Делибес, заместник-съветник по образованието на Мадридска област) и срещу удължаването на срока за законен аборт (*Това е най-лошото отстъпление от демократичните принципи през изминалите тридесет години демокрация, защото за първи път група хора, все още неродени, могат да бъдат премахнати по ужасен начин, без никакво право на защита*, подчертава Давид Перес, говорител на групата на партията в мадридския парламент).

НП ще съживи и франкистката идеология по въпроса за националното единство, т. е. мнителността към регионалните автономии. През 2006 г. Едуардо Саплана, говорител на НП, заяви, че в правителството на Хосе Луис Сапатеро *печелят тези, които искат да разрушат Испания*. През 2010 г. в същия стил той подкрепи някои общини, които отказват на мигранти с нередовни документи достъп до медицинското обслужване и образованието.

Фашистка партия, която изоставя старите си идеологически одежди

Но Рим не е Мадрид. Испанската НП оставя на заден план крайната десница, докато в Италия „постфашистко“ движение, олицетворявано от сегашния председател на Камарата на депутатите Джанфранко Фини, и „сепар-

„семејства“

за изненадващо завземане на властта от наследниците на фашизма, а за постепенното установяване на тяхната интелектуалната хегемония в гражданските общества. Подобно на Грамши, но с обратен знак.

В своите *Затворнически тетрадки* (13) марксисткият теоретик от Сардиния пише, че държавата се защитава чрез система от бункери (*държавните апарати за контрол, културата, информацията, училището, традициите*), които изключват възможността за прилагане на *нападателна стратегия, тъй като трябва да бъдат завладявани едно по едно. Ето защо е необходима позиционна война, тоест стратегия, насочена към превземането на различните и последователни нива на гражданското общество...*

Доминик Видал

(7) Комюнике от 12 декември 2010.

(8) *Le Point*, Париж, 11 август 2008.

(9) След като отдаде почит, както обикновено, на Жана д'Арк (www.frontnational.com).

(10) Според агенция „Франс прес“ *Вилдерс е гледирал срещу връщането на земи в замяна на мир с палестинците, предлагайки „доброволното“ настаняване на палестинците в Йордания*. Той е защитил и еврейските колонии на Западния бряг, определяйки ги като *малки бастиони на свободата, отправящи предизвикателство към идеологически сили, които не признават правото да се живее в мир, достойнство и свобода не само на Израел, но и на целия Запад*.

(11) „The 50 wealthiest Angelenos: Aubrey Chernick - #42“ (50-те най-богати жители на Лос Анджелис: Обри Черник – на 42-ро място), *Los Angeles Business Journal*, 24 май 2010.

(12) Именно това показва година след година докладът на Националната консултативна комисия за човешките права (www.cncdh.fr).

(13) *Cahiers de prison*, Gallimard, coll. „Bibliothèque de philosophie“ (Библиотека по философия), Париж, 1996, (първо издание: 1947).

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

ратисткото“ течение на Северната лига на Умберто Боси имат все така силно присъствие.

Съвпадение ли е това? Със сигурност не: Италианското социално движение, партията, която възкръсна след войната от пепелта на фашизма, излезе от гетото, където я беше пратила Първата република (1947-1994). Това стана, когато Силвио Берлускони се появи на политическата сцена. Дългият флирт между него и Фини достигна връхната си точка със създаването на партията „Народ на свободата“, единствената дясноцентристка партия. Тя впрочем, подобно на добра фея, изнесе през 1994 г. до кръщелния купел новородения Национален алианс – име, с което фашистката партия смени облика си, като изостави старите си идеологически одежди (2) и по-специално антиеврейските и проарабски предубеждения, типични за десницата в Италия.

Това беше прелюдия към небивало в италианската история изграждане на дясна партия „по европейски модел“ на базата на германските и голистките народни традиции, която парадоксално е способна да заема позиции, понякога „по-прогресивни“ от тези на Демократическата партия, по въпроси на човешките права (като оплождаването инвитро, признаването на правото на една двойка да съжителства легално и даването на право на глас на легалните мигранти)...

От няколко месеца е в ход последният етап на този преход. Той протича в обстановка на пряк сблъсък с Берлускони, на когото Фини изглежда е станал главен противник. Всъщност, ако Фини дълго време използваше привилегированите си отношения с министър-председателя, с риск да поеме част от неговите лични грехове, то появата на една-единствена дясноцентристка партия – окачествена по-късно като *грешка* (3) от ръководителя на Националния алианс – отне на отцепилите се от тази партия всякаква възможност за самостоятелно маневриране.

Ето защо в крайна сметка Фини се сблъска с обременяващата личност на Ил Кавалиере, оплетен в сексуални и съдебни скандали, достойни за късната Римска империя. С отцепването на Съюза на центъра – остатъкчен продукт от разпадането на „белия кит“, т. е. на Християндемократическата партия – и предвид бездействието на „Народ на свободата“, чиято дейност се сведе до създаване на пречки пред „ожесточението“ на съдебната система срещу министър-председателя, центърът на тежестта на правителството се измести към Северната лига. А последната, за разлика от Националния алианс, предпочете да се съюзи с Берлускони, без обаче да се претопява в „Народ на свободата“.

Това обуславя вече демонстрираната от Фини амбиция да стане халиф на мястото на халифа – и обяснява преекспонирането на неговата „различност“. С това си действие той възкреси два принципа, характерни за някогашната десница, принесени в жертва заради прегръдката с берлусконизма: законността и култа към държавата – стълбовете на младата партия „Бъдеще и свобода за Италия“. Тази партия бе създадена през ноември 2010 г. като реакция на изгонването на ръководителя на Националния алианс от „Народ на свободата“ и се представя като умерена, конституционна и социална алтернатива на берлусконизма.

Макар пътят, изминат от Северната лига, да не е така криволичещ, движението е не по-малко зависимо от авантюрите на министър-председателя. Влязло в съюз с „Форца Италия“ за създаването на първото правителство на Берлускони, това „противопоставящо се на системата“ движение, което първо проповядва отцепване, а след това федерация и което е говорител на най-агресивните работодателски среди, също преживя дълбока промяна.

Преобразувано в правителствена партия, то укрепва властовите си позиции по места, като участва в националните институции. На регионалните избори през 2010 г. Северна лига получи в своите осем региона бастиони 19,77% от подадените гласове и дори 35,15% във Венето. Някои коментатори се питат дали *Лигата все още е привърженичка на федерализма* и дали не се е отказала от идеалите си, за да поеме командните лостове (4).

В действителност в нея се наблюдава задълбочаващо се разминаване на прагматизма и митологията на „Падания“ – една абстракция за държава със съмнителен произход, която да обедини всички народи от Северна Италия, наследници на келтската цивилизация и пазители на християнските корени на Европа. Участието в работата на институциите в много по-голяма степен служи за благоприятстване на егоистичните интереси на Севера, за чийто изразител се представя Северната лига, отколкото за разобличаване на *Крадливия Рим*, лозунг, който се използва единствено за мобилизиране на членската маса.

Северна лига е олицетворение на антисоциална и враждебна към имигрантите политика

Докато берлусконизмът е политика, изключваща държавната намеса в икономиката, но без либерализъм (5), Северна лига е изразителка на либерализъм, изключващ ненамесата. Лигата заимства от ненамесата само нейните антисоциални и ксенофобски характеристики –

FELIX WEINOLD, 2010

като тъжната измишльотина за „гражданските караули“ срещу „престъпността, идваща извън общността“. Но полемиката относно нелегалната имиграция служи като тест за по-широки нападки срещу правилата на пазара на труда, с цел той да бъде „освободен“ от социалните „ограничения“ в рамките на клиентелистко покровителство на териториите, на които Лигата има влияние. Така партията на Боси се превръща в главния наследник на борбата срещу „политиката на носене на ръце“ (т. е. на социални помощи), водена от някогашната Християндемократическа партия.

Двете италиански десници изтъкват различията си, но между тях няма нищо несъвместимо. Та нали подписите на двамата им лидери стоят един до друг под основния политически документ, приет от дясноцентристите през последните години – закона „Боси-Фини“ за имиграцията (2002 г.), един от най-суровите на Стария континент.

Някои наблюдатели са на мнение, че демократичната промяна на Фини е искрена и напомнят за мъчителния му развод с екзалтираната жена, която той срещнал по време на фашисткия им активизъм (6). Това обаче не означава, че профилът му на умерен политик не е преди всичко тактически ход, съобразен със стремежа на големите шефове да се разграничат от берлусконизма, вървящ към своя (лош) край.

За двадесет години „Конфиндустрия“, организацията на собствениците, отдаваше предпочитанието си ту на „умерения“ Романо Проди (когото предпочиташа), ту на „екстремиста“ Берлускони (когото подкрепя... все по-малко). Като успя да изтръгне на 14 декември доверие за правителството си от Камарата на депутатите, министър-председателят показа, че все още не е извън играта. Макар че спечели победата си, като купи гласовете на няколко депутати на Фини, и съдбата му вече зависи от Лигата.

Въпреки това благодарение на своята Пирова победа Берлускони е в състояние да предизвика предсрочни избори за нов парламент от позиция на силата. И тъй като се оказва невъзможно да се направи преход без него, като ръководител на правителството той може да си избере благоприятен изборен закон. Що се отнася до Фини, той излиза отслабен от това гласуване. Не само че отцепването на няколко от депутатите му допринесе за победата на Ил Кавалиере, но и пространството, което искаше да завоюва вдясно, се стесни. Съюзът на центъра и други малки формации оповестиха раждането на нов центристски полюс.

(1) Свален от власт и арестуван на 25 юли 1943 г., Мусолони бива освободен от командоси на СС и ръководи т.нар. Италианска социална република със столица Сало в Северна Италия от септември 1943 г. до април 1945 г.

(2) Фини символично „постави ново начало“ по време на официално посещение в Израел през 2003 г., когато пред Стената на плача, с купа на главата, окачестви фашизма като *абсолютно зло на XX век*. Вж. Piero Ignazi, *Postfascisti? La trasformazione del Movimento sociale in Alleanza nazionale* (Постфашисти? Преобразуването на Социалното движение в Национален алианс), Il Mulino, Болоня, 1994.

(3) *Die Welt am Sonntag*, Берлин, 7 ноември 2010.

(4) Luca Ricolfi, „Ma la Lega è ancora federalista?“ (Лигата още ли е федералистка?), *La Stampa*, Торино, 10 септември 2010.

(5) Вж. Карло Гали, „Берлускони – теоретик на „маршката-лъка“, *Монд дипломатик*, септември 2009.

(6) Остава да се изясни ролята на „умерения“ Фини, могава заместник министър-председател, за трагичните събития в Генуа по време на срещата на Г-8 (2001 г.), когато полицията насилваше задържани демонстранти да скандират: *Да живее Дучето!* (Nick Davies, „The bloody battle of Genoa“ (Кървавата битка в Генуа), *The Guardian*, Лондон, 17 юли 2008).

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

ОТ ИМПЕРИИТЕ ДО КОМУНИЗМА

На Изток – обсебени от границите

Радикалната десница преживява забележително възраждане в страните от Източна Европа. Изразните ѝ средства обаче са различни от тези на западните ѝ аналози, тъй като са обвързани със специфичната история на тази част от континента.

МИХАЕЛ МИНКЕНБЕРГ*

В ИЗТОЧНА Европа радикалните десни формации се опълчват както срещу новия либерален ред, така и срещу предшествалия го държавен социализъм. Само по себе си съществуването им не е нещо изненадващо – някои специалисти определят това явление като характерно за всички общества, осъществяващи бърза модернизация. Интересни са по-скоро регионалните особености.

Източната радикална десница се различава от западната в доста отношения. След смяната на режима тя често регистрира впечатляващи изборни резултати, които обаче са много променливи според мястото и времето (вж. *карето по-долу*).

Друга особеност, свързана с идеологията на тези течения, характеризираща се с някои недемократични практики или практики от преди демокрацията, е, че за разлика от западните си еквиваленти те ясно изразяват носталгията си по деспотичните режими от миналото и преобладаващата в тях етническа или териториална концепция за националната „идентичност“. Този бесен национализъм все пак допуска някои варианти: от една страна, фашистка и деспотична десница, вдъхновена от диктатурите между двете световни войни, особено устойчива в Русия, Румъния и напоследък в България, не без връзки с „национал-комунистите“, появили се след разпадането на съветската империя; от друга страна, една по-етнически ориентирана, расистка десница, също привърженик на териториалния ревизионизъм, внедрена най-вече в Унгария и Чехия.

Желанието за прекрояване на границите не е характерно единствено

* Преподавател в европейския университет „Биагрина“ (Франкфурт на Одер)

В урните

РАДИКАЛНА десница в Балтийските държави почти не съществува, макар за нея там по принцип да има благоприятни условия. В България тя излезе наяве едва през 2005 г. с влизането в парламента на партия „Атака“. Обратно, след триумфална поява „републиканците“ в Чехия почти изчезнаха в края на 90-те години. В Унгария Унгарската партия на справедливостта и живота спечели депутатски кресла през 1998 г., след което потъна в забвение, като отстъпи мястото си на не по-малко радикална формация – Движението за по-добра Унгария (Йобик), което обра 17% от гласовете в парламентарните избори през април 2010 г. Словашката национална партия на Ян Слота е по-стабилна и успя да задържи привържениците си около 10-те процента чак до 2006 г., преди да станат 5% четири години по-късно.

Течението изглежда намира най-добра почва в Русия и в Румъния, където е олицетворено

вено за Русия, където националистите още от XIX век мечтаят за достъп до „топлите морета“. Чешките „републиканци“ (от SPR-RSV) например настояват страната им да се впише в границите на бивша Чехословакия, където право на жителство да има само едно „хомогенно“ население. В Румъния партията „Велика Румъния“ припомня за границите от времето между двете световни войни и призовава за анексиране на Молдова. Възжеленията за повторно завладяване на територии са най-настъргани в Унгария. Унгарската партия на справедливостта и живота и Движението за по-добра Унгария (Йобик) пледират за преразглеждане на Трианонския договор (1) и за разширяване на границите до тези на Хабсбургската монархия. Всички тези формации черпят вдъхновение от символите на фашистките движения и режими през 30-те години, като Партията на кръстосаните стрели в Унгария или румънската Желязна гвардия.

В Полша явлението е пропито с религиозен фундаментализъм. Още в началото на XX век Роман Дмовски, теоретикът на националдемократията, обясняваше, че само католиците са истински поляци. В същия дух през 90-те години Християнският национален съюз обявява, че католическата догма трябва да служи за основа на страната, на която се падала задачата да защитава интересите на всички „етнически“ поляци, пръснати из Източна Европа. Сега Лигата на полските семейства е поела щафетата. Като активизира в своя полза мрежите на покойните си предшественици (Християнският национален съюз, Движението за възстановяване на Полша, Национален фронт на отечеството), тя получи и подкрепата на радио „Мария“, ултракатолическо радио, чиято милионна аудитория слуша редовно традиционалистки, ксенофобски и антисемитски изказвания.

Често привърженици на насилието, тези формации по целия континент споделят повече или по-малко еднакво презрение към изборните резултати и институционалната политика, едни и същи расистки тенденции и

съответно от Либерално-демократическата партия на Владимир Жириновски и партията „Велика Румъния“ на Вадим Тудор, чиито резултати често са двуцифрени чак до след 2000 г., въпреки лекото им свиване в последните години.

Случаят на Полша се отличава с променливостта в настроеността на електората. Така ултракатолическата Лига на полските семейства получи близо 8% от гласа през 2001 и 2005 г. и дори за кратко участва в управлението, редом до традиционалистите от земеделската партия „Самоотбрана“ (11% през 2005 г.). През 2007 г. избирателите я изоставиха (получи 1,3% от гласовете), а след това изчезна от политическия пейзаж, подобно на „Самоотбрана“. В тази страна радикалната десница постоянно се разпада и възкръсва в роящи се конкурентни формации под най-различни форми и названия.

М.М.

култа към силния човек. В Полша стотици активисти се събират редовно в различни градове и покриват стените с фашистки и антисемитски графити. Организацията „Полска младеж“, до 2006 г. член на Лигата на полските семейства, е известна с насилието си. В Чехия процъфтява една радикална „сцена“, нападаща най-вече ромите, поради което се радва на подкрепата на част от населението. Смята се, че през 90-те години членовете на движението на „бръснатите глави“ (скинхедс) в Унгария наброяват 4000 души. В Русия, според медиите, това движение има поне 50 000 поддръжници, към които се прибавят и други агресивни групи, като ултраортодоксалните привърженици на Александър Дугин или активистите ксенофоби от Движението срещу нелегалната имиграция.

И все пак крайната десница в тези страни е по-слабо организирана, отколкото при западните си съседи, но това важи за повечето политически партии. Рязко променящите се изборни резултати на източните радикални десни партии и склонността им да се прегрупират за поредните избори им придават смущаваща неяснота, което допълнително допринася за размитите граници между отделните партии и движения в крайната десница, както и между нея и консервативното дясно пространство.

Тази отличителна черта на новите членове на Европейския съюз се обяснява със смяната на режима, която са преживели, а също и със специфичната история на региона. Сроевете наследство обвиняват демократичното пространство като люспи на лук, които трябва да белим една след друга, ако искаме да стигнем до същината на явлението.

(1) Наложено от съюзниците на 4 юни 1920 г., Трианонският договор предвижда разкъсване на Унгария, която трябва да даде Словакия и Румъния на Чехословакия, Хърватия на Югославия и Трансилвания на Румъния.

За повече информация:

- Antonis A. Ellinas, *The Media and the Far Right in Western Europe. Playing the Nationalist Card* (Медиите и крайната десница в Западна Европа. Да заложиш на национализма), Cambridge University Press, 2010.
- Sylvain Crépon, Sébastien Mosbah-Natanson (съставители), *Les Sciences sociales au prisme de l'extrême droite* (Социалните науки през призмата на крайната десница), L'Harmattan, Paris, 2008.
- Erwan Lecœur (съставител), *Dictionnaire de l'extrême droite* (Речник на крайната десница), Larousse, Paris, 2007.
- Marlène Laruelle, *Le Rouge et le noir. Extrême droite et nationalisme en Russie* (Червено и черно. Крайната десница и национализмът в Русия), CNRS Editions, Paris, 2007.
- Pascal Delwit, Philippe Poirier, *Extrême droite et pouvoir en Europe* (Крайната десница и властта в Европа), Université libre de Bruxelles, 2007.
- Piero Ignazi, *Extreme Right Parties in Western Europe* (Крайно десни партии в Западна Европа), Oxford University Press, 2006.
- Jean-Yves Camus, *Extrémismes en France. Faut-il en avoir peur?* (Екстремизъм във Франция. Трябва ли да ни е страх от него?), Milan Actu, Toulouse, 2006.
- Octavio Rodríguez-Araujo, *Droites et extrêmes droites dans le monde* (Десници и крайни десници по света), L'Atalante, Nantes, 2005.
- Collectif, „Regards croisés sur l'extrême droite en Europe“ (Кръстосани погледи върху крайната десница в Европа), *Revue internationale de politique comparée*, vol. 12, № 4, Louvain (Belgique), 2005.
- Pierre Milza, *L'Europe en chemise noire. Les extrêmes droites en Europe de 1945 à aujourd'hui* (Европа в черна риза. Крайни десници в Европа от 1945 г. до днес), Champs Flammarion, Paris, 2004.
- Jean-Guy Prévost, *L'Extrême droite en Europe. France, Autriche, Italie* (Крайната десница в Европа. Франция, Австрия, Италия), Fides, coll. „Points Chauds“, Montréal (Québec), 2004.
- René Monzat, *Les Voleurs d'avenir. Pourquoi l'extrême droite peut avoir de beaux jours devant elle* (Крадецът на бъдеще. Защо крайната десница може и да има светло бъдеще), Textuel, Paris, 2004.

Първият слой обхваща непосредствените последици от процеса на разпадане на СССР, започнат през 1989 г., и импровизацията, белязала прехода към демокрация и пазарна икономика, както и огромните усилия за адаптиране, положени с цел присъединяването на бившите държави членки на Варшавския договор към Европейския съюз. Тези трусове подложиха социалната среда на тежко изпитание, създадо непозната дотогава пропаст между бедни и богати, както и рязко разминаване между нуждите на населението и наличните капитали, включително наличното обществено доверие. Десните екстремисти съумяха да се възползват от народното недоволство, предизвикано от тези шокови промени.

Местните малцинства и граничните райони стават изкупителни жертви

Наслажда се освен това и сложното наследство на бившите комунистически режими: непригодна бюрократия, не особено толерантна политическа култура, елити, непознаващи новата система, слабо обвързани с обществото партии, икономика, обременена от половинвековен авторитарен централизъм. Тази равностепенна с тежка цена предизвиква горчивина, която в едно недостатъчно структурирано политическо пространство работи за крайно десните. Имигрантите, които в Западна Европа са удобна изкупителна жертва, липсват в Източна Европа. Там тази роля се пада на местните малцинства и на граничните райони – което се отразява трайно на отношенията между държавите.

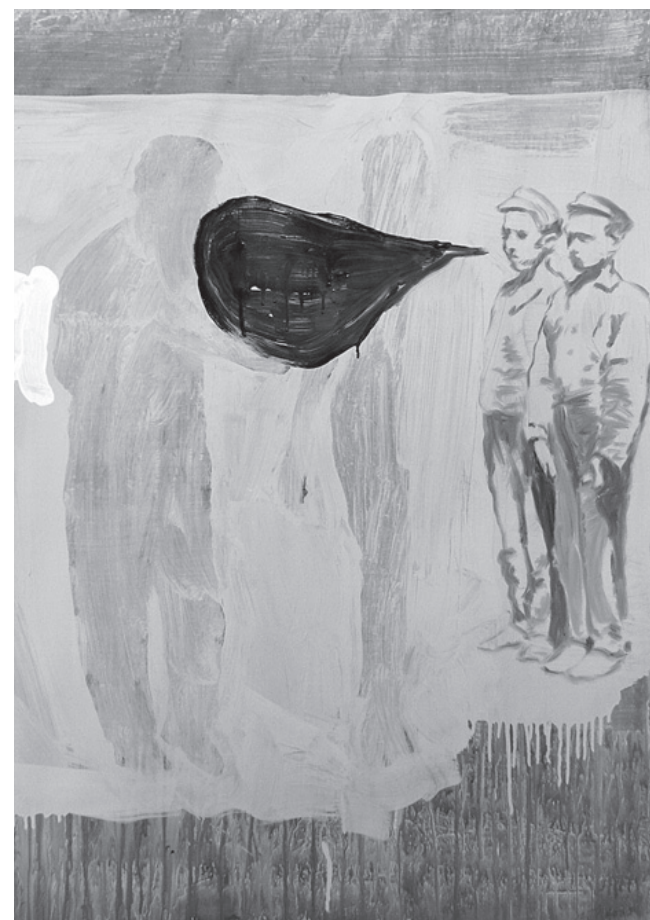
Третият пласт е още по-дебел – отнася се до липсата на дълготраен демократичен опит, от която страдат всички страни в региона след националната си независимост (със забележителното изключение на Чехословакия). Оттук и трудността, която срещат

елитите им, противно на тези, ръководили Германия и Австрия след 1945 г., да влязат в новите си роли на управляващи. Следователно нищо чудно, че слабият отпор срещу крайната десница идва почти изцяло от държавните институции.

Възходът на радикалната десница на Изток има и по-дълбоки причини – историята на нациите, населяващи тази част на континента. Изграждането им, започнало през XIX век и на няколко пъти прекъсвано през XX век, днес все още не е напълно завършило. Противно на Западна Европа, почти всички страни, получили независимостта след падането на Стената, до Първата световна война са били част от мултинационални империи – руската, австро-унгарската, османската. Тъй като липсва държавата, способна да насочва националното съзнание, то се изковава през XIX век с едно етническото разбиране за нацията (2).

Ето защо там приемствеността на държавата и границите ѝ остава несигурна и до днес. От 1918 г. триъгълната конфигурация на тези страни не се е променила особено: държава-нация, „чужди“ малцинства в пределите ѝ и разпръснато навън местно население, което повече или по-малко иска да се присъедини към „родината“. По времето на съветския социализъм един привиден интернационализъм успяваше да прикрие това напрежение, което след 1989 г. отново излезе на бял свят, подклаждано и използвано от ултранационалистите.

Следователно антикомунистическият натиск, роден от вълненията през 1989 г., в крайна сметка възстанови концепцията за държава-нация в страните от Изтока. По тази причина там националистическата и етноцентристката реторика не са изолирано явление, а основен фактор за обществен и политически живот. А когато освен всичко друго се примеси с отхвърляне на елитите

FELIX WEINOLD, 2010

и с разочарование от политиката им, не е никак учудващо, че обществото клони все по-надясно.

(2) Вж. Yves Plasseraud, „L'Histoire oubliée de l'autonomie culturelle“ (Забравената история на културната независимост), *Le Monde diplomatique*, май 2000.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Десислава Николова

Сбогом на холандската толерантност

Злостните нападки на разпалени оратори като Херт Вилдерс съпътстваха подем на крайна десница, която само допреди петнайсет години почти не съществуваше в Холандия.

РИНКЕ ВАН ДЕН БРИНК*

НА 29 декември 1997 г. депутатът от крайната десница Ханс Ямат беше осъден на две седмици затвор и глобен с 3400 евро за подстрекаване към расова омраза. На 27 октомври 1994 г. по време на протест той обеща при първа възможност да сложи край на мултикултурното общество. Никой обаче не беше подал оплакване срещу предизборната му програма – която, под мотото „Всяко птиче хвали своето гнездо“, препоръчваше горещо създаване на трудови лагери за търсещите убежище и отпращане на безработните имигранти...

Дванадесет години по-късно, на 14 юни 2009 г., депутатът от крайната десница Херт Вилдерс заяви, че трябва да се екстрадират от Европа (...) милиони, дори десетки милиони мюсюлмани (1) – престъпници, чиято програма предвижда или планира в Европа да се наложи шериятът. А правосъдието изобщо не се развълнува от тези изказвания.

Как стана така, че родината на Еразъм и Спиноза свикна с едно политическо говорене, пълна противоположност на толерантността, с която Холандия се хвалеше толкова дълго време? Довчера крайната десница имаше незначителен брой привърженици, въпреки повсеместната пропорционална система – на изборите през 1994 г. различните ѝ фракции спечелиха общо 2,4% от гласовете и три депутатски места. А сега и най-злостните изказвания станаха банални.

Междувременно се случи 11 септември. Три седмици по-рано Пим Фортейн, бивш поддръжник на левицата, денди хомосексуалист и отявнен ислямофоб, беше влязъл в политиката, захващайки се с *табуто* за мултикултурализма. В сравнение с някои от изказванията му, изявленията на белгийския ръководител на „Фламандски интерес“ Филип Девинтер изглеждат мекушави. Убийството на Фортейн на 6 май 2002 г., а след това и на кинорежисьора Тео ван Гог, убит от екстремист ислямист на 2 ноември 2004 г., свършиха останалото. Оттогава омразата господства в интелектуалния дебат, водейки до повсеместна радикализация. Либералният депутат

Вилдерс не беше пощаден от това явление, най-вече под влиянието на една от колегите си, г-жа Аян Хирши Али. И двамата еднакво обичат да провокират и без съмнение са изключително талантиливи в тази област.

На 2 септември 2004 г. Вилдерс напусна формацията си и създаде движение, което оттогава носи името Партия на свободата. Отцепникът, който запазва депутатското си място, се представя за последната крепост на западната цивилизация срещу нахлуването на варварите мюсюлмани – ислямизацията на Запада му е фикс идея. Това обяснява безусловните му приятелски чувства към Израел. В името на борбата срещу исляма той предлага свободата на мюсюлманите да бъде ограничена. И по същата причина, заради исляма, се превръща в глашатая на свободата на хомосексуалистите.

Отявнен враг на левицата, елитите, пресата и Европа, Вилдерс преследва безпощадно всеки, който *заговорничи* срещу холандската нация. Без да се страхува от противоречията, този бивш асистент на либералната група в парламента от 1990 г., а после и депутат от 1998 г., твърди, че не принадлежи към политическата класа, която описва като *прогнила*. Ожесточеността му обяснява защо навсякъде го придружават бодигардове и защо живее на тайни адреси.

На парламентарните избори през ноември 2006 г. Партията на свободата спечели 5,9% от гласовете и девет депутатски места. Ръководителят ѝ лично е подбрал кандидатите, тъй като партията му е далеч от демокрацията и функционира според *Führerprinzip* – принципа на водача. Който е и единственият ѝ член. И макар че на драго сърце се оплаква от „санитарния кордон“ около себе си, всъщност самият той го създава.

Доверените му хора набират сила в Парламента и променят климата в него. Депутатите му въвеждат личната обida в политическия дебат. За сметка на това, всеки, който се осмели да се противопостави по същия начин на Вилдерс, веднага бива обвинен, че го *саманизира* и следователно подготвя следващото политическо убийство – неговото. Нищо ново под слънцето: Фортейн упрекваше противниците си, че го *заклеймяват*, като го сравняват с Йорг Хайдер или Девинтер. Ако с мен се случи нещо, подмяташе той, *вие ще сте отговорен*.

Отстъпление по въпроса за пенсиите, за да се постигне споразумение с правителството

Вилдерс, който с изказванията си винаги улчува десетката, непрекъснато върви нагоре според проуч-

ванията и бюлетините в урните. Политолозите, които се съмняваха в дълготрайността на успеха му – 17% на европейските избори през 2009 г., се разочароваха на парламентарните избори през 2010 г.: Партията на свободата събра 15% от гласовете, отнасяйки двадесет и четири депутатски места от общо сто и петдесет във Втората камара.

Окуражен от победата, той свали маската и се отказа от изискването пенсионната възраст да остане 65 години – един от приоритетите в програмата му. Този завой се оказа изгоден – скоро след това Партията на свободата сключи споразумение с правителството на либералите и християндемократите, което няма мнозинство.

Подобно на Народната партия, по-големия му брат от Копенхаген, той осигурява мнозинство на правителството, за да може то да прокара голяма част от проектите си. В замяна Вилдерс постига значително затягане на имиграционната и интеграционната политика, както и на политиката по сигурността. Не е нужно много: депутатите му блокират пакет от неолиберални мерки, с което се правят, че защитават общественото здраве.

По примера на северните крайни десници, той умело съчетава омразата към исляма и мюсюлманите, а също и към левицата, като използва един социален профил, който го превръща в обективен съюзник на синдикатите и... на левицата в борбата за защита на социалните права. Това съчетание донякъде напомня на 20-те и 30-те години на XX в.

Подвизите на приближените му също дават повод за размисъл. Само през ноември 2010 г. най-малко седем от двадесет и четиримата депутати на Партията на свободата имаха неприятности с полицията или с правосъдието за различни престъпления: заплашване на съседи, насилие, сексуален тормоз, фалшификации, шофиране в пияно състояние, огромни дългове... И това не са дреболии, особено за партия, която се хвали, че възплащава закона и реда – и която предлага повсеместно удвояване на наказанията.

Като единствен селекционер на тези отбрани представители на обществото, първоначално Вилдерс посреща със смирение това натрупване на „компромат“. Но бързо се свързва и призовава за „лов на вещици“. Този рефлекс също напомня доста за старата крайна десница. Несъмнено „новата“ не е скъсала наистина с миналото.

(1) Интервю по гатския телевизионен канал DR2.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Марта Иванова

* Автор на няколко книги за крайната десница в Европа и журналист в холандския държавен информационен канал NOS.

ЛИСАБОН СЕ ПОДЧИНЯВА НА
ФИНАНСОВИТЕ ПАЗАРИ И ВНАСЯ
НЕСИГУРНОСТ В ОБЩЕСТВОТО

Строги икономии и протести

(От стр. 1)

и летищата бяха на практика парализирани, по-голяма част от училищата – затворени, болниците предоставяха минимално обслужване.

В такива моменти отдавнашните синдикални слабости – недостатъчно присъствие, организираност и представителност в работническите колективи, по-конкретно в частния сектор, сред най-младите и сред трудещите се с най-несигурен статут (да не говорим за безработните), могат да минат на втори план. Въпреки това тези слабости са налице и обуславят развитието и влиянието на бъдещите протестни акции.

А сега какво следва? Този въпрос добива ключов характер след общата стачка. Влизането на Португалия в „клуба на строгите икономии“ хвърля страната в спирала на рецесия,

която не само заплашва да бъде опустошителна за икономиката, но и ще задълбочи вече съществуващите неравенства, които са сред най-силно изразените в Европейския съюз.

Неотдавнашно изследване на сдружението „Обсерватория на неравенствата“ изтъква съществуващите огромни диспропорции в разпределението на доходите (20-те процента в горната част на стълбицата получават 6,1 пъти повече от 20-те процента в долната) и предупреждава за влошаващото се положение на трудещите се (над петстотин хиляди от тях са изправени пред „заплахата на бедността“, тоест 12% от активното население) и за големия процент деца и младежи, които живеят под прага на бедността (23% или почти една четвърт от децата и младежите под 18 години срещу 18% от цялото население – след разпределяне на социалните помощи) (1).

Атака срещу правото на работа

ТРЯБВА да се имат предвид и някои национални характеристики при влизането в сила на приетия от правителството с подкрепата на Социал-демократическата партия (СДП, либерали) държавен бюджет за 2011 г., предвиждащ сурови ограничения. През последното тримесечие на 2010 г. безработицата достигна 10,9% (609 400 души [2]). През октомври 42,5% от безработните се оказаха без право на помощи (3), а близо 900 000 живеят от „фалшиви зелени фишове“ (4). Според до-

говореното със Съвета за социално съгласуване минималната заплата (475 евро) би трябвало да се повиши на 500 евро през идната година, но правителството се готви да предоговори това споразумение.

Стратегията, с която се цели да се консолидират счетоводните сметки и да се намали дефицитът, предвижда на първо място да бъдат намалени разходите за функционирането на държавата: прогресивно намаляване с 5% на заплатите на работещите в

администрацията, в държавните предприятия, в институциите и органите, свързани с държавния суверенитет (армия, полиция...); замразяване на повишенията и израстването в кариерата в публичните услуги...

Следва намаление на социалните помощи, получавани по общия ред от общественото осигуряване и на тези по линия на Медицинското обслужване на държавните служители. Замразяват се пенсиите през 2011 г., намаляват се с 20% помощите за социално интегриране и т. н. И накрая са предвидени различни мерки в сферата на данъчното облагане, като се започне с увеличаване с два пункта на данъ-

ка върху добавената стойност (ДДС).

Обявените няколко добри намерения – да се ограничи укриването на данъци от предприятията или да се търси подкрепа от страна на финансовия сектор, не са в състояние да променят общия смисъл на политиката на ограничения. Оразват се заплатите, пенсиите и субсидиите, без да се държи сметка за катастрофалните последици за вътрешното потребление, за данъчните приходи или за социалните помощи. Припряно се повишава Данъкът добавена стойност, но остава в мъгла въпросът за облагането на финансовите печалби.

Още преди МВФ да се намеси официално, под натиска на Европейския съюз бяха направени промени в националното трудово законодателство – по-голяма гъвкавост, улеснения за уволненията и други изменения, чиято законност от гледна точка на европейските договори е повече от съмнителна. Трудно е да се каже дали трудещите се и народното недоволство, в Португалия и в другите страни, ще са в състояние да противодействат на този самоубийствен процес, или ще станем свидетели на разрушаването на европейския социален модел от самия Европейски съюз.

(1) *Jornal de Notícias*, Порто, 2 декември 2010.

(2) Според Националния статистически институт (www.ine.pt).

(3) *Diário de Notícias*, 13 декември 2010.

(4) Данни на сдружения като „Précaires inflexibles“ и „Ferve“. *Recibos verdes* (зелени фишове) е твърде особена система за заплащане на труда, въведена през 1978 г. от правителство на социалиста Мару Суареш.

LE MONDE DIPLOMATIQUE
Превод Методи Кръстев

СТО ЧАСА С ФИДЕЛ

Изд. „Монд дипломатик“
С., 2010, 784 стр., 25 лв.

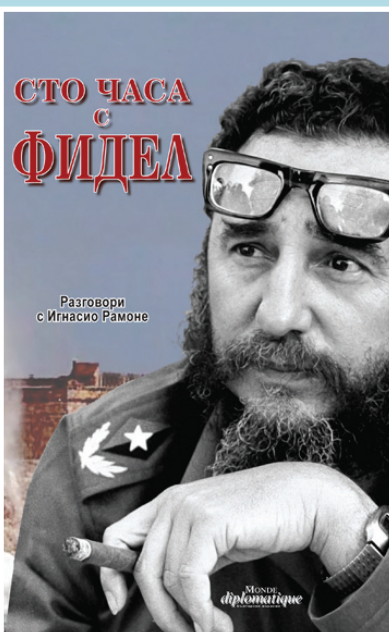
Книгата е плод на многочасови интервюта с кубинския лидер, направени от световно известния интелектуалец и журналист Игнасио Рамоне.

Рамоне е социолог и теоретик на културата, автор на много статии и трудове за социалното общуване и международната политика. В настоящата книга той успява да открие ключа към Кубинската революция чрез човешката и политическата биография на Фидел Кастро.

Какво е детството му? Къде и как става бунтовник? Какви са връзките му с Че Гевара? Бил ли е светът на ръба на атомна война през 1962 г.? Колко пъти са се опитвали да го убият? Какво се случва в Куба след разпадането на социалистическата система? Неотменим ли е кубинският социализъм?

Спомените и разсъжденията на Фидел са уникално свидетелство за ключови събития от най-новата история на света.

Търсете „Сто часа с Фидел“ – истинската биография на Фидел Кастро, в книжарниците „Хеликон“. Книгата може да бъде закупена и в редакцията на „Дума“.

„Монд дипломатик“ ООД
Венко Кънев
Георги Ненков

„Дума 2008“ ЕООД
Николай Малинов
Павел Бебов

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.

Във Франция вестникът се издава от
SA Le Monde diplomatique,
в което акционери са SA Le Monde,
Асоциация Gunter Holzmann
и Асоциацията на приятелите
на Le Monde diplomatique.

Директор
Serge HALIMI
Главен редактор
Maurice LEMOINE

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предшени директори: François HONTI
(1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова
Павлина Колева

За контакт с българската редакция:
София – 1784
бул. „Цариградско шосе“ 113 А
Вестник „Дума“
(Монд дипломатик – българско издание)

тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Фентъзи

Велислава
ДЪРЕВА

Част трета: Омразата

Омраза. Това беше идеологията на ГЕРБ. Омраза. Страх. Подлост. Лицемерие. Мъст. Подчинение. Параноя. Масово следене, слухтене, душене и доносничество. Това беше политиката на ГЕРБ.

Обект на тази първобитна омраза бяха "Престъпната банда" и всички, наричани презрително "Ентелегенти".

Всеки ден към 11 ч. в Архивния отдел изнасяха столове и ги подреждаха в средата на фоайето срещу телекрана за Двеминутката на омразата. Вчера пред Иван седна дребната сламеноруса жена от неговия отдел, а зад него - самоуверено момиче с тъмна коса. Момичето работеше в Отдела за художествена литература. Беше я виждал да носи гаечен ключ в омазнените си ръце - беше техник и обслужваше някоя от машините за писане на романи. Имаше луничаво лице и бързи атлетични движения, носеше емблемата на Младежи-ГЕРБ. Жените бяха най-ревностните последователи на Б.Б., те попиваха лозунгите, шпионираха доброволно и надушваха всичко неправоворно.

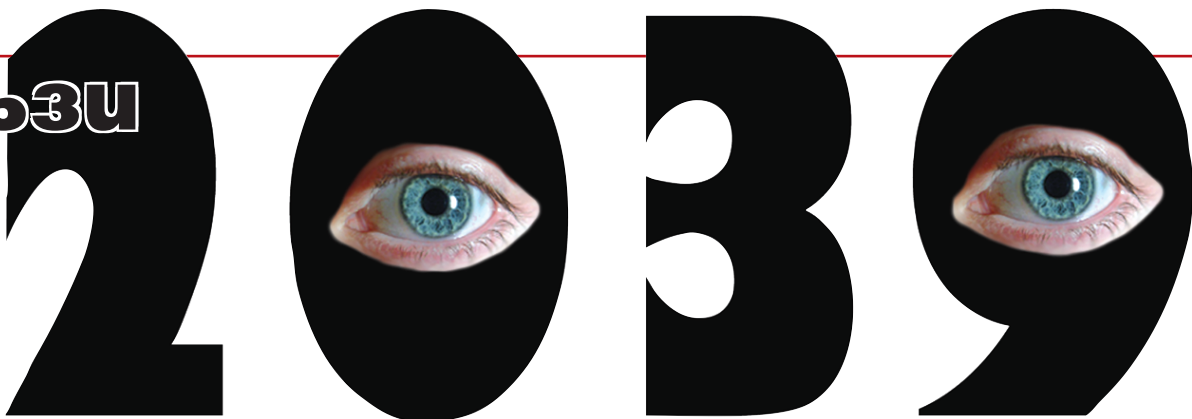
От телекрана гръмна отвратителен, стържещ говор като от чудовищна несмазана машина. Шум, който те кара да стискаш зъби. Омразата беше започнала.

Както обикновено се появиха типове от "Престъпната банда" и техните слуги. Публиката задюдюка. Дребната сламеноруса жена изписка от страх и отвращение, щом видя народните врагове. Това бяха виновниците за бушуващата вече 30 години криза, която тресеше страната въпреки титаничните усилия на Б.Б. Това бяха гадовете, наглеците, престъпниците, които оплюскаха и опоскаха народната пара, гравителите, разбойниците, вещниците, лъжците, измамниците народни, крадците, които окрадоха държавата, тези вероломни бандити, тези коварни саботьори срещу всяко благородно начинание на Великия вожд Б.Б.

Според някои тези презреени субекти бяха напуснали страната като плъщоци, според други отдавна бяха екзекутирни, но всеки знаеше, че именно "Престъпната банда" носи цялата вина за кризата, която ставаше все по-дълбока и заплашваше да погълне държавата като една Марианска бездна.

От екрана "Престъпната банда" и техните слуги - писатели, поети, учени, журналисти и всякакви подобни изроди, изчадия, нечовеци и неличности изричаха обичайните си зловни нападки срещу доктрината на ГЕРБ, срещу свещените закони на ГЕРБ, срещу божествената личност на Б.Б., което извикваше ярост във всяка верноподаническа душа. Нападките бяха преувеличени и злостни, но достатъчно правдоподобни, за да изпълнят човек с тревогата, че други хора, не така трезвомислещи като него, могат да се подвежат.

Тези престъпници ругаеха Б.Б., скверняха неговото кристално име, оспорваха и отричаха неговата еднолична, абсолютна, безразделна власт, разобличаваха диктатурата на ГЕРБ, проповядваха свобода на словото, свобода на печата, свобода на събранията, свобода на мисълта, настояваха за възстановяване на консти-

В чест на славната 30-годишнина от пришествието на Б.Б.

(Вариации по „1984“ от Джордж Оруел)

туцията, на парламентарното управление, дърдореха за разделение на властите, ломотеха за демокрация, пищаха за права на човека и други подобни дивотии и глезотии, ронеха лицемерни сълзи за погубената наука, за поруганата духовност, хленчеха за някакво си изкуство, мрънкаха за някаква си култура...

Всяка тяхна дума беше мислопрестъпление.

Още през първите трийсет секунди от омразата хората започнаха спонтанно да издават гневни възклицания. Видът и дори мисълта за "Престъпната банда" и нейните хрантунници автоматично предизвикваха погнуса и ярост. Тия "Ентелегенти" бяха постоянен, неизменен обект на дива омраза и ненавист - така мизерията ставаше още по-остра и непоносима, но пък всеобщия ужас от Полицията на мисълта придобиваше особена ведрост, внушаваше сигурност и спокойствие.

Но въпреки че всички мразеха и презираха "Престъпната банда", въпреки че по хиляда пъти на ден от трибуни, телекрани и вестници Б.Б. отхвърляше, разобличаваше, осмиваше, разбиваше на пух и прах нейните теории като жалка глупост, тъпацияна, лъжа и лицемерие, каквито и бяха - въпреки всичко това влиянието на "Бандата" не отслабваше. Винаги се намираха нови наивници, готови да бъдат подвеждани. Не минаваше ден без Полицията на мисълта да не разобличи шпиони, вредители и саботьори, действащи под нейно ръководство. Тя командваше огромна призрачна армия, нелегална мрежа от заговорници и терористи, с едната цел - да унищожи Б.Б. и държавата.

През втората минута омразата стигна до изстъпление. Хората подскачаха на местата си и крещяха с всички сили. Дребната сламеноруса жена бе порозовяла от гняв. "Свине! Свине! Свине!", крещеше тъмнокосото момиче. "Гадове! Уроди! Изроди! Предатели! Педали! Майкопродавци! Боклуци! Измет! Сган! Дебили! Дегенерати!", крещяха всички.

В някакъв момент на проблясък Иван установи, че и той крещи с другите и яростно рита по краката на стола. Най-ужасното в Двеминутката на омра-

сливаше с хората наоколо и всичко, което се говореше за

"Бандата", му звучеше вярно. В такива моменти тайната му ненавист към Б.Б. се превръщаше в обожание, струваше му се, че Б.Б. се извисява като непобедим, безстрашен защитник, като скала срещу заговорническите орди, способни само с думите си да унищожат цивилизацията ГЕРБ.

Омразата стигна своята истерична кулминация. И когато вече всички бяха изпаднали в духовна изнемога, враждебните муцуни преляха в лицето на Б.Б., с натежала долна челюст, с магнетична жестокост и предразполагаща примитивна сила, първобитен животински инстинкт и тайнствен покой и бе така огромно, че почти изпълни екрана. Никой не чуваше какво говори Б.Б., но неговите неразличими една от друга думи вдъхваха увереност със самото изговаряне. След това лицето на Б.Б. избледня и на негово място се появиха изписани с черни главни букви лозунгите на ГЕРБ:

**ЛЪЖАТА Е ИСТИНА
СВОБОДАТА Е РОБСТВО
НЕВЕЖЕСТВОТО Е СИЛА**

Дребната сламеноруса жена лежеше изтощена върху облегалката на стола отпред, шепнеше възбудено "Спасителю мой", протягаше ръце към екрана. После покри лицето си с длани. Очевидно се молеше. В този миг цялата група започна бавно и ритмично да

скандира "Б-Б!Е Б-БЕ Б-Б!" - отново и отново, много бавно и с големи паузи между "Б" и "Б", силен гъгнеш шум, в който имаше нещо дивашко. Този екзалтиран напев продължи около трийсет секунди. Беше като химн във възхвала на мъдростта и могъществото на Б.Б. Вътрешностите на Иван изстинаха. По време на Двеминутката на омразата не можеше да устои на общото изстъпление, но това получовешко скандиране: "Б-БЕ Б-Б!" винаги го изпълваше с ужас. Естествено и той скандираше с останалите - иначе не можеше. Инстинктивно прикриваш чувствата си, контролираш лицето си, държиш се като другите.

Иван спря да пише. Всеки ден имаше Двеминутка на омразата. Всеки месец - Седмица на омразата. Всяко тримесечие - Месец на омразата. В чест на светлия юбилей 2039-а беше обявена за Година на омразата. Цялата. Всичките 365 дни, всичките 12 месеца, всичките 24 часа в денонощието. Интересно, защо няма поне Двеминутка на любовта, запита се Иван. И си отговори сам - очевидно защото любовта към Б.Б. се подразбира по презумпция. Така, както вече 30 години всеки беше виновен по презумпция, престъпник по презумпция, осъден по презумпция.

Втренич поглед в страницата. Откри, че почеркът му не беше нечетлив и изкривен както преди. Писалката на баща му беше изписала с равни, едри, печатни букви:

ДОЛУ Б.Б.
ДОЛУ Б.Б.
ДОЛУ Б.Б.
ДОЛУ Б.Б.
ДОЛУ Б.Б.

Чак до средата на страницата.

Прониза го страх. И то безсмислен, защото изписването точно на тези думи не беше по-опасно от самото водене на дневника; но за миг се изкуши да откъсне страниците и изобщо да зарече начинанието си.

Не го направи - знаеше, че е безполезно. Нямаше никакво значение дали беше написал ДОЛУ Б.Б. или не. Нямаше никакво значение дали щеше да продължи дневника си или не. Така или иначе, Полицията на мисълта щеше да го хване. Той беше извършил - и пак щеше да извърши, дори ред да не беше написал - върховното престъпление, което включваше всички останали - мислопрестъпление. Мислопрестъплението не може вечно да се крие. Можеш да се изпълваш известно време, дори години, но рано или късно непременно ще те пипнат.

Това ставаше винаги през нощта. Арестуваха неизменно през нощта. Шут и вратата е изкъртена с трясък, качулати, въоръжени до зъби мъже, внезапно пробуждане от сън, грубата ръка, разтърсваща рамото ти, кръгът жестоки, непроницаеми маски около леглото, пълното, ужасено безмълвие на съседите. Следваше съобщение за арест, написано и изречено с най-унизителните думи и това беше самата присъда. Първо опозоряваха човека, после той изчезваше. Заличаваха името му от всички списъци, отричаха цялото негово съществуване и после го забравяха. Ако оставаше нещо, то беше смътен спомен за факт гнусен и позорящ.

В по-специални случаи и особено - в такива исторически моменти като светлия 30-годишен юбилей, всеки месец от телекрана се разиграваше най-зловещото зрелище, наречено "Гражданска присъда". Това беше най-любимото шоу на мутантите.

Песнопойка Химни в чест на Б.Б.

*"Бате Бойко е герой
млади п....шиба той..."*

*"Бате Бойко обещава мощ!
Бате Бойко прави вятър!
Утре ще усетиш как
бате Бойко те обича.
И за твоя виснал флаг
бате Бойко прави вятър!..."*

*"С Бате Бойко имам среща
и го него щом застава,
знам, от силата гореща
родолюбец аз ще стана..."*

*"С голо дупе - таралеж!
Беж! Беж! Беж!"*

*Химнът "Небесна лъчезария",
който Иван откри, преведен на няколко езика:
Оригинал: "О, достолепни Генерале, поведи ни!
Ний вярваме във твоя свят обем!"
На английски: "Lead us on, ye stately general!
In thy holy pledge we trust!"
На френски: "Oh, digne Général, soit notre guide!
Dans ta sainte vocation nous croyons!"
На немски: "Führen Sie uns, Herr General!
Auf Ihre heilige Versprechung verlassen wir uns!"
На испански: "Nos dirige, el General de la gente!
Creemos en la promesa de tu santo!"
На италиански: "O, guidaci splendente Generale!
Nel tuo giuramento sacro noi crediamo!"*

Искам гумата

Ген. Тодор БОЯДЖИЕВ

В американския сленг има един израз, който като че ли е измислен като дефиниция за поредния, този път грандиозен СРС гейт "made in Bulgaria". Изразът е verbal diarrhea. Звучи толкова нелицеприятно, че просто не ми се ще да го превеждам, но трябва. Все пак минаваме за франкофони и не всеки знае английски, въпреки че се подразбира. Преводът е словесна диария.

Защо използвам този израз? Не заради масираната реакция в масмедията, защото макар и в малка част от тях се прави опит за обективен поглед към събитията. Запретвам крачоли и влизам в тази verbal diarrhea, защото се чудя как някои искат

да принизят качествата на нацията

и да ни изкарат малоумници, които помнят само дни, седмици и най-много месеци назад. Как така се появиха едни хора изцяло в бяло, супер "защитници" на човешки и граждански права, които мислят, че сме забравили какви ги вършеха по тяхно време?

Как така се опитват да описват ставащото като нещо, което е само белег на миналото (преди 21 години) и ни идва като гръм от ясно небе?

Как така твърдят, че се връща полицейщината, когато тя никога не си е отивала, а само е мутирала и се е самогенирала, за да стигне днешните висоти?

И защо стават наивно смешни, когато отново виждат "вездесъщата" Държавна сигурност и "отмъщение" за дипломатите и достигателите?

Стига елементаризъм. Не сме чак толкова опростели!

Спим ли?

Край на общите приказки. Но преди това един риторичен въпрос: Каква е разликата между Тодор Живков, който е можел да вдигне телефона на Григор Шопов и да му каже нещо от рода, примерно на "Абе, Григоре, нещо напоследък Митко Григоров и Начо Папазов започнаха да си говорят под сурдинка, а предстои партиен конгрес. Я вижте там аджеба какво става?" И седмица по-късно (ноември 1966 г.) на конгреса на БКП Митко и Начо да изхвърчат от Политбюро и ЦК. И в наши дни министър-председателят да каже, че министрите не са, за да се обичат, а за да се конкурират, даже да се мразят, но някой, там отгоре, трябва да ги контролира нон-стоп, и то дори с използването и на СРС. И нека да не бъдем толкова късопаметни и да видим в този времеви отрязък какво и как се е променило и променило ли се е?

Преди дни една журналистка направи интересна инвентаризация на СРС скандалите, които ни тресоха през последните 20 години. Но темата е толкова обхватна, че няма как една статия да е всеобхватна.

Обикновени милиционерщина и полицейщина

Следват словесни портрети и експертизи в чужбина с надежда да се забрави за злоупотребата с власт на най-високо ниво

И така:

Факт № 1:

2 декември 1992 г. Министър-председател Филип Димитров; министър на вътрешните работи Йордан Соколов. Открито писмо в български ежедневник на ген. Тодор Бояджиев до Соколов, Татарчев - главен прокурор, Софийски - председател на Комитета по пощи и далекосъобщения, по повод на това, че "Личната кореспонденция на експертат на МВР продължава да се контролира". (В интерес на истината само Софийски разпорежда проверка и от пощите отговориха официално - "Не сме ние!"). Причината за прилагане на това СРС е, че в мотивите за оставката ми като първия главен секретар на МВР, връчена на Филип Димитров и на президента д-р Желев, черно на бяло е казано, че не приемам реполитизацията на министерството, деполитизирано със закон.

Факт № 2:

10 февруари 2001 г. Министър-председател Иван Костов; министър на вътрешните работи - Емануил Йорданов; шеф на Националната служба за сигурност - ген. Атанас Атанасов. Първи публикации за разработка под кодовото название "Асистентите", "която цели наблюдението на 43 видни личности, настроени критично към управлението на Иван Костов". Определено си заслужава да си припомним кои бяха тези 43 лица, разделени в няколко групи "асистенти": офицери, магистрати, бизнесмени, интелектуалци, ревизори, кметове, журналисти, социолози и, разбира се, политици. Няма да изреждам целия списък, но ще спомена, че между интелектуалците бяха Андрей Пантев и Вежди Рашидов, между кметовете - Йоан Костадинов и Костадин Паскалев, между журналистите - Тошо Тошев, Волан Сидеров, Петьо Блъсков, Слави Трифонов, между социолозите - Андрей Райчев и Кънчо Стойчев, няма да спестя и Любен Дилевсин, Петър Корумбашев и дори вицепрезидента Тодор Кавалджиев. Защо да си припомним? Ами защото почти всички "участници" и днес са или "за" или "със" СРС-та, по същата причина - "настроени критично към управлението". Единствено предлагам да се смени името на разработката. По-верви да я

кръстят "Достойните" или "Непримиримите".

Факт № 3:

13 март 2001 г. по времето на същото правителство, на първа страница на водещ ежедневник се появи голямо заглавие "Следят генерал за шпионаж" и

да арестуват генерала за шпионаж, изскочи следващата добре документирана сензация, че не следят само генерала, а "Държат под око лидерите на тракийците". И то защото правели тракийска партия. И в няколко последвали публикации стана ясно, че не само Коста

Карамитрев

председател на тракийската организация, и Тодор Бояджиев, член на ръководството, но на контрол са взети и две известни духовни лица - отец Боян Саръев и митрополит Галактион, поддържащи от дълги години националната тракийска кауза.

Факт № 6:

Същата дата - 19.03.2001 г. С писмо вх.щ 2103 до Главния прокурор на Република България г-н Никола Филчев го уведомявам, "че се възражда политическата полиция" и искам прокурорска проверка по случая (прилагам сканирано копие).

Факт № 7:

И тук ще спра, защото иначе трябва да изреждам и

други конкретни данни. На 21 март 2001 г. нещата си дойдоха на местата. С публикация в най-тиражния български ежедневник тогава под заглавието "Командира посочи врага на СДС" стана пределно ясно кой и защо е разпоредил разработването на най-старата обществено-патриотична организация в България - Съюза на тракийските дружества. Организация, закривана от "Звено" през 30-те години и от Политбюро на ЦК на БКП през 70-те години на миналия век, но достигнала 115-годишния си юбилей тази година с поглед далеч в бъдещето.

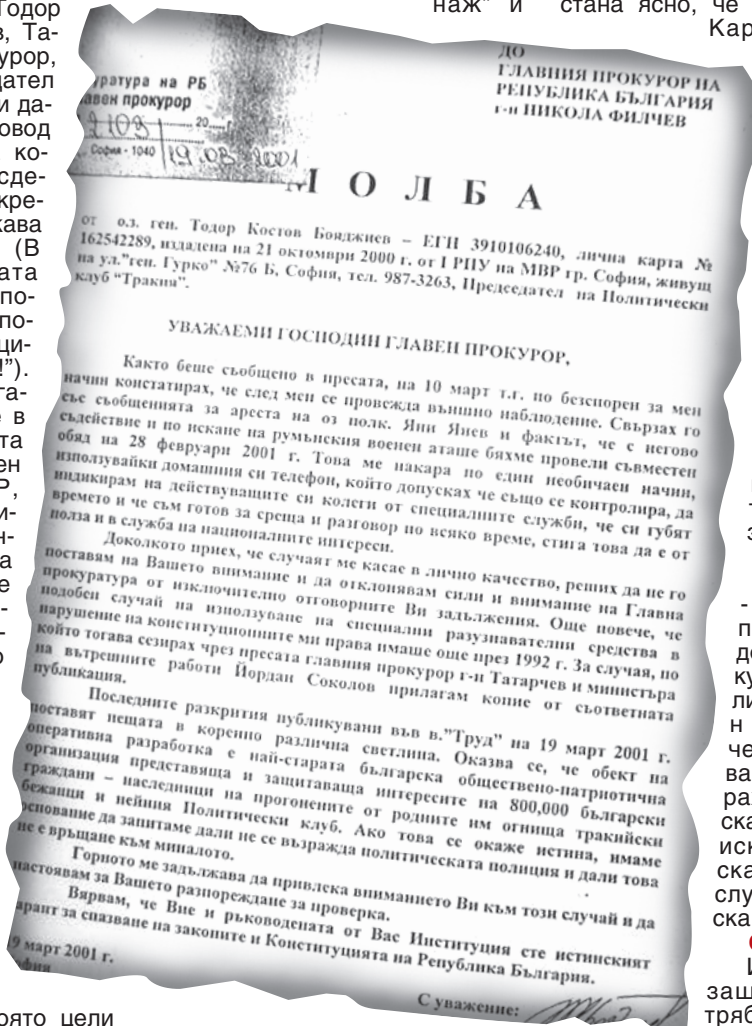
В този скандал освен много неща, които вбесяват, има и "дреболии", които ме натъжават. Уж сме нация-техническа, българин е измислил компютъра, а пак изоставяме от световния прогрес. В навечерието на XXI век депутатът Йордан Бакалов получи държавната тайна в насипен вид направо в пощенската си кутия в парламента... Една декада по-късно

Факт № 4:

След тази публикация години наред автоматичният отговор на мобилния ми телефон беше: "Елементарната етика изисква да Ви предупредя, че този телефон се подслушва. Ако това Ви притеснява - избрали сте грешен номер. Затворете. Ако не ви пука, оставете съобщение". Много журналисти могат да потвърдят, че са чували и са се смели на този запис. Даже една чужда телевизия беше попаднала на него, търсейки ме за интервю, записали го и го излъчиха преди интервюто, без да ми искат съгласие.

Факт № 5:

19 март 2001 г. Една седмица след разкритието, че а, а...

в. "Галерия" я получава под вид на електронни флашки. Има прогрес, ама, братя - "рупори" на истината, изоставате от световните тенденции и ще си имате проблеми с прокуратурата. То ще бъдат словесни портрети, описания на "неизвестности" извършители, експертизи в чужбина и т.н. месеци наред, с надежда да се забрави в крайна сметка, че е ставало дума за злоупотреба с власт на най-високо ниво. Учете се от световните тенденции и пионерите от "Уикилийкс" - правете го през интернет и с програми, които залихват изцяло подавателя и той си остава неизвестен и за тях, и за ФБР, респективно и за вас, и за МВР и ДАНС. По този начин не могат да ви съсият обвинения за конспирация против сигурността на държавата. И ще тръгне такъв поток от държавна тайна, че и няколко многотиражки няма да успяват да го оползотворят...

Другото, на което се чудя, е какво стана с професионализма на Бойко и със силния му

инстинкт за съхранение

Не е ли наясно, че в резултат на толкова години работа в МВР, вътре в системата има много хора, които не го обичат. Има и недоволни, които с пълно право създадоха профсъюзи. Има идеалисти, които вече на нищо не вярват, но се надяват, че със скандали нещо ще се промени. Има и продажници, които за 30 сребърника са готови не само да продадат майка си, а и да я доставят без наложен платеж. Да не говорим за броя на тези пък, които са готови да платят. На нищо ли не го научи провалът на партньорите му с "Уикилийкс"? Вече толкова ли повярва на обожествяването му от някои журналистически слугини, че забрави, че и той може да попадне на пангара, както се казва.

Така че за мен темата не е конкретният скандал като нещо "нечувано" и "невиждано", а генералният въпрос - "За каква демокрация говорим" при непрекъснат рецидив на това, което може да се нарече само милиционерщина и полицейщина. Те не се възраждат. Те просто никога не са си отивали. И не можем да виним СРС-тата. Те са скалпел, използван за извършване на животоспасяващи операции, но и на политически убийства. Оказа се, че може да наранят фатално и този, който ги използва не по закон и предписание. В крайна сметка зависи не от скалпела, а от ръката, която го държи.

Очевидно е, че досега този инструмент все още не е в точни и чисти ръце и че не сме създали необходимите предпоставки за контрол при използването му.

И докога ще ни е толкова къса паметта? Защото стар постулат е, че "Всяка власт корумпира! Абсолютната власт - абсолютно!"

Позиция

Дървеният език - Вчера и днес

Участниците в СРС-мата са увредили
сами доброто си име и са се посрамили

Константин
ИВАНОВ

Във френския език има израз langue de bois. Буквалният превод е "дървен език". Използва се за обозначаване на шаблонно говорене, използване на високопарни, но кухи откъм съдържание фрази. Като обичаен пример за langue de bois се даваше езикът и стилът, който се използваше от партийните апаратчици на конгреси, събрания, инструкции и прочие "мероприятия" за ограмотяване на масите в съответствие с идеологическите и политическите повели. "Козните на империализма няма да прекършат устрема на народните маси за изграждане на развито социалистическо общество" - последното може да бъде във вариант "зрял социализъм". Или "Под мъдрото ръководство на БКП (партията и правителството, другаря Тодор Живков) напред към нови успехи в труда и учението" и т.н., и т.н., всичкото това гарнирано задължително с цитат от том..., стр... от събраните съчинения на класиците на марксизма-ленинизма или на първия ни тогавашен партийен и държавен ръководител.

За това уж отдавна забравено минало се сетих докато гледах 15-ина минути (и толкова едва се издържа) от предаването на БНТ "Референдум" във вторник, 18 януари. Всички характеристики на дървения език бяха налице в словесните изяви на представителите на ГЕРБ. Не си направих труда да му напомня името - апаратчиците от миналото и днес са толкова лишени от индивидуалност, че и по физиономия си приличат. Говори този Х, а сякаш слушах премиера - каква опоскана от Станишев държава е заварил ГЕРБ (опоскана, ама оставили спестовна книжка с 8 милиар-

да, които за година и нещо се стопиха с една четвърт), какви титанически усилия се полагат за извеждане на страната от кризата (излизахме през април миналата година, после в края на лятото, после за Димитровден, Дянков ще каже кога е следващото), за магистралите може и да е станало дума по-нататък, но както вече писах, издържах 15 минути.

Който
и гербер
да застане
заг
трибуната,
все тая

За разлика от социалистическите си предшественици референдумният Х цитираше мантрите на Бойко, без да се позовава на първоизточника или на събраните му съчинения. По същия донякъде обиден за автора начин Х цитираше и Цветан Цветанов и по-специално любимата теория на вътрешния за конспирации и сценарии на всякакви бандити, подкоросвани от "Позитано", да прекършат устрема на ГЕРБ да пребори престъпността, корупцията, контрабандата и т.н. Някога се клеймяха козните на империализма, заговорнически да провали изграждането на развития социализъм, сега са сценарии и конспирации, които като камъче в ботуш пречат на маршовата стъпка към изграждане на развит полицейска демокрация.

Естествено на младежа Х пригласяше г-н Шопов от "Атака". Него поне няма как да го сбъркаш с някой друг - с това

неповторимо излъчване на Елин-Пелиновия селски бирник - размечтаваш се да си Андрешко и да го зарежеш посред нощ в мочурището. Той възторжено обеща пълна подкрепа на ГЕРБ във вота на доверие, който Бойко иска. Отдъхнали са си атакистите, защото голямо треперене е паднало да не вземе Б.Б. да изпълни заканата да извади от джоба си оставката и да предизвика предсрочни избори. Тогава г-н Шопов и компания трябваше да останат с едните спомени за депутатски заплати, депутатски кюфета и прочие депутатски екстри.

Това, че герберите в различните си публични изяви предъкват ярмата, насипана им в коритцето от Бойко и Цецо, не изненадва - какво да очакваш от хора, дето не можеш да им запомниш нито името, нито физиономията. И от хората на Волен не можеш да очакваш друго, освен пълна и безусловна подкрепа на правилната политика на партията ("Аз знам - ти права си, когато съгрешиш дори", Христо Радевски, пролетарски поет). Изненадва обаче невежеството (невежество ли е, злонамереност ли е, казва ли ти някой?) на текстописците на анкетата, по която трябваше да се изкажат участниците в "Референдум". Питаше се (цитирам приблизително) кое ще е решаващото в предстоящата предизборна кампания - борбата на идеи или компроматите. Като под компромати се имаше предвид разпространението на сересетата напоследък.

Компромат е неологизъм, съкращение от компрометиращ материал. Компрометирам от френското compromettre, според речника за чуждите думи в българския език означава "увреждам доброто име на някого; излагам, посрамвам". Колкото и да ни заглавичкват с някакви манипулации (пак "сценарии, заговори и конспирации") ясно е, че Фидоската е ходатайствала за някакъв двойкаджия да оглави митницата в Лом, а Бойко е разтворил чадър над Бирата. Не филанкишията, а самите участници в написаните разговори са "увредили доброто си име, излагали са се и са се посрамвали". Човек да се натиска да си спретва сам на себе си компромат противоречи на здравия разум.

Така че, колеги от БНТ, драга Доби, във формулировката на въпроса ви за референдума трябва да замените думата "компромат" със "скандал", "афера", "далавера" - изборът е ваш.

подвици и сърцата им преливаха от благодарност, любов и преданост към Б.Б.

Какво чудовищно, какво смъртоносно тържество на дресирания мутант над личността!

Това беше апогеят на демокрацията.

И никой вече не се жалваше от съдебната система.

Иван изпадна в истерия. Точно така мутантите бяха изпратили на смърт неговите родители. В следващия миг подскочи. Някой чукаше на вратата.

Вече! Затаи се като мишка с напразната надежда, че който и да е, ще си отиде след първото почукване. Но не. Най-лошото беше да отлага. Сърцето му биеше като барабан, но лицето му по стар навик вероятно беше безизразно. Той стана и бавно се запъти към вратата.

(сlegва)

Назаем от
argumenti-bg.com

Брюкселски безсъници

Конгратюлейшънс, Борисов, за Ченген!

Георги ГОТЕВ

От скандала със СРС-тата светът разбра, че България е една голяма ченгеджийница. За да изгради международен имидж, Борисов се поотърка около Дилма Русеф, ама каква стана тя? Все повече прилича на Пиночет.

Сега Борисов бърза да получи вот на доверие преди скандалът да е станал по-голям. Не знам какви нови записи ще се появят, но ми е известно, че Европейската комисия няма да остави без внимание подробността дали подслушванията са били извършвани законно. Тоест с разрешение от съдия. При това във всеки отделен случай на подслушването, на основата на което българският премиер взема важните за държавата решения.

Затова докладът за напредъка на България в изпълнение на препоръките на механизма за проверка и наблюдение на комисията, който се очаква през февруари, вероятно ще бъде катастрофален. Тогава вот на доверие няма да свърши работа, ще трябва оставка.

Борисов разправяше, че понеже вече няма приятели, самотно си стои в Баня и си пуска дивидита. Ама май не били дивидита, а СРС-та. Продуцентска къща ДАНС се грижи за това всеки ден до него да достига "бест оф" подслушването, на основата на което българският премиер взема важните за държавата решения.

След премиерските откровения, че всички министри трябва да бъдат подслушвани, и след изказванията на мнозина от тях, че това било нормално и дори престижно, българската върхушка изглежда като реалити шоу. Ченгеджийница плюс чалгаджийница. Сори за чуждите посланици, които трябва да си преведат това. Впрочем съветвам ги да внимават какво говорят и винаги да звучат бодро, защото и те трябва да градят имидж.

У нас булевардните медии обичат екшън героя Бойко Борисов, те до голяма степен го създадоха. Затова у нас има търпимост към факта, че той е казал, че е поел ангажимент да протегира добре облечен бизнесмен. През май в Германия президентът Хорст Кьолер подаде оставка заради изказване, което евентуално би могло да се възприеме като критика за участието на страната му във военни мисии зад граница.

Но България не е Германия. Статистически погледнато, у нас едни и същи хора смятат, че Борисов здраво се е издържал и че е нормално да остане на поста премиер. Презумпцията е, че цялата политическа класа краде, а народът иска да вижда медийния си герой непрекъснато. Каква прелест: Бойко също обича това.

Атаките срещу Борисов очевидно са организирани от Алексей Петров, личност, която не бих искал да имам сред приятелите си и която е сравнима с Борисов като произход и биография. Само че Борисов попадна в капана на Алексей Петров, а целокупното МеВеРе и прочее служби не успяха да засечат изтичанятия на информация. За подобен провал всеки европейски политик ще признае, че се е провалил и че друг трябва да поеме отговорността на управлението. А ако към това прибавим и провала за Шенген, нещата изглеждат все още зле.

Другият аспект е афишираната борба на Борисов срещу бившата Държавна сигурност, която обаче не звучи убедително. Всъщност става въпрос за борба на бивши милиционери-комплексари срещу колегите им, с които са тренирали бойни изкуства в едни и същи школи, но които са стояли по-високо в йерархията.

Но каратистът Борисов се готви да превърне слабостта си в сила. Получи ли доверие, ченгеджийницата ще заработи с още по-голяма сила, защото Борисов ще ни настрои антиевропейски. Може да съм лош пророк, но очаквам по-нататъшна Орбанизация на българското общество. Имам предвид стила и метода на Виктор Орбан в Унгария, който в момента заплашва устоите на Евросъюза, ако не получи мощен отпор от Брюксел.

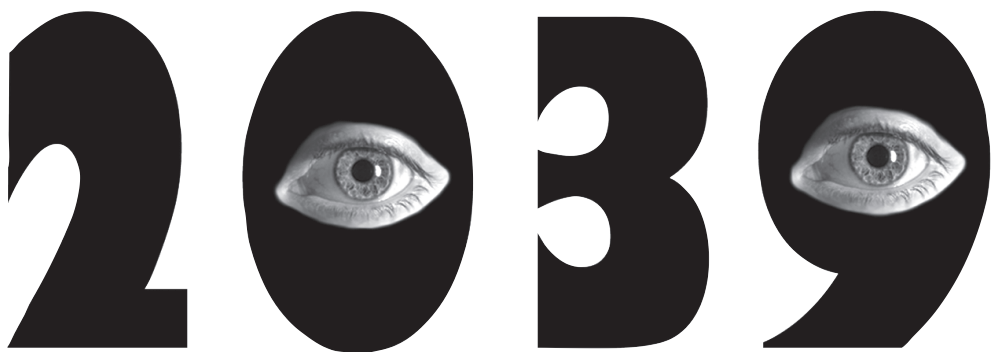
Социопозицията у нас е слаба, защото срещу почти всички нейни основни представители Борисов се е погрижил да има заведени дела. Така той ги респектира, казано на неговия физкултурен език. С ДПС отношенията са много по-топли, отколкото се признава официално, нищо чудно скоро да видим Борисов на агне на барбекюто на Доган. Синята коалиция се опитва нещо да спазари с Борисов преди вота. "Атака" ще си вдигне цената и нищо чудно да поиска да участва в управлението. Лошо за имиджа на ГЕРБ и на България? Всъщност вече нищо няма значение.

Вашият премиер наистина ли е човек от ъндърграунда, питаха ме колеги в пресзалата на комисията в Брюксел.

Комисията каза, че той първи е проявил политическа воля да бори престъпността, отговарям.

Ами че комисията доскоро подкрепяше и Бен Али в Тунис, ме репликираха.

Не казах нищо. Щото не сме тунизийци.

От стр. 21

Трибуналите заседаваха публично, пред очите на всички. Такива бяха процесите срещу лекарите-отровители на Б.Б., срещу академиците-превратаджии и терористи, срещу писателите-вредители, срещу читателите-саботьори. Обвиненията винаги бяха едни и същи - "шпионски терористичен заговор", "наемници на Престъпната банда", "диверсанти в бели халати", "слуги на Тройната коалиция", "измяна на Родината и лично на

Б.Б.", "зловещ заговор за убийството на Б.Б."

Съдебни заседатели бяха всички зрители, които гласуваха пряко - на всеки телекран имаше един черен и един бял бутон. Черният означаваше смърт, белият - живот. Никой не натискаше белия бутон. Мутантите не познаваха други присъди, освен смърт. Това беше техният миг - мигът, в който стръвно отреагираха своите страхове и комплекси, мании и патологии, в който достигаха върховно удовлетворение на своята

духовна извратеност, на своя нагон към чудовищна жестокост, на желанието за мъст, на удоволствието да унижат всеки, който знае, може и мисли. От дъното на своята примитивност, от бездната на своето свършено безличие, мутантите произнасяха смъртни присъди над човека, над личността и го обявяваха за нечовек, за неличност. Така мутантите се изживяваха като богове, всеилни почти като Б.Б. и това усещане им даваше самочувствие, вдъхновяваше ги за нови

Култура

очаквайте

„Карандила джунѝър“ представя дебютния си албум на 27 януари

Тунджер Джюдженоглу:

Българската постановка на „Матрьошки“ е най-добра

Пенка КАЛИНКОВА

Известният турски драматург Тунджер Джюдженоглу посети Пловдив, за да гледа представлението „Истанбулска история“ по неговата пиеса „Матрьошки“. У нас това е третата реализация на тази негова камерна пиеса - преди Пловдив е поставяна в Силистра и в Русе, а в Кърджали е играна и най-известната му творба - „Лавина“. Постановчик на кърджалийското и на пловдивското представление е Пламен Панев.

Автор на 24 пиеси е турският драматург, голяма част от тях са преведени на основните европейски езици, на арабски, персийски, японски, китайски. Играл се в повече от 40 страни - Русия, Румъния, Германия, Казахстан, Грузия. Носител е на много национални и на две международни награди - в Югославия и в Холандия. Той е възпитаник на Анкарския университет, на Факултета по лингвистика, история и география. Член е на Съюза на турските писатели и на турския филиал на ПЕН клуба. Някои го определят като „турския Чехов“, започнал е навремето, като студент, с писането на хумористич-

ни разкази, но най-голямото му препятствие бил... Азис Несин. Сред предпочитаните от него турски автори са Назъм Хикмет, Азис Несин, Яшар Кемал.

Общо в 14-15 страни е поставяна „Матрьошки“, но най-доброто представление, като режисьорски прочит и актьорска игра, видях в Пловдив, казва Тунджер Джюдженоглу. Спектакълът е динамичен, интересен. Новото, което му предстои, е музикален спектакъл по пиесата му „Че Гевара“ с 20-25 участници актьори. Предстои и постановка на пиесата му „Приют за жени“. Пиесата му „Лавина“ се играе в 8 театъра в Русия, 4 в Казахстан, 3 в Грузия.

Театралната система на Турция е добре развита - в 13 области има държавни театри, актьорите са на щат, добре заплатени са. Има и театри, субсидирани от общините - Истанбулският градски театър е най-старият, изнася представления в пет салона. Малко са частните театрални формации като „Актьорите Кентер“ в Истанбул, „Театъра на приятелите“ в Анкара, обикновено инициирани от известен актьор или от група актьори.

Тунджер Джюдженоглу харесва българската театрална система и смята,

Вашите големи драматурзи трябва да се превеждат на повече езици, съветва известният турски театрал

че е добре тя да бъде запазена. Познава добре и цени драматургията на Христо Бойчев, Станислав Стратиев и Стефан Цанев и се удивлява, че държавата не предприема по-ефикасни мерки за популяризирането ѝ по света. Освен на руски, тези автори трябва да се преведат на английски, арабски, испански и китайски език. Тогава ще имат огромна зрителска аудитория.

Не гледа турски сериали, защото за него те са доста далеч от реалността, но смята, че е добре да има така развита индустрия, защото тя дава допълнителна реализация и средства на много актьори, макар че в Турция театралните актьори са добре платени. Всъщност тези, които работят и в театъра, никога не биха го напуснали заради киното. По-скоро киното и телевизията са възможност да се припечелят средства, които след това да се инвестират в театъра, както е направила и Йълдъз Кентер, известната ръководителка на първия частен театър в Истанбул.

„Бал с маски“ в Софийската опера

Една от най-обичаните опери на Джузепе Верди - „Бал с маски“, представя Националната опера и балет утре от 19 ч., научи ДУМА от Галина Минчева. В спектакъла ще участват Костадин Андреев, Александър Крунев, Димитринка Райчева, Румяна Петрова, Теодора Чукурска, Стоил Георгиев, Светозар Рангелов, Димитър Станчев, Мирослав Андреев,

Слави Манов. На диригентския пулт ще бъде Борислав Иванов. Режисьор на постановката е проф. Пламен Карталов.

Знаменитата творба на Верди по либрето на Антонио Сома е била представена за първи път на 17 февруари 1859 г. в театър „Аполо“ в Рим с голям успех. Действието на „Бал с маски“ - една от оперите на Верди, предизвикала най-

много спорове, се развива в края на XVIII век в Бостън. В Бълга-

рия операта е поставена от Софийската народна опера през 1926 г. с диригент В. Бобчевски и режисьор Ил. Арнаудов.

Художници рисуват задния двор на войната

Христо ХРИСТОВ

43 произведения, излезли изпод четките и моливите на 10-има художници, живели и работили в края на XIX и началото на XX век и грижливо пазени в депата на старозагорската и казанлъшката художествена галерия и в къща-музей „Чудомир“, може да бъдат видени от ценители на баталната живопис в Града на липите. Сред тях са почти неизвестни за познавачите 8 работи на ранния Иван Милев и 2 платна на народоведа Димитър Чорбаджийски-Чудомир. Изложбата е под мотото „Войната като тема в произведенията на художниците от първите две десетилетия на XX век“ от цикъла „Художествените явления в българското изкуство“, коментира директорът на старозагорската галерия доц. Марин Добрев. Сред показаните маслени портрети, рисунки и зарисовки на Никола Кожухаров, Димитър Гюдженов, Георги Евстатиев, Васил Димов и др., напълно отсъстват патриотарските мотиви. Авторите са рисували основно „задния двор“ на събитията, като са се съсредоточили върху преживяванията на обикновените бой-

ци. Всички творци са участвали във водените през онази епоха войни като командировани към щабовете. Някои от платната са били включвани в пътуващи изложби, които са имали за цел да повдигат бойния дух на частите, но организаторите им бързо установили, че не това е пътят към сърцата на фронтаците, отбелязва изкуствоведът.

Идеята на цикъла „Художествените явления в българското изкуство“ е жителите на Стара Загора и Казанлък да се запознаят с творчеството на майстори, които са живели и творили рамо до рамо, но без да се влияят взаимно, и по този начин са създали блестящи образци.

Вход свободен за младите фолклорни таланти

Българското национално радио отново отваря врати за най-талантливите български деца, които ще бъдат аплодирани от слушателската аудитория на програма „Хоризонт“ - програмата, която навърши 40 години! Единственият национален радиоконкурс „Млади фолклорни таланти“ на предаването „Рано в неделя“ ще събере своите лауреати на традиционния празничен концерт на 22 януари от 14 ч. в Първо студио на БНР. Гайдари, гдулари, акордеонисти, камерни състави, дуети и индивидуални изпълнители, най-добрите таланти-творци от 5 до 25 години, за първи път ще се изправят пред микрофоните - мечта за всеки млад изпълнител на българска народна музика. Талантливите певци и свирачи, които са класирани от слушателите на „Хоризонт“, ще разгърнат музикално-фолклорната карта на България под съпровода на Академичния народен оркестър при Академията за музикално, танцово и изобразително изкуство - Пловдив, с диригент Владимир Владимиров. Тези, които няма да имат възможност да гостуват в концертното студио, ще могат да слушат ефира на „Хоризонт“ на 22 януари, след новините в 14 ч., откъдето галаконцертът ще се предава директно, съобщи за ДУМА Виолета Палошева.

www.duma.bg

кратки

Концерт в Музикалната академия

Академичният симфоничен оркестър под диригентството на Георгиос Вагианос (Гърция), от класа на доц. Ивайло Кринчев, ще изпълни Концерт за обой (саксофон) и струнен оркестър в ре минор от Алесандро Марчело. Солист е Георгиос Лигеридис - саксофон, от Гърция. „Цигански напеви“ за цигулка и оркестър от Пабло Сарасате ще прозвучи в интерпретацията на Александър Бояджиев, „Кармен“ фантазия за цигулка и оркестър върху мотиви от едноименната опера на Жорж Бизе, солист ще е Руслан Апостолов. Дватама цигулари са от класа на проф. Йосиф Радионов. Ще бъде изпълнена и Четвърта симфония от Бетовен. Концертът е на 21 януари от 18 ч. в НМА „Проф. Панчо Владигеров“. Входът е свободен.

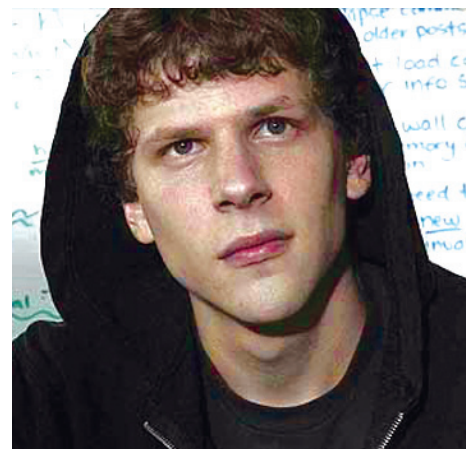
„Козата...“ с 50-о представление

Спектакълът на Явор Гърдев „Козата, или коя е Силвия“ от Едуард Олби в НТ „Иван Вазов“ ще има 50-о представление на 22 януари, съобщи БТА. Михаил Булалов, който от 1994 г. живее във Франция, спечели „Икар“ за главна мъжка роля за Мартин - преуспяващ архитект с щастлив брак, който внезапно се влюбва в коза. Бойка Велкова е в ролята на неговата съпруга Стиви - красива и интелигентна. Юлиан Вергов е Рос - най-добрият приятел на Мартин още от детството. Иво Аръков, студент на Атанас Атанасов в НАТФИЗ, е Били - сина на Стиви и Мартин.

Изтъкнати преводачи се събират в БТА

Съюзът на преводачите в България и Българската телеграфна агенция организират творческа среща с изтъкнати български преводачи - днес от 17 ч. в Националния пресклуб на БТА. Ще бъде отбелязан приносът към развитието на преводното дело у нас на Петко Бочаров, Жени Божилова и Димитри Иванов, а също и на Тодор Вълчев, Кръстан Дянков и Алфред Криспин - „Великолепната шесторка“ на българския превод от английски език.

Показват филм с 4 златни глобуса

Филмът „Социалната мрежа“ на режисьора Дейвид Финчър по книгата „Фейсбук - милиардери по неволя“ от Бен Мезрич, ще има прожекции в Дома на киното на 21 януари от 13.45 ч., на 22-ри от 19 ч., на 23-и от 12.45 ч., на 25-и от 20.45 ч. и на 26 януари от 14.15 ч. Ролите изпълняват Джеси Айзънбърг, Андрю Гарфийлд, Джъстин Тимбърлейк.

Жив

В РИТЪМА НА
ЗАБАВЛЕНИЕТО„Остава“ празнуват 10 години
„Пинг-понг“ с голям концерт

www.duma.bg

Музиката влияе на развитието ни

Подходящите музикални инструменти и изпълнение на музика в различни тоналности влияят върху правилното и хармонично развитие на децата.

А на възрастните помагат за постигане на вътрешен баланс и спокойствие - необходимо условие за вземане на правилни житейски и бизнес решения. Това е становището на психолози, организиращи тренинг програми за постигане на успех.

Според тях мекотата и хармонията на звученето на пианото или рояла оказва емоционално въздействие върху човека, успокоява нервната система и засилва концентрацията. Така се повишава и умственият потенциал, стимулират се творческите способности на детето или на възрастния. Звучите на китарата, особено на класическата, въздействат изключително благотворно върху съкровения човешки чувства, желания и мечти. Мнозина са чували израза „Тънката струна на моята душа“, който се асоциира с чувствителността. С веселост и жизнерадост се изпълва човекът, щом чуе звученето на акордеона.

Звученето на различни инструменти изключително силно въздейства върху човешките емоции

Музиката от този инструмент се лее като бърз ручей и засилва усещането за лекота, ведрост и желание за действие. Красотата на тона и елегантното звучене на цигулката развиват естетическите нагласи и възприятия на човека, чувството му за красота и хармония.

Музиката в си мажор/минор стимулира

умствената дейност и творчеството. Благотворно върху развитието на уменията за общуване, комуникациите и дипломатията действа звученето в сол мажор/минор. А когато е в ла мажор/минор, спомага за развитието на интуицията и вземането на правилни житейски и бизнес решения. Музиката във фа мажор/минор въздейства директно на сърдечната дейност и засилва чувството на обич към хората и към общокалящата среда. Стимулират

дейността на стомаха и усилват способността за концентрация на вниманието звучите в ми мажор/минор. А музиката в ре мажор/минор дава вдъхновение за творчество, естетика и красота. Волята на човека за справяне с трудности и препятствия се усилва, когато чуе мелодия в до мажор/минор, смятат още експерти.

Химията между мъжа и жената се изпарява след 18 месеца

Хората не могат да останат завинаги в състояние на влюбеност, тъй като любовната химия се изпарява след 18 месеца, твърдят експерти. Когато сме влюбени, мозъкът ни произвежда серия от опияняващи химически съставки, а отличият или честият секс поддържат навалицата от хормони. След 18 месеца обаче, когато отношенията окончателно загубят своята привлекателност, опияняващите химически съставки се изпаряват и чувството за влюбеност изчезва. Учените вярват, че хормонът окситоцин предизвиква порив на нежност и е виновен за нуждата от толкова много прегръдки в началото на връзката.

Както е с всеки наркотик - колкото по-дълго го използваме, толкова по-зависими ставаме, така е и с любовта - колкото е по-свежа, толкова химическите съставки са по-силни. Това може би обяснява защо любовниците непрекъснато минават от връзка във връзка. Те са подвластни на еуфорията, която е най-силна в началото.

Ако обаче издържат 18 месеца, тялото ще ги възнагради с още една доза. Тогава се създават ендорфините, умиращите съставки, които ни карат да чувстваме топлина, смиреност, удоволствие. Това е фазата, когато най-вече вярваме на чувствата си - и биологически, и физически. С което се обяснява и защо двойките се сгодяват след две години забавления и рядко стигат до развод. Колкото по-дълго останем с партньора и колкото сме по-щастливи, толкова повече ендорфин излъчваме, твърдят още специалисти.

НАСЕКОМИТЕ СА ХРАНА НА БЪДЕЩЕТО

Холандският професор Арнолд ван Хойс препоръчва консумирането на буболечки като екологична алтернатива на месото. Според учения яденето на насекоми ще помогне в борбата с климатичните промени, кризата с храните и намаляващите водни ресурси на Земята. Професорът подчертава, че буболечките съдържат много повече протеини, отколкото месото на едрия рогат добитък, отглеждането им е поевтино и не е свързано с отделянето на големи количества въглерод. Ван Хойс смята, че основният проблем в промяната на хранителните навици са психологическите бариери на възрастните, тъй като децата могат без проблеми да сдъвчат насекоми.

Ученият организира лекции, дегустации и курсове съвместно с професионален готвач, който показва как се приготвят различни ястия със скакалци и червеи, отгледани специално за човешка консумация в холандска ферма. За да насърчи яденето на полезните насекоми, професорът дори планира да издаде кулинарен наръчник с рецепти за приготвяне на буболечки.

Хитова песен от „Burlesque“ наградена със „Златен глобус“

Парчето „You Haven't Seen The Last Of Me“, композирано от световноизвестната авторка Даян Уорън, спечели „Златен глобус“ за „Най-добра оригинална песен към филм“. Сингълът се изпълнява от поп иконата Шер, която във вечерта на наградите го представи на живо. Песента е част от едноименния саундтрак към филма на „Sony Pictures“ - „Burlesque“ („Бурлеска“), издаден у нас от „Вирджиния Рекърдс/Sony Music Entertainment“ и е първият запис на певицата от 7 години насам.

Междувременно „Haven't Seen The Last Of Me“ зае номер 1 в денс чарта на Билборд, което превръща Шер в истинска легенда в света на шоубизнеса. Официално тя вече има номер 1 хитове в продължение на 6 десетилетия - от 60-те години до днес. Саундтракът „Burlesque“ включва още нови песни, написани и записани от носителката на 5 награди „Грами“ - Кристина Агилера. Певицата направи филмов дебют с участието си в лентата, където си партнира с Шер, за която това е първата голяма кинороля от 1999 г. Премиерата на „Burlesque“ се състоя на 24 ноември м.г.

Котарак бе призован за съдебен заседател

Съобщение един котарак да се яви в съда, за да участва в дело като съдебен заседател, бе получено в семейството на Гай и Ана Еспозито, адресирано до домашния им любимец Сел. Пазителите на Темида в Бостън, щата Масачузетс, подчертали, че недоброто познаване от котарака на английски език не го освобождава от задължението му. В пристигналия документ се

подчертава, че Сел трябва да изпълни гражданския си дълг и да се яви в съда на 23 март.

Според местните закони само по 10 причини може да бъде отхвърлена кандидатурата за съдебен заседател. Но се оказало, че Сел Еспозито не страда от опасни болести, не е на преклонна възраст, а също така няма непогасени заеми, което го превръща в идеалния кандидат.

„Как ще им отговори, когато

го попитат дали подсъдимият е виновен? С „мяу“?“, чуди се собственикът на Сел. Семейството подадо молба котаракът им да не бъде съдебен заседател. Но служителите на Темида сметнали този довод за несъществен и отхвърлили молбата. По-късно обаче чиновниците осъзнали комичността на случилото се и оттеглили съобщението. В замяна на това изпратили второ - този път до стопанката на котарака.

ГРАД НА ВЛЮБЕНИТЕ СЕ ИЗБИРА У НАС

Кампанията за избор на най-романтичния български град дава шанса на всички желаещи да определят нашенската Верона. Участието е лесно, като да се влюбиш - трябва да се изпрати sms на 1915 с първа дума от името на любимото радио, с избрания град и трите имена на участника. Вотът цели да се определи онова място в България, което заслужава най-много да бъде наречено „Град на влюбените“. Победителят ще стане ясен на празника на Свети Валентин от ефира на четирите радиостанции - инициаторите на кампанията, сред които са Веселина, Витоша, Magic FM и The Voice, подкрепени от музикалната телевизия The Voice. В същия ден, на 14 февруари, изпълнителният директор на „SBS България“ Живко Калотов ще връчи на кмета на посочения за „Град на влюбените“ почетен знак, удостоверяващ избора на гласувалите. Повече информация за кампанията може да се намери на VeselinaClub.com, Vitosha-Online.com, MagicFM.bg и TheVoice.eu.

**Цялото интернет пространство
днес замая дъх,
за да отбележи
рождения ден на**

ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ

Той е човекът, който всекунечно е на пост във виртуалното поле и осигурява електронния достъп до ДУМА във всяка точка на света. За него се знае, че когато излезе от мрежата, Жоро близа в автомобилния свят. Но по всяко време на денонощието е готов да помогне на всеки от екрана на ДУМА да се пребори с компютърните проблеми или досадните вируси. Да се чуе човек, кога му остава време за дръжките удобствата. От сърце му пожелаваме невиртуално здраве, луг късмет и да запази забинаги топлото си излъчване.

Екипът на ДУМА

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

20

Св. преподобни Евтимий Велики († 473). Св. Евтимий, патриарх Търновски († ок. 1405). Старецът Теоклит Дионисиатски († 2006)

Преп. Евтимий Велики е от Мелитин, Армения. Син е на благочестиви родители. Възведен в свещенически чин от Мелитинския епископ, отишъл в Йерусалим, основал манастир, събрал братя, имал чудотворен дар, починал на 96-годишна възраст през 473 г.

Имена

www.duma.bg

Мария Бохачек - артистка от европейски мащаб

Огнян СТАМБОЛИЕВ

Мария Бохачек (1931-1999), дългогодишната недо-стижима прима на Варненската, а преди това и на Русенската опера, беше певица от европейска величина. Днес изпълнителите от нейния мащаб не остават у нас, още по-малко - в провинцията, докато преди 1989 г. театрите ни се радваха на изпълнители от ранга на Кирил Кръстев, Николай Здравков, Пенка Коева, Валя Александрова, Пенка Маринова, Аврам Андреев, Стефка Евстатиева, Пенка Дилова, Тодор Бонев, Тодор Костов, Стефан Циганчев и още редица други от Русе, Варна, Пловдив и Стара Загора, способни да украсят с необикновената си певческа дарба и най-големите световни сцени. Но трябва да подчертаем, че тогава у нас имаше и условия за развитието на това изкуство, и сериозно отношение на държавата и обществеността към него. Не съществуваше и разрушителната реформа "ОФД", натрапена ни от правителството на Костов, която, за съжаление, даде началото на съсипването на прекрасните български оперни театри!

Родена е под артистичния знак на Везните - през 1931 г., в дунавското пристанищно градче Оряхово и е от чешки произход. През 1953 г. завършва с отличие Държавната музикална академия в София, в класа на чешката възпитаничка Людмила Прокопова, и веднага е приета за редовна артистка в Русенската опера, където пее до 1961 г. Дебютира в ролята на Неда от "Паячо" на Руджеро Леонкавало, поставена от режисьора Христо Попов и опитния и надарен за опера диригент Любен Пинтев. По това време вече утвърдена прима в театъра е младата лиричка Пенка Маринова, но трупата се нуждае и от хубав драматичен сопранов глас, защото репертоарът непрекъснато се разширява и обогатява с нови класически и съвременни заглавия. Русенските меломани

приемат дебютантката изключително сърдечно - първото ѝ излизане на сцена почти съвпада с това на младия и изключително талантлив лиричен тенор Николай Здравков, представил се много успешно в "Тоска". Скоро двамата ще пеят заедно в тази опера и тя ще остане задълго в репертоара им у нас и по световните сцени. Следващата голяма партия на Мария Бохачек е на Сантуца от "Селска чест" на Пиетро Маскани. В нея рядко красивият ѝ, тембрист спинтов, с определено драматични оттенъци, сопран звучи пълноценно и пределно изразително във всеки пасаж от неголямата, но достатъчно трудна партия. Темпераментната ѝ игра тук се обуславя, както пише композиторът Димитър Сагаев, "от едно много силно вътрешно чувство - сила, страст, омраза, страдание!"

За осемте години в Русе младата Мария Бохачек подготвя и изнася десет големи централни роли, в които почти няма съпернички - освен споменатите вече, още Аида, Джоконда, Леонора ("Трубадур"), Мария ("Мазепа"), Татяна, Мини ("Момичето от Златния Запад"). Ето какво пише за последната от тях - по повод участието ѝ в Прегледа на оперните театри у нас през 1959 г. в София - Константин Карапетров: "Измежду солистите-певци на първо място трябва да бъде посочена Мария Бохачек, чиито ценни гласови данни, изявяващи се при почти безпогрешна гласова постановка, блеснаха в ролята на Мини от "Момичето от Запад" на Джакомо Пучини с цялото си богатство. Абсолютната вокална сигурност, включително и пределните височини, голямата музикалност и прочувствено изпълнение позволиха на Бохачек да създаде верен и убедителен образ на Мини."

Следващата година Мария Бохачек е изпратена от Министерството на културата на едногодишна специализация в Италия при прочутия вока-

Мария Бохачек (Лиза) и Тодор Костов (Герман) в "Дама Пика" от Чайковски на варненска сцена

Тя бе истинска белкантова певица, за която не съществуваша тайни в пеенето, способна да изрази с богатия си и рядко красив сопран и най-деликатните душевни състояния на своите героини

лен педагог Луиджи Ричи, при когото е учил и великият Борис Христов. По това време тя свързва живота си с младия и много даровит тенор от Варна Тодор Костов. Двамата усъвършенстват вокалното си майсторство при проф. Ричи и се завръщат в родината. Мария Бохачек напуска Русе и заминава за Варна. Повече от две десетилетия съпружеската двойка Бохачек-Костов е абсолютният господар на сцената в крайморския град. Един великолепен, световен оперен дует!

Мария повтаря част от русенските си роли и прибавя към повече от двайсетина нови, главно от класическия репертоар - Верди, Белини, Пучини, Джордано, Бизе, Чайковски, Бородин, Рихард Щраус, Панчо Владигеров. Тя

е първата българска Норма през 1972 г., първата Ариадна от "Ариадна от Наксос" на Рихард Щраус (1975) - и за двете си превъплъщения бе изключително високо оценена от критиката и публиката. Силни са изявите ѝ в "Княз Игор", "Манон Леско", "Андре Шение", "Аида", "Дама Пика", "Цар Калоян", "Бал с маски", "Отело", "Бохеми", "Набуко", "Силата на съдбата". Голям беше броят на спектаклите ѝ на тези опери. По 40-50 и дори по 100 представления за всяка от тези свръхтрудни сопранови роли. Само в "Трубадур" тя излезе повече от 160 пъти! И винаги безупречна в певческо, музикално и сценично отношение. Една истинска белкантова певица, за която не съществуваша тайни в пеенето, със солидна

школа, без никакви проблеми, способна да изрази с богатия си и рядко красив сопран и най-деликатните душевни състояния на своите героини. Способна дори само с помощта на гласа си да прехвърли още в първите минути след появата си на сцената мост към публиката, да я грабне, трогне, развълнува.

С повечето от коронните си партии, и особено с "Тоска", "Аида", "Отело", "Трубадур", "Селска чест", тя гостува с голям успех на редица сцени в Европа, обикновено със съпруга си Тодор Костов, който само за няколко сезона се утвърждава като вокалист от голям мащаб. И двамата имат възможност да работят на по-голяма сцена, но остават верни на Варна - за добро или за зло. Всъщност такава е съдбата, както подчертава по-горе, на няколко поколения надарени наши певци от провинцията. Днес техни млади колеги с много по-скромни качества не искат да работят дори в Националната опера, а камо ли в Русе, Варна и Пловдив, и учили-недоучили, почти без опит на сцената, бързат да спечелят пари и слава на Запад. Но се случва, че немалко от тях са принудени да работят там като хористи...

Мария Бохачек беше явление от европейски мащаб, с висока стойност за българското оперно изкуство в силните му десетилетия от втората половина на миналия век, когато в България имаше истински професионален ансамблов оперен театър. И може да се съжалева, че "Балканто" не удостои Мария Бохачек със самостоятелна рецитална плоча, че красивият ѝ лирико-драматичен сопран вече почти не звучи по Националното радио, че за тази изключителна белкантова певица, дала живота и таланта си за оперна България, почти не се пише и говори. Но ние, българите, сме така устроени - да славим само онези от нас, които са в чужбина...

Справочник

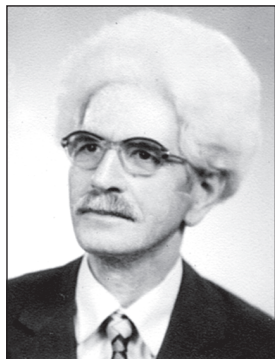
ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 20.01.2010 г. се навършват
95 г. от рождението и
14 г. от смъртта на

инж.
**ИВАН
ХРИСТОВ
СЪЙКОВ**

1916 - 1997

Да си спомним за добрия
и широко скроен човек,
обичал всички нас.

От семейството

ВЪЗПОМИНАНИЕ

Изминаха 40 дни от смъртта на

чл.-кор. проф.
**ВЕСЕЛИН
ИВАНОВ
НИКИФОРОВ**

на 83 години

ДЪЛБОК ПОКЛОН
ПРЕД СВЕТАТА МУ
ПАМЕТ!

Панихидата ще се извърши на 23.01.2011 г.
(неделя) от 11 ч. в комплекс за траурни ритуали
„КРАТОС - ЕЛ” - преди входа
на гробищен парк „Бакърена фабрика”

Спешни телефони

Единен номер за спешни повиквания
Телефон: 112

ВиК - Повреди

Телефон: 02/ 812 21 21; 02/ 920 68 71

Топлофикация - Аварийна служба

Телефон: 0 700 17 122; 02/ 951 51 96; 02/ 951 52 58

Електроразпределение - аварийна служба

Телефон: 07001 00 10; 02/ 847 01 61; 02/ 847 01 62; 02/ 847 01 63; 02/ 847 01 64;

Гражданска защита

Телефон: 0800 20112; 02/ 862 60 75; 02/ 962 04 39

Гореща линия за жертви на насилие

Телефон: 02/ 981 76 86

КАТ - Автопроизшествия

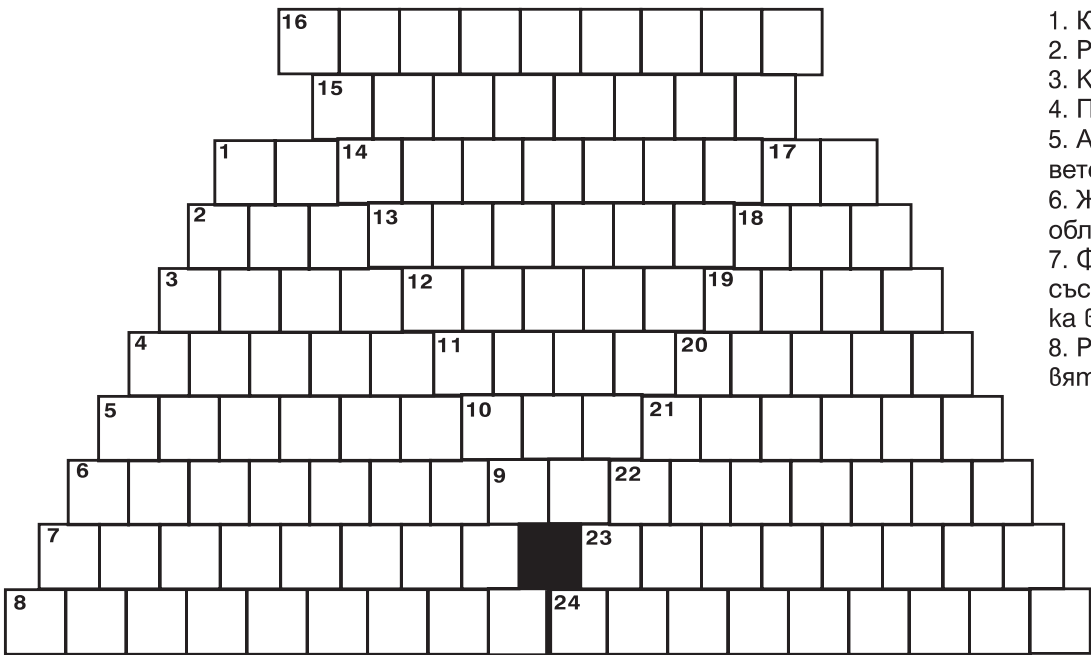
Телефон: 165; 02/ 982 49 01;

02/ 982 49 02

МВР - София

Телефон: 166, 02/ 987 77 77

ПИРАМИДИ

1. Канадски физик.

2. Разновидност, вид.

3. Канали за напояване.

4. Първобитен човек.

5. Австралийски футболист-ветеран.

6. Жителки на град във Видинска област.

7. Фамилното име на две наши състезателки по хуг.гимнастика в близкото минало.

8. Руски композитор - „Волният вятър“.
9. Музикална нота.

10. Вид цвят.

11. Тържествени слова.

12. Вар.

13. Български живописец.

14. Село в Ловешко.

15. Старо име на с.Саговец, Плевенско.

16. Село в Ямболско, носещо името на чешки историк, бивш министър на народното просвещение в България.
17. Част от каруца.

18. Бърз танц.

19. Листи за баница.

20. Чешки парични единици.

21. Подземни части на растения.

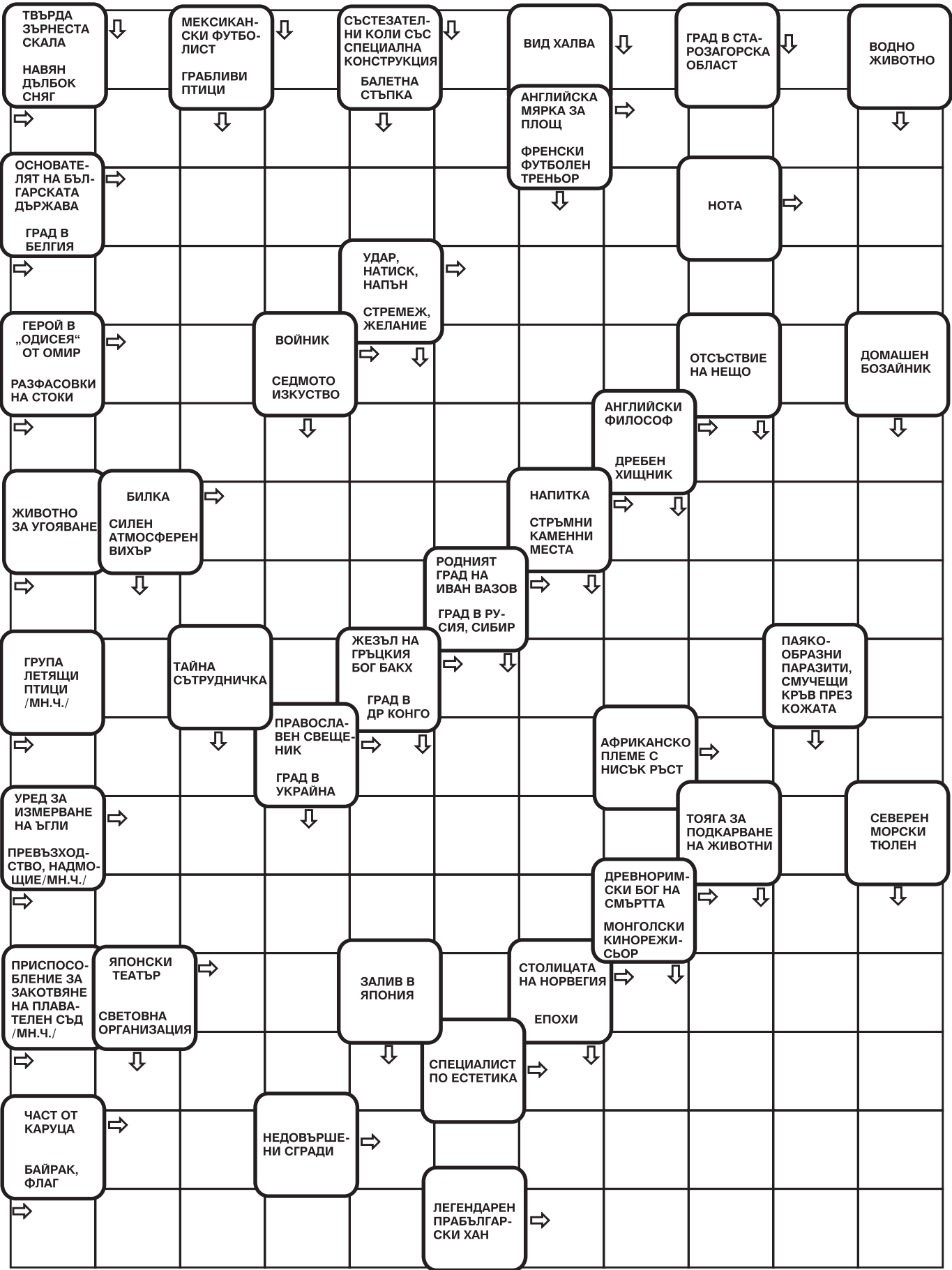
22. Самолетно гориво.

23. Футболист от „Левски“ в миналото.

24. Наша балетна хореографка.

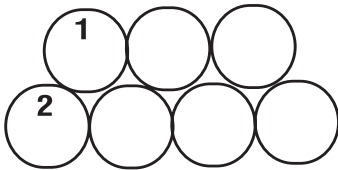
РЕЧНИК: Вугука, Ив, Куреч, Черуково.

СКАНДИ

РЕЧНИК: Анте, Аспе, Ирник, Орк, Пое.

АНАГРАМА

ВОДОРАВНО:
1. Влакногайно растение.
2. Наш ежедневен вестник.

Чрез разместване на 7-те букви открийте нови думи със следното значение:

1. Верига магазини у нас за модни стоки.
2. Испански футболен отбор.
3. Държава в Африка.
4. Приготвяне, подготвяне /разг./.

СУДОКУ

		8			3			5
3	2	7	9	1				
		5		6				
2		6						
	8						7	
						9		6
				3		7		
				5	9	2	3	1
9			1			6		

		8	3			2		
	3		2				7	1
6				7		4		
	4		9		7	3	8	
	9	3	5		2		4	
		7		2				3
3	1				6		9	
		5			3	6		

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: НАРОДНОСТИ - АДИО - РЕДНИЦИ - АОРИСТ - КОЛИЕ - ВДА - ДОВЕР - ПЕЕВ - ЕЕТ - ИДА - ОРФ - НАТРАПНИЦА - ИНЯ - РАЯ - АД - ВАЛЦОВАНЕ - ОЛ - ИТАР - САРКОМ - ИДОЛ - АНАСТАСОВ - ПАРЦЕЛ - БЪРВИНГ - АВАРИИ - ЕП - ИО - АТИ - ЯБЛАНИЦА - ГЛИНА - РАДИКУЛИТ - СЯ - СМЕТ - КАМИЛИ.

ОТВЕСНО: ПАРОПРОВОД - ВАЛС - РЕЛЕФ - АЛОПАТИЯ-НОДИЕ - ЛАРИН - ДНЕВНИЦИ - РИ - АС - ДНИ - АНОТАЦИЯ - ОЦВЕТАВАНЕ - БРЕ - СИДЕР - АРАЛ - ЛАТ-АТА - ЕАД - ВИК - ПРЕСТЪПНИК - ОДИНА - ААР - ИКА - ПАРОДИЯ - РСВ - ЦУМ - ДИВАЦ - КОИ - АЛИ - СИСЕ - АА - ОВНИ - ИЛ - ОТРИ - ДОМ - ГОСТИ.

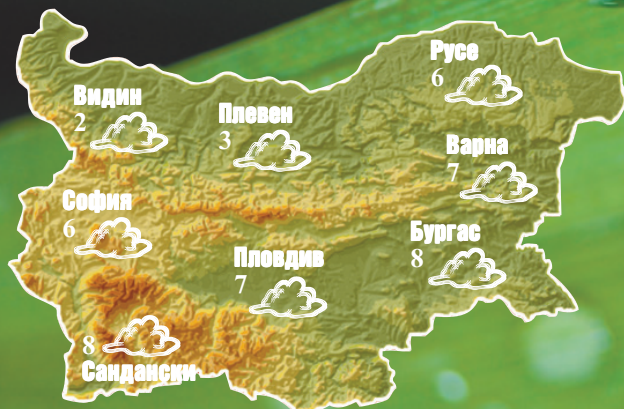
ПИРАМИДА
1.Л. 2.ИЛ. 3.НИЛ. 4.НЕЛИ. 5.ПЕЛИН. 6.ПАНЕЛИ. 7.ПРА-ЛИНЕ. 8.ПОЛИРАНЕ. 9.ПЛОТИРАНЕ. 10.ПИЛОТИРАНЕ. 11.ТОРПИЛИРАНЕ.

СТОЯН СТОЯНОВ

справочник

ВРЕМЕТО

От северозапад ще се заоблачи. В крайните северозападни райони е възможно да преръмва. Минимални температури - между минус 2 и 3°. В София - около минус 1°. Дневните температури в западната и централната част на Дунавската равнина ще са най-ниски - едва 2-3°, в останалите райони от страната ще са предимно между 4 и 9°. В София - около 6°. Атмосферното налягане, понижавайки се бавно, ще се доближава до средното за януари. Над планините облачността ще се увеличи. Максимална температура на 1200 м - около 5°, на 2000 м - около минус 2°.

Изгледи за

21

максимални
2°/6°

22

максимални
1°/6°

В петък ще е облачно, на места мъгливо. Ще започнат преваливания от дъжд, които през нощта ще обхванат цялата страна и ще се усилят. В събота валежите ще продължат. Ще се появи слаб вятър от югоизток-изток. Максимални температури около 6°, минимални - около 0°.

ДУМА

www.duma.bg

duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател „ДУМА 2008“ ЕООД
Николай Малинов

Русия
България

МОНД
дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

Главен редактор
Ивелин Николов

Първи зам. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ:
97 05 200

Адрес на редакцията:
София - 1784, бул.
„Цариградско шосе“
113 А,
Факс: 975 26 04,
автоматичен
номератор 97 05 +
вътрешен номер

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: Ели Мишева - 200; 226
СИСТЕМЕН АДМИНИСТРАТОР: Иван Стоянов - 250
ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: Дея Йорданова - 207
PR: Велислава Хубавий - 201

РЕКЛАМА: Петрана Сомлева - 205, Георги Томов - 221, факс - 975-26-04; e-mail - reklama@duma.bg, Кореспондент в САЩ: Ивайло Йолов, e-mail: mediabg2002@yahoo.com; Експонатор: 91975 в. 112; Печат: ИПК „Родина“ АД - 1784 София, бул „Цариградско шосе“ 113а Номератор - 9752; Дистрибутори: ОБВ „Разпространение“ ЕООД - 02/962-23-23; „Национална дистрибуция“ ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: Мирослав Александров, Ива Костадинова, Румяна Кирилова, - 208, 203; Катерина Димитрова: abonament@duma.bg
КАСА - 97-05-249

НАБОР: Хрисула Василева - 227, e-mail: korespondenti@duma.bg;
ПРОИЗВОДСТВО: Владимир Тополски

ВЕСТНИК „ДУМА“ Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪТ“, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК“ И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО“

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, „ФОРКС“, „БГНЕС“, БНР, „ФРАНС ПРЕС“, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ХОНОРАРИ НА ВЪНШНИ АВТОРИ СЕ ИЗПЛАЩАТ ВСЯКА СРЯДА ОТ 14 ДО 16 ЧАСА

1 БНТ

06.30 Денят започва - сутрешен блок
09.00 По света и у нас
09.05 Денят започва с Култура

10.00 По света и у нас
10.15 Жените с Марта Вачкова /токшоу/
11.00 Здраве
12.00 По света и у нас
12.30 Частен случай
12.35 Сен Тропе - тв филм /317 епизод/
13.45 Индия - любовна история - тв филм /19 епизод/п/ Симба младши на световната купа - аним. филм
15.00 Кино по ноти/п/ 16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Днес и утре
16.30 Пътеводител на историческия стопаджия
17.00 Малки истории
17.15 Дързост и красота - тв филм /2662 епизод/
18.00 По света и у нас
18.20 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
18.35 Бързо, лесно, вкусно - кулинарно шоу
19.00 Екип 5
19.45 Лека нощ, деца!
20.00 По света и у нас
20.45 Индия - любовна история - тв филм /20 епизод/
21.35 Виж БиБиСи. Международен тероризъм след 1945г. - док. поредица
22.30 Икономически новини
23.00 Джаз линия. Веселин Койчев - Николай Карагеоргиев проект

b tv

06.45 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещи Анна Цолова и Виктор Николаев
09.30 „Кухнята на Звездзев“ - кулинарно шоу с Иван Звездзев
10.00 „Денят е прекрасен“ - токшоу с водещи Ива Дойчинова и Васко Мавриков
11.00 „Клонинг“ - сериал, еп. 44
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Капризи на съдбата“ - сериал, еп. 79
14.30 „Дявол с ангелско сърце“ - сериал, еп. 83
15.30 „Морска звезда“ - сериал, еп. 73
17.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 138
18.30 „Господари на ефира“
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Забраненият плод“ - сериал, еп. 44
21.00 „Аламинут“ - комедийно предаване
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „Шоуто на Слави“ - вечерно токшоу
23.30 „Господари на ефира“ - комедийно шоу
00.00 „Прокурорът“ - сериал, сезон 2, еп. 9
01.00 „Бойна звезда. Галактика“ - сериал, сезон 3, еп. 9

NOVA TELEVISION

06.40 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.15 „На кафе“ - предаване на НТВ
11.30 „Тайни в рая“ - сериен филм
12.30 „Робинята Изаура“ - сериен филм
13.30 „Мелодията на сърцето“ - сериен филм
15.00 „Ветрове на любовта“ - сериен филм
16.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
16.30 „Истанбулска приказка“ - сериен филм
17.30 „Сделка или не“ - телевизионна игра
18.30 „Забранена любов“ - сериен филм
19.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
20.00 „Хавай 5-0“ - сериен филм
21.00 „От местопрестъпление: Маями“ - сериен филм, 9 сезон
22.00 Шоуто на Иван & Андрей
23.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ
23.30 „Престъпни намерения“ - сериен филм, 3 сезон
00.30 „Островът на съкровищата“ - тв игра
01.45 „Клюкарката“ - сериен филм
03.00 „Календар“ - информационна емисия на НТВ /п/

PRO-BG

07.00 „Малките титани“ - детски сериал, с. 1, еп. 16, 17
08.00 „Докосване на ангел“ /п./ - сериал, с. 3, еп. 13
09.00 „Мостът на река Куай“ /п./ - Военен, Великобритания, САЩ, 1957 г.
12.00 „Смешки“ /п./ - Комедия, Драма, Романтичен, САЩ, 1988 г.
14.00 „Докосване на ангел“ - сериал, с. 3, еп. 14
15.00 „Вярвай ми“ - сериал, еп. 6
16.00 „Баровки“ - сериал, с. 3, еп. 21
16.30 „Джеси“ - сериал
17.00 „Къща за кукли“ /п./ - сериал, еп. 3
18.00 „Алис не живее вече тук“ - Комедия, Драма, Романтичен, САЩ, 1974 г.
20.00 „Офис треска“ - Комедия, Криминален, САЩ, 1999 г.
22.00 „Клиентът“ - сериал, еп. 18
23.00 „Къща за кукли“ - сериал, еп. 4
00.00 „Вярвай ми“ /п./ - сериал, еп. 6
01.00 „Къща за кукли“ - сериал, еп. 5

ОВЕН
С готовност ще се включите в предстоящо събитие, което се надявате да подобри не само работата, но и бита ви. Бъдете щедри.

21 март - 20 април

РАК
Погрижете се за обстановката и направите атмосферата около себе си по-ведра. Това ще ви помогне да вземете правилните решения.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ
Бъдете подготвени за събития от различен характер, особено на работното място. Отложете за по-добро време сключването на сделки.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ
Ако в нещо изпитвате затруднения, не се колебайте да потърсите съвет или подкрепа. Изяснете си какво точно ви е необходимо.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ
Запознайте се с хора, чиито интереси събуждат у вас уважение, обновяват идеите и настроението ви и ще направят денят ви по-специален.

21 април - 21 май

ЛЪВ
Денят не е подходящ за начало на проект или ново начинание. Пътванята също не са желателни, особено за чужбина.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН
Спокойният подход към делата ви днес ще създаде предпоставки за по-бързо и успешно справяне с тях. Предизвикателства стоят пред вас.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ
С практични действия и без съуетност ще работите по задачите си днес. В случаите, когато се колебаете, се допитвайте до интуицията си.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ
В споделяне на идеи и търсене на добри решения за реализацията им, ще провеждате срещи и планирате бъдещи начинания.

22 май - 21 юни

ДЕВА
Работете по утвърдената си програма, като избягвате новите начинания. Делови срещи и подготовка на проект. Ясна визия за бъдещето.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ
Неяснотите около работен проект или друга задача изискват повече време, за да ги отстраните, но няма да ви затруднят. Ще работите по тях.

23 ноември - 21 декември

РИБИ
Мобилизирайте се, за да преодолеете умората. Предстои ви работа, която е само ваша. Не допускайте отегчение.

20 февруари - 20 март

ВАЛУТНИ КУРСОВЕ

EUR
1.9558

USD
1.4481

GBP
2.3193

CHF
1.5087

Оръжие

Водородният БПЛА Global Observer извърши първи полет

Разработката му се провежда с финансиране от Пентагона в рамките на програмата JCTD

СНИМКА AVINC.COM

Global Observer

Безпилотният летателен апарат Global Observer, работещ с водородно гориво, е извършил първия си полет, съобщава Flightglobal. Създаденият от американската компания AeroVironment апарат е излетял от военновъздушната база на САЩ Едуардс и е прекарал във въздуха четири часа. Следва да отбележим, че Global Observer е изпълнявал поле-

ти и по-рано, но работата на неговите двигатели се е осъществявала от акумулаторни батерии. По време на полета си на 12 януари т.г. Global Observer е използвал собствена водородна силова установка за работа на двигателите и бордовите системи. Принципно на безпилотника е такъв: водород в смес с кислород се подава към малък двигател с вътрешно горене, който изработва електричество,

използвано за работата на авиониката, зареждане на акумулаторите и захранване на четирите електродвигателя.

Global Observer е предназначен за полети на височина 16,8-19,8 хиляди метра. Товароподемността на машината е 172 килограма. Както се очаква, безпилотникът може да се намира във въздуха в продължение на пет до седем денонощия. Други технически характеристики на апа-

рата засега не са известни. Разработката му е финансирана от Пентагона в рамките на програмата JCTD. Разходите на проекта са около 120 милиона долара. По изискванията на програмата JCTD AeroVironment трябва да предаде на министерството на отбраната на САЩ две машини за изпитания, след което може да бъде сключен договор за серийно производство на Global Observer.

Индия поръчва 42 изстребителя Су-30МКИ

Военновъздушните сили на Индия имат намерение да поръчат допълнителна партида от 42 изстребителя Су-30МКИ, лицензионно производство, с което ще се заеме компанията Hindustan Aeronautics, съобщава Flightglobal. Когато именно се планира да се сключи договор за доставка на новите самолети, засега е неизвестно. В момента Hindustan Aeronautics има поръчки за 180 бойни самолета, 130 от които вече са предадени на ВВС на Индия. Очаква се до 2020 г. на въоръжение в Индия да стоят 272 изстребителя Су-30МКИ, които да бъдат основата на изстребителния парк на страната. Започвайки от 2012 г. мини-

Су-30МКИ от ВВС на Индия

СНИМКА INDIA-DEFENCE.COM

СВАЛИХА ОГРАНИЧЕНИЯТА ЗА ПОЛЕТИ НА СТРАТЕГИЧЕСКИТЕ БОМБАРДИРОВАЧИ ТУ-95

Главкомандващият на ВВС на Русия Александър Зелин е свалил ограниченията за полети на стратегическите бомбардировачи Ту-95, съобщава РИА „Новости“, като цитира представителя на ВВС Владимир Дрик.

Ограниченията за полети на Ту-95 (модификация Ту-95МС) бяха въведени в Русия след като на 28 декември

СНИМКА COMBATAVIA.INFO

Стратегически бомбардировач Ту-95

2010 г. в Тулска област се разби самолет Ан-22 с аналогични двигатели. Тогава загинаха 12 военни летци.

И Ан-22, и Ту-95 са турбовитови самолети (Ан-22 е транспортен вариант, а Ту-95 е военен). Те са с двигател НК-12, разработен в началото на 50-те години. Със същия двигател бе екранопланът "Орленок", чиято експлоатация приключи през 1993 г.

НК-12 се смята за най-мощният турбовитлов двигател в света. Той привежда в движение два пропелера с диаметър около шест метра, въртящи се в противоположни посоки.

стерството на отбраната на Индия има намерение да проведе модернизация на всички намиращи се на въоръжение в страната Су-30МКИ, като част от самолетите ще бъдат подобрени в едно от руските предприятия, а с модернизирването на останалите машини по лиценз ще се занимава индийската компания Hindustan Aeronautics. През декември 2010 г. бе съобщено, че ВВС на Индия ще снабдят изстребителите Су-30МКИ с радары "Жук-АЭ" с активна фазирована антенна решетка, производство на руската компания "Фазотрон". С новите радары ще бъдат оборудвани индийските самолети, когато започне програмата за мащабна модернизация на Су-30МКИ. В момента изстребителите Су-30МКИ са с радары с пасивна фазирована антенна решетка Н011М.

Страница на Желязко ТЕНЧЕВ

В САЩ рязко скочиха прогажбите на оръжия

Вредица американски щати е отбелязан рязък скок на продажбите на огнестрелно оръжие. За това свидетелстват данни на ФБР, които привежда изданието Politico.

Така най-голям ръст на продажбите на оръжия е регистриран в щата Охайо. По разчети на ФБР там на 10 януари е било продадено с 65 процента повече оръжие, отколкото на същия ден през 2010 г. Увеличили са се продажбите и в щатите Илинойс (38 процента), Ню Йорк (16 процента) и Калифорния (16 процента). Като цяло в страната потребността от огнестрелно оръжие в понеделник, 10 януари, е нараснала с пет про-

Пистолет "Глок"

цента. Като рекордьор по ръст на продажбите се е оказал щатът Аризона, където на 8 януари бе извършено покушение над конгресмена Габриел Гифорд. Арizonските оръжейни магазини в понеделник са продали с 60 процента повече оръжие, отколкото за аналогичния период през изминалата година. При това, добавя агенция Bloomberg, с особена популярност за жителите на щата се ползват

полуавтоматичните пистолети на фирмата Glock. Да припомним, че именно с "Глок" Джаред Ли Лофнер рани конгресмена и застреля шестима в арizonския град Тусон. Като следствие експертите свързват нарасналата популярност на оръжието именно с нападението над Габриел Гифорд. След покушението, в резултат на което Гифорд бе ранена в главата, много политици и обществени деятели призоваха за по-строги закони за огнестрелното оръжие в САЩ. Не е изключено американците да се стараят да се запасяват с оръжие в случай, че неговата свободна продажба бъде забранена или ограничена, отбелязва Politico.

Обективът не се шегува

Красив представител на шведските сухопътни войски

Новият китайски изстребител от ново поколение излетя

Китайският изстребител от ново поколение J-20, известен още като J-14 и J-XX, е извършил първия си полет, съобщава Associated Press. Фотографии на самолета във въздуха се появили в редица форуми, посветени на китайско въоръжение. Предполага се, че J-20 по време на своя първи полет е прекарал във въздуха 10-15 минути и е извършил благополучно кацане. Изпитанията на изстребителя са се провели в Ченду, където е разположено едно от предприятията на компанията Chengdu Aircraft Industry. Както съобщава Flightglobal, изпитателният полет на китайския изстребител се е състоял на втория ден от визитата на американския министър на отбраната Робърт Гейтс в Китай. По мнение на редактора на списание Kanwa Asian Defense Анд-

рей Чан съобщенията за началото на изпитанията на J-20 се явяват отговорът на Китай на призивите на САЩ и някои други страни за повече прозрачност във военнотехническата сфера. От друга страна, не трябва да се забравя и това, че САЩ си сътрудничи с Тайван, против което се възпротиви Китай.

На 9 януари т.г. Гейтс заяви, че американското разузнаване е недооценило темповете и степента на развитие на китайския отбранителен комплекс. По думите на министъра на отбраната на САЩ особено безпокойство предизвиква създаването от Китай на противокорабни балистични ракети DF-21D и изстребителя J-20.

Първите фотографии на китайския изстребител се появили в интернет в края на декември 2010 г. Официален Пекин отричаше своята съпричаст-

СНИМКИ CLUB.MILNEWS.SINA.COM.CN

Китайският изстребител от ново поколение Chengdu J-20

ност към появяването на подобна информация в мрежата. Техническите характеристики на новия китайски самолет не се разкриват. Не се знае

каква е авиониката на J-20 и с какви силови установки е снабден изстребителът. Предполага се, че е използвана технологията стелтс.

ВЪВ ВАЙК АН ЗЕЕ

Стара заготовка помага на Ананг

Топгросмайсторите масово допускат груби грешки

Световният шампион Вишванатан Ананд постигна важна победа срещу Ван Хао в четвъртия кръг на традиционния гросмайсторски турнир във Вайк ан Зее и се изравни в челото на подреждането с Хикару Накамура, като и двамата имат по 3 точки. В защита Нимцович, индийският гросмайстор, реализира впечатляваща жертва на кон, която му останала неизползвана от подготовката му за мача за световната титла срещу Владимир Крамник през 2008 г. В замяна на пожертвания материал Ананд получи две пешки и впечатляващ пешечен център, както и възможността на играе с двойка офицери. Това бе достатъчно на световния шампион да сломи съпротивата на китаеца на 33-я ход. На стандартния въпрос как се чувства след победата, индиецът отговори в типичния си стил: "Очевидно е, че съм доволен да имам +2 след четири изиграни кръга и предстоящ почивен ден." В същия кръг Ян Непомнящий последва примера на Карлсен от предишния ден

и си даде топа на десетия ход в партията срещу Аронян. Призът за най-красива партия на кръга отиде при Максим Ваше-Лаграв, който надигра с черните фигури Алексей Широв. Останалите партии от деня Гришчук - Крамник, Пономарьов - Карлсен, Л'Ами - Смийтс и Гири - Накамура завършиха наравно.

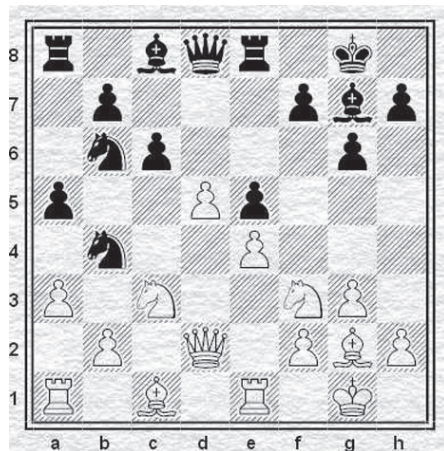
Така класирането след четвъртия кръг е следното: Ананд, Накамура - по 3, Аронян, Ваше-Лаграв, Гири - по 2,5, Крамник, Л'Ами, Непомнящий, Пономарьов, Смийтс - по 2, Гришчук, Карлсен - по 1,5, Ван Хао 1, Широв 0,5. В петия кръг днес се срещат Накамура - Пономарьов, Смийтс - Ананд, Крамник - Аронян, Ваше-Лаграв - Гири, Карлсен - Л'Ами, Ван Хао - Гришчук, Непомнящий - Широв.

Ето какви грешки може да допусне първият в световната ранглиста в турнир от такава категория.

КАРЛСЕН - ГИРИ

1.d4 Kf6 2.c4 g6 3.g3 Og7 4.Og2 d5 5.cd5 Kd5 6.Kf3 Kb6 7.Kc3 Kc6 8.e3 0-0

9.0-0 Te8 10.Te1 a5 11.Dd2 e5 12.d5 Kb4 13.e4 c6 14.a3

14.Ecd5 15.ab4 ab4 16.Ta8 bc3 17.bc3 Ka8 18.ed5 Kb6 19.Td1 e4 20.Kg5 e3 21.Db2 Dg5 22.Oe3 Dg4 0:1

Магнус Карлсен с нова фотосесия за G-Star

Карлсен в новата кампания на G-Star

Магнус Карлсен навлезе в територията на Джеймс Бонд, заснемайки фотосесия с последното момиче на агент 007 - Джема Артертън. Дватамата участваха в снимките за пролетно-лятната колекция на известната марка за грехи G-Star, на която са рекламни лица. Британската актриса, чиято звезда изгря в последния засега филм за култовия агент - "Спектър на утехата", е една от най-актуалните звезди на големия екран напоследък. След ролята си на момиче на Бонд 25-годишната англичанка участва в още две суперпродукции - "Принцът на Персия: Пясъците на времето" и "Сблъсъкът на титаните". Тя е била избрана да замени холивудската си колежка Лив Тайлър, която бе досегашното лице на G-Star, заради "независимия си стил и автентична женственост", обясняват пиарите на марката.

Задача

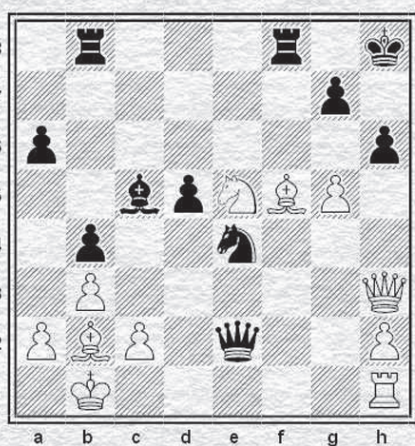
Голямата шахматистка Майя Чибурданидзе, емолема на съветския шахмат, петкратна световна и деветкратна (рекорд!) олимпийска шампионка, навърши 50 години. Грузинската легенда е истински вундеркинд, първа в историята на женския шах: на 15 години започва да щурмува Олимп, а на 17 г. - през 1978 г., печели короната, преодолявайки не по-малко великата Нона Гаприндашвили. Този възрастов рекорд се задържа повече от 30 години и едва преди няколко седмици бе подобрен от друг вундеркинд - 16-годишната китайка Ху Юфан.

Третото награждаване на Майя Чибурданидзе като световна шампионка

Чибурданидзе е родена на 17 януари 1961 г. в Кутаиси в семейство, в което всички играят шах. На 8 години родителите ѝ я записват в шахматния кръжок на местния пионерски дворец, на 10 вече е училищна шампионка на Грузия, а на 12 дебютира в националния отбор на СССР. На 17 Чибурданидзе вече е изиграла над 500 турнирни партии, станала е шампионка на СССР, спечелила е претендент-

ските мачове и е съперничка на световната шампионка Гаприндашвили. След като ѝ отнема титлата, Майя я защитава в мачове цели 4 пъти - през 1981, 1984, 1986 и 1989 г. Едва през 1992 г. тя отстъпва пред китайката Кси Дзюн. Днес за нея шахматът е хоби. Тя живее близо до Тбилиси, в планината. Занимава се с градината и лозето си и рядко играе в турнири. Почитателите ѝ не са забравили блестящия ѝ комбинационен стил, заради който е наречена "Фишер в рокля". Ето и едно от многобройните доказателства:

ЧИБУРДАНИДЗЕ - ЛАРСЕН,**ВИЕНА, 1993 Г.
Белите на ход печелят.****Отговор:****+9c4x3 8bП +7Jx2 9cб +9c4**

Женският елит недоволства от турски номера

Няколко участнички в състоялото се през декември 2010 г. световно първенство за жени в Турция разпространиха в интернет открито писмо, в което сигнализира за ниското ниво на организация и провеждане на шампионата. Апелът, адресиран до "ФИДЕ и цялата шахматна общност", е поместен на сайта на бившата световна шампионка Александра Костенюк и това навежда на мисълта, че загубилата короната си рускиня е инициатор на документа. Според писмото неволите на претендентките за титлата започнали още от летището, където на всяка от участничките вземали по 40 евро за организиран трансафер до хотела, който бил на 10 минути път. "С такси щеше да ни излезе значително по-евтино, да не говорим, че в него щеше да има място за трима души", оплакват се недоволните.

Най-голямо недоволство на елитните шахматистки са предизвикали цените за хотел, които значително надвишавали пазарните. Така например нощувката с храната в четиризвездния хотел "Анемон" е струвала по 130 евро на човек, като същевременно цената на рецепцията била 65-75 евро със закуска. На шахматистките, опитали се да заобиколят предложения от организаторите пакет и да си запазят стаи чрез уеб-сайта на хотела, било съобщено, че няма места и че е невъзможно да направят резервация без участието на организационния комитет. Самият хотел бил разположен далеч от центъра на Антакия (градът-домакин на първенството), на шумен и мръсен път, като наоколо нямало възможности за разходка. Освен това стените между стаите били толкова тънки, че се чувало какво се случва у съседите. Голям проблем се оказало и храненето през първите няколко дни, тъй като нямало шведска маса, а порциите били прекалено малки.

Като неадекватно се оценява и решението на домакините първият кръг да се проведе в местния Археологически музей, който "е много красиво място, но съвършено непригодно за сериозен шахматен турнир", се казва в апела. Голям проблем възникнал и поради липсата на достатъчно квалифицирани съдии в първите кръгове (ще напомним, че първенството се проведе по системата на преките елиминации, като в него стартираха 64 участнички), като липсата им се чувствала особено в тай-брека. По време на тези решаващи партии с функциите на арбитри са били натоварени треньори и вече отпаднали от надпреварата шахматистки, което е абсолютно недопустимо.

В заключение 18-те подписали писмото участнички (сред тях не е нашата представителка Антоанета Стефанова) предлагат на ФИДЕ за в бъдеще да подхожда по-отговорно към избора на домакини за подобни състезания от висока класа и да предлага по-ясни и точни договори на организатори и участници.

ПРЕЗИДЕНТЪТ НА ОЛИМПИЙСКИЯ КОМИТЕТ НА СЪРБИЯ ВЛАДЕ ДИВАЦ (баскетболна легенда и бивш играч на Лос Анджелис Лейкърс и Сакраменто Кингс) посрещна делегацията на Европейския шахматен съюз (ЕШС), водена от президента на организацията Силвио Данаилов. Освен българския мениджър делегацията включваше генералния секретар на ЕШС Сава Стойсаевлевич, изпълнителния директор Владимир Шакотич, президента на Сръбската шахматна федерация Миодраг Вукотич и гросмайстор Наташа Бойкович. Специално внимание по време на срещата беше обърнато на развитието и популяризирането на шахмата сред младите хора. Дивац даде пълната си подкрепа за предвидените дейности, като добави, че Олимпийският комитет на Сърбия ще направи всичко възможно да помогне кандидатурата с проекти за финансиране от международните фондове. Данаилов пък не пропусна да подчертае подкрепата, която ЕШС оказва на Сръбската шахматна федерация за превръщането ѝ в пълен член на Олимпийския комитет на Сърбия. Баскетболната легенда потвърди, че той лично ще подкрепи това решение, веднага след приемането на новия закон за спорта в страната, което се очаква да стане скоро. В края на приятелската среща Дивац покани Данаилов на мача от Евролигата между Реал (Мадрид) и Партизан (Белград), който ще се проведе на 19 януари в Мадрид.

Владе Дивац (в средата) връчва плакет на Данаилов (вляво) пред погледа на изпълнителния директор на ЕШС Владимир Шакотич

СЛЕД КАТО ИЗТЕЧЕ КРАЙНИЯТ СРОК ЗА ИЗДИГАНЕ НА КАНДИДАТУРИ ЗА НОВ ПРЕЗИДЕНТ

на Българската федерация по шахмат (БФС), станало ясно, че за поста ще се конкурират Силвио Данаилов и Атанас Куртенков. Данаилов е издигнат от ШК "Шах XXI", като президентът на Европейския шахматен съюз е дал писмено то си съгласие кандидатурата му да бъде обсъждана на предстоящото Общо събрание. Той е предложил Програма за развитие на шахмата в България през периода 2011-2015 г. и екипа, с който смята да работи. За вицепрезиденти Данаилов предлага проф. Пламен Моллов и проф. Николай Недков, а за изпълнителен директор - Николай Велчев. ШК "Спартак" Пловдив пък издига кандидатурата на международния майстор Атанас Куртенков. Той също е внесъл писменото си съгласие кандидатурата му да бъде разгледана на 29 януари, за когато е насрочено Общото събрание на БФС Шахмат, и е изготвил своя Програма за развитието на шахмата в страната през периода 2011-2015 г. Куртенков не е обявил основния ръководен състав, с който смята да работи.

Спорт

Матеус плаща 250 000 евро за обига

Националният селекционер на България Лотар Матеус беше осъден да плати 250 000 евро на стилиста Самуел Сохеби, защото го нарекъл "Шибан афганистански негр". Дизайнерът се почувствал обиден и подал оплакване в полицията в Мюнхен, а съдът реши носителят на "Златната топка" за 1990 г. да изплати солидното обезщетение. Германецът отдавна е в обтегнати отношения със Сохеби, който пък е изключително близък с последната му съпруга Лиляна. Самият Матеус ще заведе насрещно дело. В своя блог за мода, който стилистът поддържа заедно с Лиляна, той си позволил да напише за Лотар: "Неверният бивш футболист" и "Веднъж лъжец, винаги лъжец". Адвокатът на треньора смята, че това също е обида, за която може да се стигне до съд. Повод за думите на Сохеби е фактът, че Лотар се срещаше с кипърската студентка Ариадне в края на миналата година, макар че официално още е женен за Лиляна. В последно време двойката оправи отношенията си и заедно посещават светски събития.

НАП продава логото на Ботев на търг

Търговската марка ПФК Ботев беше обявена за продажба на търг заради големите задължения на отбора, съобщиха от пресцентъра на Националната агенция за приходите. Първоначалната цена за емблемата е 171 990 лв. и е определена от експерти. Търгът ще се проведе на 3 февруари в залата за търгове в малката сграда на ТД на НАП Пловдив на ул. "Скопие" 106. Освен марката заради задълженията на клуба на търг ще бъдат предложени и вещи, собственост на трето лице, което ги е предоставило за обезпечение.

Подобен вид интелектуална собственост, запорирана заради публични задължения на притежателя и в големи размери, се пуска за пръв път на търг от приходната

агенция. Марката е притежание на ПФК "Ботев 1912 - Пловдив" АД. Има платен патент в съответното ведомство до края на юли 2017 г. С нея са защитени словните и графичните изображения, свързани с клуба, като този, който я закупи, ще може да я използва в образователни, развлекателни, спортни, културни, рекламни и застрахователни дейности. Ще има право да обозначава с нея спортни артикули, рекламни материали като шапки, играчки, печатни и пластмасови материали и дори домакински прибори.

Запазеният еталон на "канарчетата" бе запориран от публичен изпълнител при Териториална дирекция на НАП - Пловдив, заради задължения към бюджета, по-голямата част от които са данъчни.

www.duma.bg

elegante

ФУТБОЛ
ПО ЕВРОСПОРТ
КУПА НА АЗИЯ
218.15 Ирак -
КНДР

кратки

Снимки ПРЕСФОТО/БТА

Защитникът Фернандо Наваро (вляво) атакува италианския нападател на Вилареал Джузепе Роси в реванша за Купата на Краля, спечелен от Севиля с 3:0 на стадион "Санчес Писхуан". Домакините се класираха на полуфинал с общ резултат 6:3

Локомотив Пг върна Де Карвальо на Левски

Юристи и мениджъри нищят бъдещето на французина

Нападателят Базил де Карвальо се завърна на стадион "Георги Аспарухов" и каза, че е футболист на Левски. Доведе го човек на Локо Пд, защото нямал работа в редиците на "смърфовете". Ден по-рано "сините" натириха французина, след като лекари му откриха хронична травма в дясното рамо, която налага операция и 3-месечно възстановяване. От "Герена" са категорични, че Де Карвальо няма валиден договор, но от "Лаута" са на противното мнение. Тъмнокожият французин със сенегалски корени първо пристигнал в хотела на ДЮШ на "Герена", но по-късно го напусна.

"Подписах с Левски. Локо също има договор със софийския клуб. Аз съм темен футболист. Те казват, че нямат контракт с мен, но това не е вярно. Имам проблем с ръката, налага се да се подложи на операция. Ще трябва да отсъствам около 3 месеца. Аз съм футболист на Левски. Защо трябва да оставам в общежитието на "Герена"? В друг хотел съм в София. Нека да пристигне мениджърът ми Мадам Ба и адвокатите, за да можем да изясним ситуацията", заяви Де Карвальо пред Гонг.

"Това, че Левски постъпва непрофесионално, си е тяхна работа. Ние имаме перфектен договор с всеки един клуб. Те трябва да разберат, че договорът е под-

писан и не може, когато ги устройва, едната сделка да е валидна, а когато не, другата да не е. Ако искат да развалят сделки, да разтрогнат договора и на Гара Дембеле", каза пък собственикът на Локо Пд Константин Динев.

"Карвальо трябва да се подложи на операция, за да може да продължи спортната си дейност. С такава травма би могъл да играе, но рамото всеки момент може да излезе. За жалост напоследък това се е случвало при съвсем леки движения, без много контакти. Това ще доведе до тотално износване на ставата. В един момент просто ще му се извади. Без операция, смятам че няма да може да играе професионален футбол. При него обаче има и някои известни промени при други структури, така че предполагам, че терапията ще трае между 8 и 12 седмици. Може и малко по-бързо, но не трябва да се рискува", заяви спортният травматолог д-р Иван Василев, който прегледа играча в Германия.

Междувременно руският в. "Советский Спорт" обяви, че Левски преговаря с елитния Спартак Налчик за бразилеца Жоазиньо. Той бил едно от шестте сигурни нови пополнения в тима за новия шампионат на Висшата лига. "Жоазиньо не е продаден на Спартак. Бях в Русия и преговарях и с този от-

Базил де Карвальо

бор, и с други. Исканата от Левски цена явно се оказва проблем. Отборът, който извади тези пари, ще го притежава. Нали все пак и двата клуба трябва да останат доволни", заяви мениджърът на халфа Мирчо Димитров.

БОСНЕНЕЦ ПОДПИСА С ЛИТЕКС

Босненският нападател на Рудар Веление Деян Джерманович подписа договор за 3 години с Литекс. Остава само двата клуба да се спазарят за трансфера. С 8 гола Джерманович е 4-ти при стрелците в словенската лига. Контрактът му с Рудар изтича в края на сезона и клубът търси да го продаде веднага, за да получи трансферна сума. Словенците вече отказаха една оферта на Литекс, но преговорите ще продължат. Джерманович се опасява, че ако остане в Рудар до лятото, е много вероятно да се озове на резервната скамейка. "Вярвам, че съвсем скоро ще има договор. В Ловеч всички си спомнят за представянето на Миливое Новакович, който стана голмайстор на българското първенство. Надявам се да повторя успеха му. Заради престоя на Миливое в Литекс изборът ми беше лесен. Надявам се скоро да продължа кариерата си в българския шампион", каза Джерманович.

НОВИГРАЧ ЧАКАТ В СЛАВИЯ

Нов футболист ще пристигне на проби в Славия до дни. Той е българин и ще се присъедини към лагера на отбора в Сандански до края на седмицата. Треньорското ръководство на столичния тим ще реши дали да предложи договор на бразилеца Ерисон Баяно след контролата с Банско утре. 29-годишният универсален футболист, който може да играе като защитник и като халф, тренира с "белите" от миналата седмица. Нападателят Жуниньо ще премине в китайския Далиен, където старши треньор е Александър Станков. Бразилецът започна есенния полусезон като играч на Славия.

Гулит стана треньор на Благо

Холандецът Рууд Гулит е новият старши треньор на руския Терек Грозни, където играе българският национал Благой Георгиев. Вицепрезидентите на клуба Хайдар Алханов, Булат Чагаев и Апти Алаутдинов убедили легендарния холандец да подпише договор за 18 месеца.

"Идването на фигура като Гулит е положително събитие за нас. Холандецът беше истинска звезда като футболист, а в треньорската си кариера е водил доста сериозни клубове. Надяваме се, че ще постигне успехи в Терек, а всички ние ще му помагаме с каквото можем", обяви Алханов.

ЦСКА ПОДМЕНЯ ТЕРЕНА НА „АРМИЯТА“

ЦСКА започна ремонта на тревата на ст. "Българска армия". Багер се настани в южната врата на стадиона и започна да разкопава терена, за да се положат нови чимове. Работници пък демонтират седалките в сектор "А", които ще бъдат заменени с нови. Най-сериозен ремонт ще претърпи козирката, за да бъде обезопасена и така стадионът да получи лиценз за мачовете напролет. В най-скоро време ремонтите ще станат по-мощабни и ще бъдат изградени нови входи към секторите, тоалетни и други удобства за феновете. ЦСКА е домакин на Видима-Раковски в XVIII кръг в средата на март. Преди това "червените" гостуват на Левски и Черноморец.

Видима пък подписа с бившите играчи на ЦСКА Евгени Игнатов и Любомир Величков. Контрактите им са за по 2 години. Игнатов пристигна от Сливен, а Величков за последно се подвизаваше във втородивизионния Спортист Своге. Сигурно е и привличането на вратаря Ивайло Василев, който е преотстъпен от Левски. Тимът от Севлиево освободи дошлия на проби Евгени Зюмбюлев. За място в отбора продължават да се готвят Пламен Колев от Черноморец Поморие, Георги Ангелов от Левски и Атанас Иванов от Пирин ГД. Бъдещето им ще се реши в слезащите дни.

Корейци подаряват екипи за таекуондо

Посолството на Република Корея в България дарява революционна електронно-сензорна екипировка за таекуондо на спортното министърство. Корейският посланик Н.Пр. Чън Би-Хо ще връчи екипировката на министър Свилен Нейков днес в 11 ч. в тренировъчната зала към строящата се многофункционална спортна зала на 4-ти км. На събитието ще присъства и председателят на Българската федерация по таекуондо - Олимпийска версия, Андрей Георгиев.

Избраха покерджия за „Спортист на Варна“

22-годишният Йордан Митренцов бе избран за "Спортист на Варна" за м. декември 2010 г. Тогава той се класира втори на престижния покер турнир "Унибет Оупън - Лондон" в конкуренция от близо 300 играчи. Българите завършиха втори в отборното класиране за 2010 г.

Шампион по бойно самбо чака премия

Световният вицешампион по бойно самбо Станой Табаков разкри, че той и колегите му не получават премии за отличията си. "На световното първенство в Ташкент гадоха пари само на състезателите от спортно самбо. Аз бях в отбора по бойно самбо с Благой Иванов и близнаците Димитрови. Всички се върнахме с медали. Сами си платихме пътя и престоя в Ташкент. Платихме си и лечението след завръщането. Имаше момчета със счупени кости. Дори държавата да продължи да не ни плаща, ние пак ще даваме наши пари, за да се явяваме на европейски и световни първенства. И да печелим", категоричен е Станой.

БСТ пуска 12 специални тиражи през 2011 г.

Общо 12 специални тиражи на играта "6 от 49" на Тото 2 ще се проведат тази година. Набраните средства в 10 от тях ще бъдат предоставени за изграждане и реконструкция на спортни обекти и съоръжения за масов детско-юношески спорт в 10 града на България. Деца в неравностойно положение ще бъдат подпомогнати със средства, събрани от провеждането на великденския и коледния тираж. Първият специален тираж е на 30 януари и средствата от него ще бъдат предоставени за изграждане на нова спортна площадка в жк "Дъбника" във Враца.

Локо Пд
върна Де
Карвальо
на Левски

Стр. 31

Волейболистите 7-и, гамите 39-и в света

България остана седма в световната ранглиста по волейбол при мъжете. Националите ни, които останаха седми и в Световната лига, и на Световното първенство в Италия, не промениха позицията си от края на 2010 г. Води световният шампион Бразилия, пред Русия, Сърбия, Куба, САЩ и Италия. Зад нашите в топ 10 са Аржентина, Германия и Полша.

Женският ни тим се изкачи с едно място и вече е 39-и в ранглистата на FIVB. Миналата година националките спечелиха сребърни медали от Европейската лига. И тук на върха е Бразилия, пред САЩ, Япония, Италия, Русия, и др. Непосредствено пред нашите са Тайпе и Уругвай, а зад тях - Испания и Франция.

Христо Цветанов пак в „Мача на Звездите“

Волейболният национал Христо Цветанов отново спечели доверието на феновете в Русия и ще участва пак в „Мача на звездите“. Центърът ни получи 1135 гласа в проведеното в интернет гласуване, за което бе номиниран като играч на Локомотив Изумруд от Екатеринбург от Висшата лига. Шоуто този път няма да противопостави руснаци срещу чужденци, а разделението е Изток срещу Запад и ще бъде в два дни - 21 и 22 януари. Цветанов е в тима на Изтока с треньор Владимир Савин. Съставът на Запада ще е воден от Владимир Алекно. Освен Ицо за Изтока ще играят американците Кевин Хансен, Роберт Кром и Клейтън Стенли, руснакът Валерий Комеров и др.

За Запада звездите са американците Уилям Приди и Лой Бол, бразилецът Данте, французинът Гиом Самика, немецът Йохан Шопс и руските национали Вадим Хамутцких, Сергей Тетюхин, Максим Пантелеймоненко, Максим Михайлов, Семьон Полтавски, Алексей Казаков, Алексей Кулешов, Николай Апаликов и Алексей Вербов.

Американецът Дейвид Лий е под въпрос заради травма в ръката и вероятно ще бъде заменен. Миналата година Русия би Света с 3:2 гейма в Екатеринбург.

Гришо и Цвети отпадат в Мелбърн

Във II кръг на Откритото на Австралия хасковлията губи с 0:3 сета от швейцарец, румънка разби 32-ата поставена

Най-добрите български тенисисти Григор Димитров и Цветана Пиронкова отпаднаха във II кръг на Откритото първенство на Австралия, първи турнир от Големия шлем за 2011 г.

Гришо загуби от Станислас Вавринка (Швейц, №19) с 5:7, 3:6, 3:6. Поставената под №32 Цвети бе разбита от румънката Моника Никулеску с 4:6, 1:6.

Въпреки очакваната загуба от шурей на Роджер Федерер, 19-годишният хасковлия оправда суперлативите, които се сипеха за играта му в края на 2010 г., като записа в Мелбърн 4 победи (3 в квалификациите). Той спечели 70 т. за ранглистата на АТР и ще скочи в топ 90 в света, след като преди турнира беше 105-и. Тийнейджърът получава \$32 000 от наградния фонд и ще стане най-добре класираният българин в историята на АТР. Той изпревари Орлин Станойчев, който достигна до №96

на 24 април 2000 г.

На шоу корт №2 Григор допусна 27 непредизвикани и 6 двойни грешки срещу 11 на Вавринка и успя да вкара само 2 аса, докато швейцарецът реализира 8. И двамата имаха почти равен брой ре-

лизирани първи сервиси 55% и 54%. Във важните моменти обаче Гришо имаше сериозни проблеми с началния удар и това се оказа решаващо за крайния изход. Следващият турнир, за който българинът е подал заявка, е в Ротердам

(\$1 445 000), който започва на 7 февруари.

Цвети пък за 5-и път отпадна във II кръг. Тя също допусна много непредизвикани грешки - 44 срещу само 19 на противничката ѝ, която е с 49 места по-назад в световната ранглиста. Играта ѝ бе колеблива, особено в решаващите разигравания и това позволи на Никулеску да реализира 7 от 14-те възможности за пробив. Пловдивчанката реализира 3 пробива от 4 шанса, а печелившите ѝ удари бяха 14. Българката напуска турнира на сингъл с \$32 000 от наградния фонд и 100 т. за ранглистата на WTA. Тя обаче няма да добави нови в актива си, защото и през миналата година игра във II кръг.

Днес Цвети и партньорката ѝ Тамира Пашек (Ав) излизат в мач от I кръг на двойки срещу Кара Блек (Зимб) и Анастасия Радионова (Рус), които са поставени под №5.

злегайте

ПО ЕВРОСПОРТ
И ЕВРОСПОРТ 2

ТЕНИС

2.00 Открито първенство на Австралия

РАЛИ

13.15 и 17.00 „Монте Карло“, I кръг от IRC

ПО ЕВРОСПОРТ 2

СНОУБОРД

12.00 Световно първенство

кратки

Котоошу бута монголец в Токио

“Одзек” Калоян Махлянов-Котоошу победи монголеца Харумафуджи и съхрани шансовете да спечели супертурнира “Хацу башьо” в токийския дворец “Кокугикан”. В XI кръг той избута и колегата си по ранг от дохиото с най-използваната хватка “йорикири” и взе реванш за пораженията през юли и септември 2010 г. миналата година. В последния мач от кръга Кисеносато поднесе най-голямата изненада, като надви “Великия шампион” Хакухо с “ошидаши”. Така японецът заслужи 4-а “златна звезда” за победа над “Йокодзуна”. Хакухо води с баланс (10:1), пред Котоошу и японците Окиноуми и Точиноада с 9:2. Днес левентът от Джулюница среща Какую, а Хакухо ще се бори с Харумафуджи.

Евромедалистка нападна БФКънки

Бронзовата медалистка на 1000 м от Евро 2011 по шорттрек в Хееренвееен Марина Георгиева-Николова нападна Българската федерация по кънки, както и бившия председател на централата Албена Денкова. Според нея зенталата има унижително отношение към нея и колегите ѝ, докато толерира физиуистите. “Не знам кой спря физиотерапевта ни да не идва на европейското, но това е изключително непрофесионално. Всички ходят с физиотерапевти, лекари, диетолози. Не може ние да искаме да сме първи и да ходим като цигани на състезания, каза евромедалистката.

Снимка БГНЕС

ВСЕКИ абонира се
може да
СПЕЧЕЛИ

ДУМА

ЕКСКУРЗИЯ
до МОСКВА

ЗА УЧАСТИЕ В ТОМБОЛАТА ИЗПРАТЕТЕ КОПИЕ ОТ
ДОКУМЕНТА ЗА АБОНАМЕНТ НА АДРЕСА НА РЕДАКЦИЯТА
краен срок 30.01.2011 г.

За повече информация тел. 02 /970 52 08, 970 52 03

ТЪРСЯТ ДОМАКИН ЗА ЕП ПО ШАХМАТ ЗА ЖЕНИ

Европейският шахматен съюз, който е ръководен от българина Силвио Данаилов, търси домакин за европейското първенство за жени. Шампионатът трябва да се състои през март в Газизантеп, но Турската федерация се отказва в края на 2010 г. Кандидатите за домакини могат да избират между 3 периода за провеждане на Евро 2011 - 7-25 май, 25 юни-25 август и 5-20 октомври. Организаторите трябва да представят един официален или няколко хотела от различни категории, както и игрова зала с площ не по-малка от 500-600 кв. м, както и да осигурят награден фонд. 80% от него са за участниците, а 20% - за Европейския шахматен съюз. Заявки се приемат до 18 февруари.

Още шахмат - стр. 30

ЛУКойл мачка израелци в Хайфа

Шампионът на България ЛУКойл Академик победи на старта на 2-ата фаза на “Евروحалъндж” израелския Макаби Хайфа с 95:78 (23:19, 23:14, 23:35, 9:27) като гост. Хърватинът Бруно Шундов и Тенчо Банев бяха най-резултатни с по 15 точки. Американецът Доминик Джеймс добави 14 т., а македонецът Дамян Стояновски 11. За Макаби Марко Килингсуърт (САЩ) наниза 24 т. и 6 борби. Франк Робинсън (САЩ) добави 17 т. и 5 овладени топки, а Борис Ротбарт (САЩ) 13 т. и 8 борби. В следващия кръг на 25 януари ЛУКойл приема руския Спартак Санкт Петербург в зала “Универсиада”. Макаби пък ще гостува на другия израелски тим Елишур Макаби Нетания.

“Победата е много важна, искаме

да сме на едно от първите 2 места и е най-добре да се бие навън. Задължително трябва да победим във всички домакински мачове и пак няма да бъде 100% сигурно. Играхме меко в защита. Не бяхме толкова лоши в нападение, правихме всичко както трябва, но не вкарахме много отворени изстрели и се изнервихме”, каза треньорът на ЛУКойл Иовица Арсич.

“Видя, че сме по-класният отбор, но малко ги подценихме. Хубавото е, че победихме и в Хайфа. Вече Макаби ще играе и за нас. Те са изключително силен отбор и ще запишат поне домакински победи. Банев и Веско Веселинов трябва да бъдат поздравени. Бруно тръгна добре и нещата ще си дойдат на място”, заяви Сашо Везенков.